

BOSNA SREBRENA

Službeno-informativno glasilo
FRANJEVAČKOG PROVINCIJALATA U SARAJEVU

Godina LXIV • broj 1/2013.

IZ SADRŽAJA

IZDAJE	
Franjevački provincialat	
<i>Bosne Srebrene</i>	
Zagrebačka 18	
BiH-71000 Sarajevo	
Tel.: +387 33 722 450	
Fax: +387 33 722 451	
www.bosnasrebrena.ba	
tajprov@bih.net.ba	
ODGOVARA	
fra Lovro Gavran	
UREĐUJE	
fra Davor Dominović	
LEKTORIRA	
fra Marijan Karaula	
DOPISNICI	
fra Ivo Marković - Sarajevo	
fra Drago Bojić – Sarajevo	
fra Ivan Nujić – Visoko	
fra Mirko Jozić – Dubrave	
fra Nikola Kozina – Fojnica	
fra Marko Ešegović – Gorica-Livno	
fra Mijo Šuman– Guča Gora	
fra Jurica Periša – Jajce	
fra Vjeko Tomić – Kraljeva Sutjeska	
fra Drago Perković – Kreševo	
fra Bono Tomić – Petrićevac	
fra Mirko Filipović – Plehan	
fra Miljenko Petričević – Rama-Šćit	
fra Frano Oršolić – Tolisa	
fra Ivica Tomas – Tuzla	
fra Aleksander Tanushi – Đakovica	
fra Ilija Alandžak – Beograd	
fra Stipo Karajica - S. Sopnica	
TISKA	
Štamparija Fojnica, Fojnica	
Provincijalovo pismo braći	3
Čestitka papi Franji	5
Fra Augustin Miletić	6
Iz Generalne kurije	8
Iz Provincijalata	13
Međuprovincijska i međuredovnička suradnja	13
Izvještaji gvardijana, ekonoma i župnika	17
Uputa u vezi sa “zbirnim” misama	18
Pučke misije, seminari i hodočašća	19
Međuprovincijska suradnja	21
Zapisnik sa sjednice JKPM OFM	21
Susret članova Uprava JKPM OFM	24
Izvješće sa IV. seminar o novoj evangelizaciji	34
Iz tajništva	37
Dopuna tabule	37
Iz Zapisnika Definitorijalnih sjednica	38
Prilozi	39
Propovijed Provincijala fra Lovre Gavrana	39
Život u punini	42
Redovnici i nova evangelizacija	45
Iz Provincije	55
Tiskana knjiga fra Andelka Kamenčića	55
XV. obljetnica smrti fra Vjeke Ćurića	56
Nova knjiga fra Luke Markovića	58
VII. europsko malonogometno prvenstvo svećenika	61
In memoriam	63
† Fra Vinko Petrović	63
† Petar Ćurić	67
† Vinko Pejić	69
Dodatak	70
Fraternitas br. 1, 2 i 3	

PROVINCIJALOVO PISMO BRAĆI

Antonio L. de Herrera, *Resurrectio*

Sretan vam Uskrs, braćo!

U ovoj Godini vjere imali smo i različitih kušnji, ali i neočekivanih poticaja za rast svoje osobne vjere i za rast vjere Crkve u cjelini.

Problemi s kojima se Kristova Crkva suočava u našem vremenu, najteže su pali na leđa sad već umirovljenog pape Benedikta XVI, a i samo njegovo odreknuće je postavilo nekoliko teških pitanja: što sad i kako dalje?

Nije nimalo laka bila papina odluka da se odrekne ne samo položaja, časti i vlasti – što je mnogima u suvremenom svijetu na prvom mjestu u životu, nego da se povuče sa najodgovornije dužnosti na ovom svijetu, koja je redovito doživotna, što je sigurno za papu Benedikta bilo mnogo važnije od bilo kakve časti i vlasti.

No, papa se povukao i time na najbolji mogući način posvjedočio svoju vjeru da kormilo Crkve ne drži ljudska, nego Božja ruka. Kao što se Bog do sad brinuo za Crkvu, brinut će se i od sad: pronaći će dovoljno čvrstu i sigurnu ljudsku ruku, koja će njegovu lađu po njegovu nadahnuću dovesti u sigurnu luku spasenja.

Papa je time posvjedočio i svoju vjeru u Isusovu smrt i uskrsnuće – vjeru u tajanstvenu božansku mudrost, koja čovjeka preko smrti vodi k uskrsnuću. Benedikt XVI je ranije prihvatio svoj kraj, kako bi Kristova Crkva što ranije doživjela svoje uskrsnuće. Svaka mu čast! Gospodin će ga sigurno za taj čin obilno nagraditi. Tu je lekciju papa očitao i Crkvi i svijetu i posvjedočio za njezinu istinitost tihim povlačenjem u mirovinu. Time je zaslužio još veće poštovanje nego svim svojim mudrim govorima, koje su također pametni ljudi znali visoko cijeniti.

Uskoro je, hvala Bogu, izabran i novi poglavar Katoličke Crkve – papa Franjo. Čestitamo mu, molimo za njega i želimo mu obilje Božjeg blagoslova i milosti, kako bi mogao što uspješnije upravljati Crkvom.

Ako itko, onda je sveti Otac duboko svjestan činjenice da bez smrti nema uskrsnuća i da se samo kroz smrt ulazi u život.

Stoga on neće štedjeti svog prolaznog zemaljskog života, kao što ga ni do sad nije štedio – da bi skupa sa Kristovim malim ali vjernim stadom dospio u vječni život s Kristom u njegovu Kraljevstvu, koje nije od ovoga svijeta, kao što to sam Isus lijepo posvjedoči pred Poncijem Pilatom.

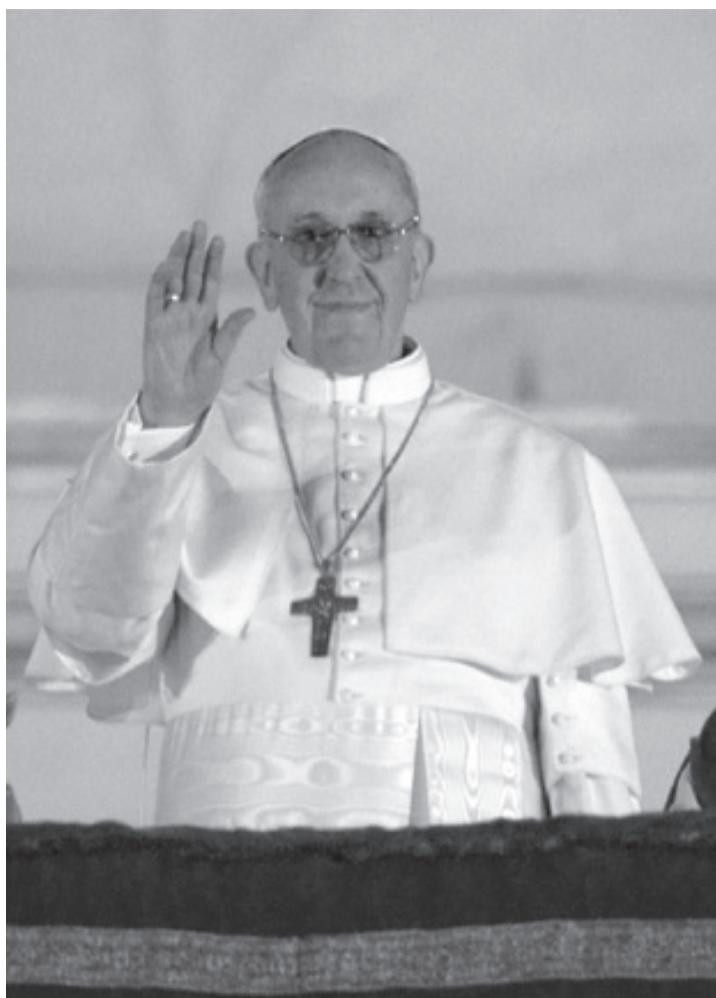
Dao mu Gospodin sretan i uspješan pontifikat!

Korizmu obraćenja, posta, molitve, pokore i dobročinstava ove godine smo posvetili na poseban način za umirovljenog papu Benedikta XVI i za sretan izbor novog pape. Bog je uslišio molitve i nagradio žrtve svoje Crkve. Ustrajmo u molitvi i dalje – i za Papu Franju, i za sve potrebe cijele Crkve. Bog bogat milosrđem i dalje će nas uslišavati...

Neka nam svima, braćo, bude SRETAN USKRS!

Dao nam Bog milost da ustrajemo u vjernom nasljedovanju uskrsloga Isusa Krista, pod vodstvom Njegova Duha – sve do svršetka svijeta, dok nam On ponovno ne dođe u svojoj nebeskoj slavi!

Fra Lovro Gavran, provincijal

Novoizabrani papa Franjo

ČESTITKA NOVOM PAPI FRANJI

Hvala Bogu, izabran je novi poglavar Katoličke Crkve, sveti otac Papa Franjo! Njegov je izbor obradovao sve katolike svijeta, a osobito nas Hrvate, koji smo uvijek bili odani Katoličkoj Crkvi, Svetoj Stolici i Petrovu nasljedniku.

U prvom redu radujemo se svi mi franjevci i franjevke – jer je ovo prvi papa koji je izabrao ime našeg utemeljitelja, sv. oca Franje Asiškoga, čije je ideale slijedio još kao svećenik, biskup i kardinal Buenos Airesa, a očito će ih slijediti i kao papa.

Raduju se i sva njegova subraća iz Družbe Isusove, jer je on prvi papa isusovac u povijesti Crkve.

Raduju se na kraju krajeva i svi redovnici i redovnice cijelog svijeta, jer će jedan papa redovnik doprinijeti pročišćenju i jačanju redovničkog duha u svim redovničkim zajednicama u Crkvi, a obogatit će i cijelu Crkvu onom karizmom koju je Bog dao redovnicima i redovnicama za dobro cijele Crkve i cijelog čovječanstva.

Zato čestitajući svetom ocu Papi Franji na izboru na ovu najodgovorniju službu u Crkvi, molimo za njega i želimo mu obilje Božjeg blagoslova i svih potrebnih milosti, kako bi mogao što uspješnije upravljati Kristovom Crkvom.

Kao što je Bog po sv. Franji Asiškom obnovio Crkvu njegova vremena, tako neka i po sv. ocu Papi Franji obnovi današnju Crkvu! A i njegov subrat isusovac, sv. Franjo Ksaverski, veliki misionar Dalekog Istoka, bio mu nadahnitelj i pomoćnik u misijskim pothvatima Crkve!

Svi smo mi skupa s našim novim papom svjesni da se Kristova lađa danas nalazi na vrlo nemirnom moru. Nisu u pitanju samo protivan vjetar i opasni valovi, kakvih je uvijek bilo na pretek; danas je more krajnje uzburkano! Stvorio se pravi vrtlog relativizma i zbrke u poimanju svih duhovnih vrijednosti i idealja, bez ikakvih čvrstih pravila i jasnih ciljeva – osim cilja da se sruši i potopi sve što je časno i pošteno, čisto, jasno i usmjereno prema Onome koji nadilazi granice ovoga svijeta i njegove zbrke.

Stoga novom Papi neće biti lako, to znamo svi! I zato ćemo još više moliti za njega i podržavati ga u njegovim naporima da skupa s cijelom Katoličkom Crkvom dosljedno slijedi put Isusa Krista i njegova Evandželja.

Papa je svjestan da će biti to uspješniji kormilar Crkve što mu ruka bude čvršća u odnosu na protivne sile, a ujedno elastičnija i osjetljivija na dodire Božjega Duha, koji će na ovaj ili na onaj način u svakoj situaciji i dalje voditi Kristovu Crkvu i kroz tamnu noć, i kroz bure i oluje povijesti.

U ime svih franjevaca Franjevačke provincije Bosne Srebrenе, u ime svih redovnika i redovnica Bosne i Hercegovine, kao i u ime svih naših vjernika katolika, izražavamo svetom Ocu našu sinovsku vjernost i odanost, moleći Boga da ga očuva u dobru zdravlju, da mu podari dug i sretan život, te uspješan i blagoslovjen nastavak Kristova spasiteljskog djela i Petrove službe! A od svetog Oca molimo apostolski blagoslov i trajnu brigu za Crkvu i Božji narod u našoj domovini.

Fra Lovro Gavran, OFM
provincijal Bosne Srebrenе
i Predsjednik KVRPP BiH

Uz sliku na naslovnoj stranici Bosne Srebrenе
FRA AUGUSTIN MILETIĆ
(1763 – 1831)

Ove godine slavimo 250. obljetnicu rođenja jednog od najsjajnijih svetačkih likova Bosne Srebrenе, biskupa fra Augustina Miletića. Zato smo na naslovnu stranicu ovogodišnje „Bosne Srebrenе“ stavili njegovu sliku.

A da još bolje približimo njegov lik našoj braći, donosimo ovdje i kratki prikaz njegova života od pok. fra Ignacija Gavrana, koji je isti autor objavio u „Svjetlu riječi“ 1984. godine.

1. Kad je fra Augustin Miletić postao biskupom u Bosni, njegov se život stubokom promijenio. Dok je ranije bio profesor u Brešiji (Brescia) i Padovi te rado slušan, čoven, gradski propovjednik, 1803. povjerena mu je briga za najvećim dijelom nepismene težake i pastire, raštrkane po golemom bosanskom i zapadno-hercegovačkom području. Ostao je na toj dužnosti najprije kao pomoćni biskup deset, a onda kao samostalni biskup još osamnaest godina, sve do svoje smrti 1831.

Njegova se biskupija prostirala po golemom, vrletnom području, koje je bilo bez putova, bez saobraćaja, pa često i bez osobne sigurnosti, a njegovi vjernici gotovo odreda siromašni, neuki, bespravni kmetovi. Njegovo je svećenstvo, za toliko polje rada, bilo malobrojno; nije raspolagalo s više od četiri crkve i jednom kapelom u cijeloj Bosni i Hercegovini i često je stanovalo u kakvom bijednom kućerku ili seljačkoj kolibi. Kad je trebalo govoriti misu, trebalo je vani – na otvorenom – podignuti oltar: na četiri koca stavili bi odozgor veću drvenu i manju kamenu ploču pa su i svećenik i puk podjednako bili izloženi studeni, vjetru, kiši i snijegu. Što se u takvim prilikama moglo očekivati, i što je u vjerskom pogledu mogao postići ne znam kako revan i pobožan biskup?! Čovjek bi rekao – ništa ili vrlo malo.

2. Fra Augustin Miletić – sa svojim svećenicima – pokazao je da se mogu ostvariti čuda. Dobru polovicu svoga vremena provodio je on pohađajući svoje prostrano područje. Šest do sedam mjeseci u godini obilazio je svoje vjernike, na konju ili pješice, odjeven u civilno odijelo, noćivajući u kolibi ili pojati, a nekad i u staji, pored stoke, neumorno propovijedajući i ispovijedajući, dozivljajući k sebi one koji su u nekoj župi zastranili ili koji su bili u zavadi: nije popuštao dok ih ne bi izveo na pravi put. Gledao je kako svećenici rade pa ih je ispravljaо i poticao na bolje. Ti dani biskupovog pohoda, kad se dijelila sv. krizma, bili su dani temeljite duhovne obnove cijele župe. I kad bi otišao iz nekog kraja, držao je onih nekoliko grešnih ili zavađenih na pameti...

To je bila jedna polovina njegove godine. Drugu je polovinu (zimsku) provodio u svom samostanu u Fojnici: pišući izvještaje i pisma, i sudjelujući kao član redovničke obitelji u svim poslovima: rano izjutra ispovijedajući, počesto propovijedajući, vršeći vjersku pouku, i druge poslove, kako je već ustrebalo.

3. Ali, da mu djelovanje bude trajnije i šire, Miletić se domislio da izloži kršćanski nauk i u knjizi. Naizgled nepremostiva zapreka bila je u tome što su njegovi vjernici, uz male iznimke, bili odreda nepismeni. Kako svladati tu prepreku? Napisao je malu uputu u čitanje za nepismene, abecedarku ili bukvar, uz koji je sastavio i slogove za uvježbavanje čitanja... Sve to izgleda vrlo lako danas, kad imamo jednostavni pravopis. Nekoć je to bilo mnogo, mnogo teže, jer je npr. »lagiczu« trebalo pročitati kao »lađicu«, »odpusctegne« kao »otpuštenje«, »nereczi« kao »ne reci«, »tugi« kao »tudi« itd. A da se pređe od slova i slogova na riječi i rečenice, izabrao je ono što su ti početnici već znali: obične molitve kao Oče naš, Zdravo Marijo i Vjerovanje ... pa su ti početnici sa začuđenjem otkrili kako im s papira uskaču u dušu riječi i smisao, otkrili su čaroliju čitanja.

No to je bilo tek sredstvo, a cilj je bio – pružiti vjernicima vjersku pouku. Miletić je to učinio vrlo pristupačno u svom djelu »*Istomačenje stvari potribiti nauka krstjanskoga*«. To je bilo jasno i svakome shvatljivo tumačenje kršćanskog nauka, do te mjere toplo i lijepo izloženo da se ono i da nas, nakon tolikih drugih odličnih izlaganja, isplati čitati. Ta njegova knjiga nije tek nabranje tvrdnji do kojih su teolozi došli, nego konkretna, sasvim određena, uputa za kršćanski život. A onako kako je bila toplo pisana, tako je srdačno bila i prihvaćena od puka i od svećenika; te omiljele »Biskupovače« doživjele su tri odn. četiri izdanja: prvo 1818, drugo 1828; treće je izdanje priredio hercegovački biskup fra Andeo Kraljević 1857. a četvrto (prerađeno) nadbiskup Josip Stadler.

Miletić se podjednako pobrinuo da i svećenicima napismeno dadne prikladne upute kako će vršiti svoje pastirske dužnosti svojim djelom »*Naredbe i uprave*«. Na taj je način, kao svojom produženom rukom, preko njih, uzdizao svoj puk u vjeri.

4. Nastojao je povećati broj svojih suradnika-svećenika. Odgajati ih u Bosni nije bilo moguće, pa je on molio crkvene vlasti u Rimu, gdje su odobrili da će primiti na školovanje dvadeset mladića u Italiji; na sjeveru, u austrijskom carstvu, isposlovao je da ih prihvate trideset. Pobrinuo se da dječaci određeni za svećenike i u Bosni dobiju dobru pripravu: s određenim poučavateljima i osiguranim uvjetima za učenje, bez služinskih poslova.

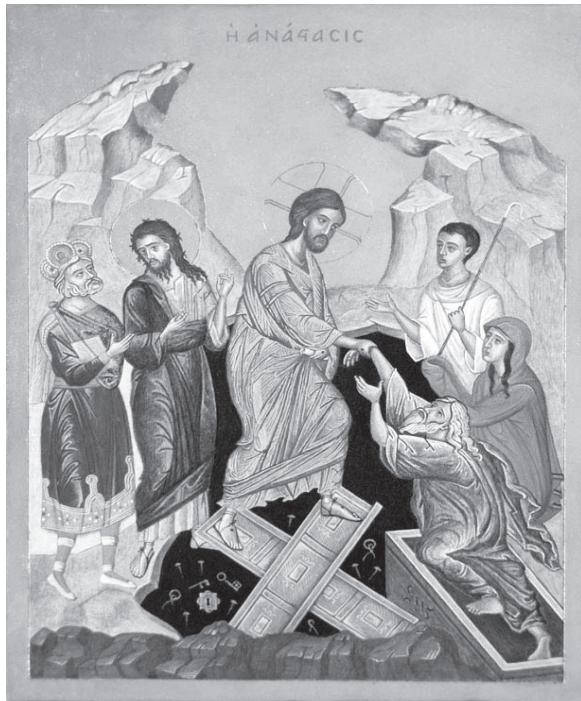
Znao je da su tri stara franjevačka samostana tri stupa na kojima je stajao bosanski katolicizam pa se brinuo za njih: kreševskom samostanu, koji je bio do vrata zapao u dugove, pomogao je da mu papa Pio VII. podari 1000 talira a ugarsko svećenstvo 280 forinti. Isposlovao je ferman da se mogu popraviti gotovo istruli krovovi i oronuli zidovi sutješkog i fojničkog samostana. Na sličan način nastojao je pomoći, pravno i ekonomski, medicinski, svom puku; upravo radi bolje zaštite svojih vjernika isposlovao je da Provincija pošalje na studij istočnih jezika fra Marijana Šunjića, da se lakše mogne nositi s turskim vlastima. Ipak, ni izdaleka mu nije pošlo za rukom ostvariti sve za čim je čeznuo.

5. Tko je bio taj čovjek koji je iza svega toga stajao i sve vodio? Kakva li je bila ta ličnost koja je sve to mogla činiti? – Bio je to čovjek velikog unutarnjeg života – poniznosti, blagosti, siromaštva, molitve, posta, neumornog rada. Predugo bi nas odvelo kad bismo ovdje iznosili pojedinosti o tim stvarima; ustručavamo se to učiniti i zato što bi današnjem čovjeku mnogo toga izgledalo naprosto nevjerojatno (npr. njegovo »sušenje« petkom o samom kruhu a nekad i bez njega, ili to što kroz zadnjih dvanaest godina nije zimi u sobi uopće ložio, ili to što je iza vlastite mise »slušao« nekoliko drugih svetih misa »na velikim koljenima«, itd.). Ali, tek time postaje nam razumljivo da je onda, onako pun Boga, uspješno prenosio vjeru na druge, da je svojom blagošću razoružavao nagle i naprasite, svojom nesebičnošću otvarao srca i ruke, da je – u punoj mjeri – mogao biti duhovni pastir cijelog svoga područja, čitave Bosne i Zapadne Hercegovine.

Fra Ignacije Gavran: *Putovi i putokazi*,
Sarajevo 1988, str. 41-44.

IZVORI I LITERATURA:

Ign. Gavran: *Pastoralno djelovanje fra Augustina Miletića, apostolskog vikara u Bosni i Hercegovini*, Kačić XIV/1982, Split 1982, str. 121-141. Tamo se u bilješkama ispod teksta navode objavljeni i neobjavljeni izvori i literatura.

VJERUJEM, GOSPODINE, UMNOŽI MOJU SIROMAŠNU VJERU! (usp. *Mk 9,24*)

“Uskrsnuo je!” (*Lk 24,6*)

Ovo je, moja draga braćo i sestre, iskustvo onih koji su jeli i pili s Njim nakon njegova uskrsnuća (usp. *Dj 10,41*), i onih koji se osjećaju nanovo rođenima “za životnu nadu, za baštinu neraspadljivu” (*IPt 1,3-4*). “Uskrsnuo je!” To je temelj naše vjere, razlog naše nade i motiv naše ljubavi. Doista, “ako Krist nije uskrsnuo, uzaludno je doista propovijedanje naše, uzaludna je i vjera vaša” (*IKor 15,14*). Bez tog iskustva, križ Isusov i naši križevi bili bi tragedija i kršćanski život bio bi absurd. Zbog toga iskustva mi, naprotiv, možemo pjevati s liturgijom: *O Crux, ave, spes unica! - Zdravo, Križu, nado jedina!* Raspeti “je uskrsnuo treći dan po Pismima” (*IKor 15,4*). To je središnja jezgra naše vjere i prvotne *kerigme*: “Dakle: to mi – bio ja, bili oni – propovijedamo” (*IKor 15,11*). Uskrsnuće je veliki *da* Boga Oca njegovu Sinu i, u njemu, nama. Stoga je i velika tema navještaja i temelj naše vjere.

Da, uistinu je uskrsnuo!

Uvijek me se doimala činjenica da su se kršćani Istoka u uskrsnom vremenu pozdravljali ovim riječima: “Krist je uskrsnuo!”. Odgovara se: “Da, uistinu je uskrsnuo!”. Tu isповijest vjere činimo u kontekstu *Godine vjere*, koju je Benedikt XVI. htio ”da Crkva obnovi zanos da vjeruje u Isusa Krista, jedinog spasitelja svijeta, da ponovno oživi radost da korača putem kojeg nam je pokazao, da svjedoči na konkretan način preobrazbenu snagu vjere” (Benedikt XVI., *Audijencija*, 17. 10. 2012).

Vjerovati, hod koji traje cijeli život

Može se učiniti čudnim što Pismo za Uskrs posvećujem temi vjere. Neki bi mogli misliti da je vjera posve razumljiva prepostavka u životu redovnika i franjevca. Ali ne vjerujem da je tako! Naime, vjera se nikada ne smije smatrati po sebi razumljivom, osobito u naše vrijeme kada su “zbog duboke krize vjere pogodene mnoge osobe” (Porta Fidei = PF 2). I budući da proći kroz “vrata vjere”... uključuje krenuti na put koji traje čitav život. On započinje krštenjem..., a završava prijelazom iz smrti u vječni život” (PF 1), nužno je da se u svakoj životnoj prigodi provjerava istinitost naše vjere kako bi ona iz dana u dan uvijek rasla i mogla uvijek sve jasnije iznositi na vidjelo “radost i zanos susreta s Kristom” (PF 2). Trebamo biti odvažni i upitati se: jesam li vjernik ili jednostavno ateist koji prakticira? Koje je „zdravstveno“ stanje moje vjere? Moramo imati također nužnu jasnoću da dadnemo iskren i dubok odgovor na tako životna pitanja kao što su ta.

Smatram da govorim istinu ako tvrdim da je kriza vjere koja se živi unutar Crkve – kako je to mnogo puta kazao Papa – očevidna i među nama. Tvrdeći to ne mislim na teoretsku i spoznajnu vjeru, nego na vjeru slavljenu, življenu i ispovijedanu u svakidašnjem životu. Istina je da veći dio braće svakodnevno, bez buke, bez pljeska i bez velikih govora, pruža ponizno svjedočanstvo slavljeni, življene i ispovijedane vjere, ostajući vjerni protiv svake nade i čineći od svoga života iskustvo vazmenog otajstva, ali također je istina da bi sekularizam, shvaćen kao skup stavova neprijateljskih prema vjeri, i koji se tiče širokih područja društva, mogao unići u naša bratstva i u naš život; i da smanjenje obzorja vječnosti i svođenje stvarnosti samo na zemaljsku dimenziju ima za vjeru isti učinak koji ima pjesak bačen na vatru: guši je i završava gašenjem. Smatram da je potrebno, osobito u ovoj *Godini vjere*, učiniti predah, *moratorium*, da provjerimo svoju vjeru. Kako su aktualne riječi tadašnjeg kardinala Ratzingera kad je, 1989. godine, tvrdio: “Apostazija modernoga doba temelji se na nestanku provjere vjere u životu kršćana”.

Vjera koja je život

U svojoj katehezi, 17. listopada 2012. godine, Papa tvrdi: “Imati vjeru u Gospodina nije činjenica koja zanima samo našu inteligenciju, područje intelektualnoga znanja, nego je promjena koja zahvaća život, čitavo naše biće: osjećaj, srce, inteligenciju, volju, tjelesnost, emocije, ljudske odnose”. I u istoj prigodi papa Benedikt se pita: “Je li vjera uistinu preobrazujuća snaga u našemu životu, u mojem životu? Ili je samo jedan od elemenata koji sačinjavaju egzistenciju, a da nije onaj odlučujući koji bi je posve zahvatilo?” To je ono, draga moja braća i sestre, što se trebamo pitati, jer je vjera, daleko od toga da bude odijeljena od života, njegova duša: “Kršćanska vjera, djelatna u ljubavi i jaka u nadi, ne ograničava, nego očovjećuje život, štoviše čini ga potpuno ljudskim” (Benedikt XVI., *Audijencija...*). Ne možemo govoriti o vjeri ako se ne pozivamo na život, jer ga upravo ona čini razumljivim i privlačnim. Vjera i život se uzajamno dozivaju, jedno podržava drugo. S druge strane, podržani vjerom, gledamo s povjerenjem na svoje zalaganje za preobrazbu struktura grijeha, “iščekujemo nova nebesa i novu zemlju, gdje pravednost prebiva” (2Pt 3,13). Samo ujedinjujući vjeru i život, vjeru i zalaganje u korist društva koje će više biti usklađeno sa vrijednostima Evandželja, bit ćemo “živi znakovi nazočnosti Uskrsloga u svijetu”(PF 15). S pravom nam je Kapitul 2006. godine rekao u svom dokumentu: «Vjera se tiče svega onoga što jesmo... Život u vjeri izvor je naše radosti i nade, našega naslijedovanja Isusa Krista i našega svjedočanstva svijetu» (Spc 18). Vjera i život su neodvojivi.

Sveti Bonaventura, u Prosloru *Breviloquiuma*, definira vjeru s tri slike koje smatram veoma rasvjetljujućima s ozbirom na ono o čemu smo govorili: *fundamentum stabiliens* (temelj koji daje čvrstinu), *lucerna dirigens* (svjetiljka koja usmjerava), *ianua introducens* (vrata koja uvode).

Ukoliko je temelj, vjera daje čvrstinu našemu životu; ukoliko je svjetiljka, vjera je svjetlo koje omogućuje da vidimo i pokazuje ispravan pravac; ukoliko je vrata, vjera nam omogućava da prijeđemo prijeko i uvodi nas u zajedništvo sa Svetim nad svetima. Vjera je svjetlo koje nam omogućava da dospijemo do vrata i da možemo otvoriti vrata koja nas, bez zapreka, uvode u Božji svijet, omogućujući nam da koračamo sukladno volji Božjoj.

Vjera: milost i odgovornost

Vjerovati pretpostavlja, prije svega, prihvatanje dara kojim bivamo nezasluženo obdareni: dar vjere. "Gospodin joj otvori srce te ona prihvati što je Pavao govorio", pišu *Djela apostolska* govoreći o Lidiji (*Dj* 16,14). Franjo to ovako kaže u svojoj *Oporuci*: "Gospodin mi dade toliku vjeru... Gospodin mi je dao i daje toliku vjeru..." (*Opor* 4,6). Za Franju, a i za nas, sve je milost (usp. *Opor* 1,2,4,6,14,23), vjera također. Stoga vjera uvijek stremi prema djelovanju i preobrazbi osobe iznutra, stremi prema obraćenju uma i srca.

Vjera je, pak, također osobno zalaganje da je sačuvamo i da činimo da raste. Stoga nam Benedikt XVI. predlaže da se za vrijeme *Godine vjere* spomenemo "dragocjenog dara vjere" (PF 8). I sveti Biskup iz Hipona u jednoj od svojih homilija o *Redditio Symboli* (o predaji Vjerovanja), kaže: "Vi ste ga primili (Vjerovanje), ali ga trebate uvijek imati na umu i u srcu, morate ga ponavljati u svojim krevetima, o njemu razmišljati na javnim mjestima i ne zaboraviti ga dok blagujete: pa čak i kad tijelom spavate, morate svojim srcem u njemu biti budni" (Sv. Augustin, *Sermo* 215, 1). Prva Crkva je željela da se *Vjerovanje* nauči napamet (usp. PF 9), da se sačuva vjera i da se ima na umu vlastito stanje vjernika. To podsjećanje (*re-cordari* = ponovno provlačiti kroz srce), ne ograničuje se na prošlost, nego čini da vjera ulazi u sadašnjost, kvalificirajući život, i da otvara prema budućnosti razvijajući se, kao što raste gorušičino zrno (usp. *Mt* 13,31). Tako sadržaj *Vjerovanja*, sažetak naše vjere, postaje životnom poviješću, postaje životom i otvara se za *mirabilia Dei*, "čudesna Božja djela", koja Gospodin nastavlja u nama ostvarivati.

Vjera je, zatim, milost koju trebamo prihvati s istinskom i dubokom zahvalnošću, i ona je odgovornost koja nas dovodi da si je posvijestimo, "da je oživljavamo, da je pročišćavamo, učvršćujemo i ispovijedamo" (Pavao VI., *Esortazione Apostolica Petrum et Paulum Apostolos*, 1978.). Ako ne želimo da se ugasi, gubeći tako mogućnost da budemo sol i svjetlo našega svijeta (usp. *Mt* 5,13-16), vjeru trebamo neprestano otkrivati (usp. PF 4), radosno živjeti, tako da je možemo ispovijedati, pojedinačno i zajednički, iznutra i izvana (usp. *Petrum...*), i slaviti je u liturgiji i u našem svakidašnjem životu (usp. PF 8,9). Vjera koja mi je darovana također mi je i povjerena da je sačuvam i učinim da raste. "Srcem se vjeruje [...] i ustima ispovijeda vjera" (*Rim* 10,10). Prihvatanje i odgovornost su neodvojivi.

Vjera: prianjanje uz Krista i uz Crkvu

Nastojeći sažeti što je najviše moguće smatrati da bi nam riječ *prianjanje* mogla pomoći da odgovorimo na pitanje *što je vjera*: vjera je srdačno prianjanje uz jednu osobu, uz osobu Krista, i radosno prianjanje uza sadržaje, one koje Crkva predlaže u Vjerovanju i po Učiteljstvu. Prianjanje osobi Isusa Krista, bitno u životu vjernika, uključuje osobni susret s Isusom po ustrajnom molitvenom životu, po bogatom sakralnom životu i po molitvenom čitanju Riječi. Moramo biti posve svjesni činjenice da na polju vjere sve stavljamo na kocku u susretu s osobom Isusa Krista. Bez toga susreta naše prianjanje bit će prianjanje nekoj ideji ili nekoj ideologiji, nikada jednoj osobi ili jednom obliku života. Osim toga, prianjanje uza sadržaje vere koje nam Crkva predstavlja uključuje poznavanje tih sadržaja i duboko razmišljanje o njima, jednako kao i viziju vjere o samoj Crkvi.

Ne radi se o tome da se ispovijeda “moja vjera”, nego o tome da svoju vjeru učinimo vjerom Crkve koja se prevodi u poslušnost iz ljubavi (usp. *Opom* 3,6) i u suglasnost “umom i voljom s onim što Crkva predlaže vjerovati” (usp. *PF* 10; *DV* 5; *Dei Filius cap.* III). Pridružujem se pozivu *posljednje Sinode da nanovo oživimo svoj zanos pripadnosti Crkvi* (usp. *Instrumentum Laboris* 87). Samo s tim zanosom moći ćemo “obnoviti Crkvu” kao što je to Franjo učinio.

Vjera svetoga Franje

Kao Manja braća ili Franjini sljedbenici, važno je da se zaustavimo, makar i nakratko, na putu Franjine vjere i njenih očitovanja. Imajući pred očima njegove Spise lako je otkriti da je Franjina vjera prije svega teologalna vjera s jasnom trinitarnom i kristocentričnom strukturu (usp. *Opom* 1; *NPr* 22,41-55;23,11; *IBon* 9,7). Njegovo duhovno iskustvo obilježeno je odnosom familijarnosti s Trojstvom. Osim toga, ono što odmah upada u oči jest to da njegova vjera ima crkvenu dimenziju, nadilazeći tako čisto individualističku viziju. Franjo nas, kao uostalom i sama Crkva, uči da kažemo *vjerujem, vjerujemo* (usp. *PF* 9). U *Oporuci* ispovijeda svoju “vjeru u crkve i u svećenike” (usp. *Opor* 4-7). Ta “vjera u crkve i u svećenike” dovodi nas da shvatimo jedan drugi vidik koji zavrjeđuje da ga promotrimo: egzistencijalnu važnost Crkve u životu Franjine vjere; važnost koju se ne duguje savršenosti njezinih članova, osobito hijerarhije ili svećenika, nego činjenici da se u njoj može susresti Krista. Bog Franji govori u Crkvi i po Crkvi, također i onda “kada joj prijeti rušenje” (usp. *2Čel* 10-11; *L3d* 13), jer je u njoj, i tada, Krist. Franjo nikada neće gledati Crkvu, Rimsku crkvu o kojoj govori, kao zapreku života po Evandželju, niti onda kada ona može biti “ranjena” i “grešna”. “Neću u njima gledati grijeha – kaže govoreći o svećenicima – jer u njima razabirem Sina Božjega i moji su gospodari” (*Opor* 9). Iz njegove vjere u Krista, koga se susreće u Crkvi, i koja prolazi kroz vjeru “u crkve i u svećenike”, shvaća se zašto je Siromašak svoj oblik života, koji mu je Svevišnji objavio (usp. *Opor* 14), predao Crkvi na potvrdu i u Pravilu obećaje “poslušnost i poštovanje gospodinu papi Honoriju i njegovim kanonski izabranim nasljednicima i Rimskoj crkvi” (*PPr* 1,2). U toj se perspektivi veoma dobro razumije zašto od svoje braće traži da žive sukladno “katoličkoj vjeri i životu” i da to bude uvjet da netko može ostati u bratstvu (usp. *NPr* 19,1). Također je lako razumljivo zašto je “katolička vjera” za Franju jedan od temeljnih kriterija za razlučivanje zvanja nekoga kandidata (usp. *PPr* 2,2), i zašto je Crkva kriterij za pravu vjeru (usp. T. Matura, *Francesco parla di Dio*, Milano 1992).

Pretposljednja napomena. U njegovu hodu “euharistijsko otajstvo sačinjava za Franju srce života vjere” (P. Martinelli, *Dammi fede diritta*, Porziuncola 2012.), kako potvrđuje, među mnogim drugim tekstovima, prva *Opomena*. Pred tim otajstvom nužno je uključiti oči duha ili oči vjere, izričaj koji susrećemo već u djelima svetoga Augustina, da bi se izbjeglo gledanje na tjelesan način pa, prema tome, “niti vidjeti niti vjerovati” (usp. *Opom* 1,8; C. Vaiani, *Vedere e credere. L'esperienza cristiana di Francesco*, Milano 2000.). Napokon trebamo se sjetiti da je za Franju euharistijsko otajstvo intimno povezano s Riječu, sve dotle da se i nju promatra po istoj logici Euharistije, i stoga on za Riječ traži “čašćenje” (usp. *PRe* 34-37), jer se u njoj treba častiti “Gospodina” (usp. *PRe* 36). Iza riječi Franjo “vidi” Riječ; u riječima sluša spasenjsku Riječ Očevu u ovom trenutku (usp. *2PVj* 34).

Kao što se može vidjeti, Franjina vjera nije apstraktna. Danas nam se on predstavlja kao svjedok vjere: ispovijedao ju je, javno ju je priznavao, slavio ju je i svjedočio u životu i životom, u okružju koje nije bilo nimalo lagano. Što nam govori Franjo kao priznavalac vjere? Koje promjene se od nas traže u onom što se odnosi na vjeru?

Zaključak

Draga braćo i sestre, često se kaže da su problem Crkve oni "daleki". Osobno smatram da nisu problem samo oni, nego i oni "blizi" mogu također biti problem onda kada ostanu na "Vratima vjere", a da nikada ne prođu kroz njih.

Godina koju živimo žuran je poziv da prođemo kroz Vrata vjere, da se smatramo hodočasnicima u noći, da se zaputimo kako bismo susreli Onoga kojega nikada ne bismo tražili da on prvi nije došao da nas potraži (usp. Sv. Augustin, *Ispovijesti* 13,1). Kao što je tvrdio kardinal Martini, vjera je uvijek "proseća vjera", kao vjera Mudraca, nikada "unaprijed montirana", kao vjera pismoznanca (usp. Mt 2,1sl). Pavao od svoga učenika Timoteja zahtijeva da "vjeru traži onom istom ustrajnošću kao kad je bio mlad" (usp. 2Tim 2,22; 3,15). Prihvatom taj poziv kao poziv upućen svakomu od nas i okoristimo se ovom *Godinom Milosti* da bismo "se spomenuli dragocjenog dara vjere" (PF 8).

Krist je uskrsnuo!

Da, uistinu je uskrsnuo!

Moja draga braćo i sestre: Sretan Uskrs!

Sretan hod u ovoj *Godini vjere!*

Vaš brat, Ministar i sluga

Rim, 19. ožujka,
svetkovina sv. Josipa, 2013.

Fra José Rodríguez Carballo, ofm
Generalni Ministar, OFM

Giotto, *Noli me tangere*

MEĐUPROVINCJSKA I MEĐUREDOVNIČKA SURADNJA

Draga braćo, želim vam svima MIR I DOBRO!

Početak ove godine mi je bio i previše ispunjen brojnim putovanjima i susretima s mnoštvom ljudi, tako da se bojam da će većina onoga što sam čuo, video i doživio ovih dana ostati zakopana u meni i da vam neću uspjeti prenijeti ni mali dio svega onoga što bih trebao podijeliti s vama – jer nisam nikamo putovao iz radoznalosti ili osobnog interesa, nego kao predstavnik Provincije, zadužen da braći u Provinciji prenesem barem glavne poruke naših susreta, kako bi cijela Provincija živjela i rasla skupa s braćom iz našeg okruženja i cijelog svijeta.

Nabrojiti ću samo važnije susrete:

25.-26. siječnja 2013. imali smo susret Vijeća franjevačkih zajednica RH i BiH u Dubravi kod Zagreba, u Provincijalatu braće kapucina.

28. siječnja 2013. imali smo susret Južnoslavenske konferencije franjevačkih provincijala (JKPM OFM).

1.-2. veljače 2013. smo u sarajevskoj katedrali slavili Dan posvećenog života sa svim redovnicima, redovnicama i drugim posvećenim osobama iz Sarajeva i okoline.

10. veljače 2013. svečano smo dočekali novog apostolskog nuncija u BiH, mons. Luigija Pezzuta, kojemu je BK BiH priredila svečani prijem u Svećeničkom domu Vrhbosanske nadbiskupije 16. veljače, na kojem se našao i cijeli Definitorij naše Provincije.

U međuvremenu, 14. i 15. veljače, sudjelovao sam na zasjedanju Stalnog vijeća UFME u Rimu, a već sljedeći tjedan su se u Međugorju okupili provincijali, prov. vikari i definitori svih šest provincija Južnoslavenske konferencije na trodnevno zasjedanje (18.-20. veljače 2013.).

Potom smo 25. veljače imali u Frankfurtu susret s našom braćom koja rade u Njemačkoj i Austriji.

Zatim je uslijedio vrlo važan susret Generalnog Ministra Franjevačkog reda s braćom u privremenim zavjetima, koji je održan u Samoboru, u kući „Tabor“, 1.-2. ožujka 2013. Bio je to vrlo lijep, dobro pripremljen i zaista koristan susret.

I konačno, 9. ožujka 2013. u našoj Franjevačkoj teologiji na Nedžarićima, održana je godišnja skupština Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica (KVRPP) BiH, na kojoj je sudjelovao i izaslanik BK BiH, mons. Pero Sudar, koji je održao i vrlo lijepo predavanje tom prigodom, te novi apostolski nuncij u BiH, koji nam je uputio riječi pozdrava i poticaja, te predvodio euharistijsko slavlje i propovijedao.

Neke od važnijih vijesti o svemu tome mogli ste pročitati na našoj web stranici, neke ćemo donijeti i ovdje u „Bosni Srebrenoj“, ali neke stvari ipak treba i posebno naglasiti.

Dvije su teme koje su se sustavno provlačile kroz sve susrete i prožimale ih. Prva je **nova evangelizacija**, a druga – **međuprovincijska suradnja**.

O novoj evangelizaciji se već desetljećima govori mnogo, počevši od blaženog pape Ivana XXIII. i njegove ideje posadašnjenja Crkve („aggiornamento“), zbog kojeg je i sazvao II. Vatikanski sabor, preko pape Pavla VI. i Ivana Pavla II., koji je prvi upotrijebio taj izraz prigodom svog prvog posjeta Poljskoj, pa sve do posljednje Sinode biskupa, koja je cijela bila posvećena upravo toj temi.

I oni koji o tome znaju tek nešto malo, kao i oni koji znaju mnogo i koji se svom dušom i svom snagom posvećuju novoj evangelizaciji – svi su svjesni da ona polazi od osobnog obraćenja i osobnog povratka Isusu Kristu i njegovu Evanđelju, jer bez osobnog svjedočanstva života sve ostalo je samo prazna, nevjerodstojna priča. Svi smo pozvani na zalaganje na tom polju, ali prije svega svi smo pozvani na osobno obraćenje i posvećenje.

Međuprovincijska suradnja je tema koju Generalna uprava Franjevačkog reda uporno stavlja u centar pažnje provincialima, kustosima i svim franjevcima. Čitav Franjevački red nastoji oko što čvršće povezanosti i što tješnje međusobne suradnje svih franjevaca sa svih kontinenata, posebno s Generalnom upravom Reda – tim više što nam to uvelike omogućuju i olakšavaju suvremena sredstva komunikacije. To Red ostvaruje uglavnom preko Konferencija provincialnih ministara, koje Generalni ministar i Gen. Definitori redovito posjećuju, kao i preko godišnjih susreta predsjednikâ konferencijâ. (Generalni Definitorij je posjetio i našu Južnoslavensku konferenciju 19.-23. rujna 2011. god. u Splitu.)

Drugi je vid povezivanja na kontinentalnoj razini. Tako je Europa već preko 20 godina povezana u UFME (Unio Fratrum Minorum Europae). U listopadu ove godine bit će XI. skupština UFME u Rimu. (VIII. skupština UFME bila je kod nas u Sarajevu 2007. god.).

I pojedine bliske konferencije imaju svoju regionalnu suradnju. Tako ćemo mi u 23.-25. rujna 2013. imati u Rami susret Južnoslavenske i Sjeveroslavenske konferencije. A prošle godine smo imali u Splitu Kontinentalni kongres franjevačkih odgojitelja Istočne Europe (16.-23. rujna 2012.).

Unutar pojedine konferencije promiče se međuprovincijska suradnja, koja u nekim aspektima već postoji, ali ju je moguće i potrebno ju je još više razvijati i obogaćivati. Npr.:

- S Hercegovačkom franj. prov. Uznesenja BDM imamo zajedničko sjemenište u Visokom, a njihov provincial fra Ivan Sesar predaje kanonsko pravo na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu.
- Imamo godišnje susrete novaka cijele Konferencije, njihov zajednički list „Novicijat“, kao i zajedničko hodočašće u Asiz.

- Imamo zajedničku pripremu za svečane zavjete cijele franjevačke obitelji Prvog franjevačkog reda na našim prostorima (dakle – skupa s kapucinima, konventualcima i trećoredcima).
- Od 2011. započeli smo s godišnjim susretima svih definatorija Konferencije.
- Prošle godine smo započeli s *Franjevačkom ljetnom školom duhovnosti* na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu, koja je otvorena svim franjevcima, franjevkama i simpatizerima sv. Franje s hrvatskog govornog područja.
- Od prošle godine smo krenuli i sa međuprovincijskim duhovnim vježbama franjevačkog tipa.
- U rujnu organiziramo zajedničku međuprovincijsku trajnu formaciju za gvardijane i ekonome u svim našim provincijama. (*Prvi susret će biti na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu, 4. 9. 2013., a drugi isti takav u Samoboru, tjedan dana nakon toga – 11. 9. 2013. (za sve one koji ne mogu doći u Sarajevo)*.)
- Naši i hercegovački duhovni asistenti za OFS i Framu se izmjenjuju kao nacionalni duh. asistenti na cijelom području BiH. (*Kad mi imamo nacionalnog duh. asistenta Frame, oni imaju nac. duh. asistenta OFS-a – i obratno.*)

Bit će i drugih inicijativa za proširenje te suradnje i u sve se treba uključiti koliko god nam bude moguće.

Što se tiče **međuredovničke suradnje**, i tu se štošta događa, iako bi tu suradnju trebalo još mnogo više razvijati. Kod nas u BiH nema mnogo redovničkih zajednica kao drugdje, ali i ovo što ih ima – premalo poznajemo. Treba samo pogledati web stranicu *Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica* (KVRPP BiH), pa da se vidi koliko nas ima i gdje sve djelujemo.

Imamo šest muških redova i kongregacija: dvije franjevačke provincije (Prov. sv. Križa u Bosni i Prov. Uznesenja BDM u Hercegovini), zatim dominikance u Zenici, isusovce u Sarajevu, karmelićane na Buškom jezeru, salezijance u Žepču i trapiste u Banja Luci. Ženskih redova i kongragacija ima sedamnaest. – Dakle, ima nas znatno više nego što neki prepostavljaju, ali se nažalost premalo poznajemo. Potrebno je da se bolje upoznamo – i to ne samo poglavari, nego upravo svi redovnici i redovnice osobno, a posebno susjedi. I važno je da surađujemo gdje god se surađivati može. Poglavarji svih tih zajednica se sastaju barem jedanput godišnje, a provincijali i više puta, ali je potrebno suradnju još više produbiti i obogatiti.

KVRPP BiH je uključena u Europsku konferenciju redovnika (UCESM), a najviše smo povezani sa Hrvatskom konferencijom (HKVRPP). U suradnji s njima pokrenut je i zajednički časopis za promicanje redovničkog života i duhovnih zvanja, pod naslovom „*Susret*“, koji vam preporučujemo.

Ove natuknice neka posluže samo kao poticaj da proširimo granice svoga zanimanja, da vidimo i druge, da prepoznamo u njima svoju braću i sestre, da im pružimo ruku suradnje i da skupa s njima idemo naprijed – na slavu Božju i na dobrobit cijelog Božjeg naroda, koji je povjeren našoj brizi.

Fra Lovro Gavran, provincial

ISPRAVAK IZVJEŠĆA O IZBORU PLENARNOG VIJEĆA PROVINCIJE

U zadnjem broju Bosne Srebrenе (Bosna Srebrena LXIII, broj 4/2012.), na str. 13. i 14. dogodilo nam se par pogrešaka u donošenju Izvješća o izboru Plenarnog vijeća Provincije.

Prva pogreška je bila tiskarske naravi. Zaista je čudno kako nam se moglo dogoditi da je na 13. stranici nedostajao dobar dio uvodnog teksta, koji ovdje donosimo u cijelosti:

*„Dana, 3. prosinca 2012. godine, sastala se tročlana Komisija za prebrojavanja glasova za izbor članova Plenarnog vijeća Bosne Srebrenе za period od 2012. do 2016. godine – u sastavu:
fra Luka Markešić, ex-provincijal i profesor na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu;
fra Danimir Pezer, I. meštar bogoslova i profesor na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu; i
fra Davor Dominović, tajnik Provincije.*

Prebrojili su glasovnica i ustanovali da je pristiglo:

*12 glasovnica za izbor zastupnika između gvardijana;
60 glasovnica za izbor zastupnika između župnika i
58 glasovnica za izbor zastupnika između župnih vikara.*

Budući da nije bilo viška glasovnica, pristupilo se prebrojavanju glasova.“

Druga pogreška se odnosi na donošenje rezultata prebrojavanja glasova – na 14. stranici. Naime, dogodilo se da je nenamjerno previđeno kod izbora župnika za Plenarno vijeće da je **fra Damir Pavić imao 11 glasova braće iz Provincije, te je time ušao u Plenarno vijeće kao četvrti član iz reda župnika.** Stoga, ponovno donosimo imena župnika koji su ušli u Plenarno vijeće:

Fra Luka Marković
Fra Kristijan Montina
Fra Zdravko Andić
Fra Damir Pavić
Fra Blaž Marković
Fra Ilija Stipić

Fra Blaž Marković i fra Ilija Stipić su imali isti broj glasova (9). Budući da su obojica u prošlom broju BS proglašeni članovima Plenarnog vijeća – Definitoriј je odlučio da obojica ostanu i dalje. Naime, nije protiv zakona da Plenarno vijeće ima nekog člana više, ali ne smije imati manje.

Molimo fra Damira Pavića, ali i svu braću u Provinciji da prihvate našu ispriku zbog ovog propusta.

Fra Davor Dominović, tajnik Provincije

IZVJEŠTAJI GVARDIJANA, EKONOMA, I ŽUPNIKA ZA PROLJETNO ZASJEDANJE DEFINITORIJA 2013.

Poštovana braćo!

Kao i svake godine, tako i sada, pred proljetno zasjedanje definitorija Bosne Srebrenе potrebno je podnijeti upravi Provincije izvješće za proteklu godinu.

Budući da nismo u godini kapitula, kad je potrebno imati u vidu cijelo trogodište, ovaj izvještaj se piše **samo za godinu 2012.** Jedino, radi usporedbe, traži se na kraju finansijskog izvješća **konačno stanje i od 1. 1. 2012. i od 1. 1. 2013.** (*odn. od 31. 12. 2012.*) god. – ali **samo sveukupni prihod, sveukupni rashod, konačni saldo** (tj. stanje na računu i u kasi na dan zaključivanja izvješća), **te eventualni dugovi.** To će poslužiti da se ustanovi jesu li raniji dugovi podmirenji i jesu li braća odgovorno postupala s novcem – tj. da ne troše ono što nemaju, ili su možda stvorila nove dugove, što u svakom slučaju treba nastojati izbjegći.

Budući da sam u vrijeme kanonske vizitacije ustanovio da većina braće ne zna što bi s knjigom *crkveno-redovničkih* računa – tu smo knjigu izbrisali iz ovog obrasca za izvješće. Braći je daleko jasnija razdioba na: knjigu crkvenih računa, knjigu kućnih računa i knjige računa za pojedine projekte, filijale i sl. Stoga to ostaje i dalje kao što je i bilo.

Molimo braću da u finansijskom izvješću ne pišu samo općenito, npr: *podmireno, predano, isplaćeno* i sl., nego neka se **konkretno, jasno, brojkama** točno napiše kada i koliki je iznos primljen od nekog donatora ili uplaćen – npr. za Provincijalat, za biskupski Ordinarijat, za neku nabavku, posao i sl. **Za predane misne intencije neka se jasno napiše kome, kada, koliko intencija i koliki iznos.**

Izvještaje s kopijom knjige računa za proteklu godinu župnici treba da predaju u samostan barem tjedan dana prije samostanskog kapitula, kako bi ih gvardijan, ekonom i ostala zainteresirana braća mogla u miru vidjeti i razmotriti. Kopija knjige računa služi braći na samostanskom kapitulu da se uvjere u točnost izvješća, kako bi ga mogla potpisati. **Razumije se da braća neće i ne trebaju potpisati ono izvješće u kojem se vidi neka očita nelogičnost.** Takva izvješća prvo treba popraviti, pa tek onda potpisati i poslati u Provincijalat. To i jest smisao iznošenja izvješća pred samostanski kapitol.

Svi izvještaji, potpisani i ovjereni na samostanskom kapitulu, treba da stignu u Provincijalat do 1. svibnja 2013. Razumije se da će po jedna kopija ostati i u samostanskom i u župnom arhivu.

Gvardijani će na temelju pojedinačnih izvještaja sa župa načiniti i poslati u Provincijalat sažeti izvještaj sa cijelog samostanskog područja.

Najbolje, najjednostavnije i najbrže je da izvješća pravite i šaljete u Provincijalat u elektronskoj formi, a tek naknadno redovnom poštom i potpisani dokument.

Hvala vam na razumijevanju i trudu!

Mir i dobro želi vam –

Fra Lovro Gavran, provincijal

UPUTA U VEZI SA TZV. „ZBIRNIM“ „KUMULATIVNIM“ MISAMA

Iako postoje vrlo jasne upute u vezi sa „zbirnim“ odn. „kumulativnim“ misama, ta praksa se iz više razloga nije pokazala dobrom – kako zbog gubitka vrednovanja takvih misa kod naroda, tako i zbog gubitka intencija za misije i za institucije koje nisu župe (Škole, samostani i sl.). Stoga su ih neki biskupi izričito zabranili (npr. đakovačko-osječki nadbiskup Srakić i vrhbosanski nadbiskup kard. Puljić).

Budući da naša Provincija djeluje u više biskupija, ovim želim svratiti pozornost svoj braći u svim biskupijama **da ne primaju zbirne mise**. Neka fiksiraju samo one koje mogu slaviti pojedinačno. A za potrebe vjernika svake nedjelje se slavi pučka misa „pro populo“ – dakle za sav narod i za sve nakane vjernika.

Tko god hoće naručiti misu na svoju vlastitu nakanu, može je slobodno naručiti, ali bez vezanja za mjesto i datum. Intencije koje mogu zadovoljiti župnik i župni vikari, zadovoljiti će ih u slobodne dane, a ostale misne intencije potrebne su našim odgojnim institucijama: Franjevačkom sjemeništu u Visokom, Franjevačkoj teologiji u Sarajevu, te samostanima koji nisu župe i koji nemaju dovoljno vlastitih intencija. Potrebne su također i našoj Generalnoj kuriji i Papinskom Univerzitetu Antonianum, koji ima preko 100 svećenika (profesora i studenata na postdiplomskom studiju). Oni nemaju vlastitih intencija, nego ih dobivaju od provincija koje imaju višak. Te misne intencije se također šalju i u misijske krajeve, osobito u Afriku – tamo gdje djeluju i naši misionari, jer ni oni, a ni njihove biskupije nemaju dovoljan broj misnih intencija.

Slaveći zbirne mise, čini se šteta i vlastitim vjernicima, a isto tako i svima onima kojima su te intencije potrebne, a nemaju ih odakle dobiti. Zato molimo svu braću da se suzdrže od primanja zbirnih misa – čak i onda kad vjernici nemaju ništa protiv toga. Vjernicima treba protumačiti važnost misa „pro populo“, a intencije neka ostanu slobodne. Sav višak misnih intencija, koji ne može biti zadovoljen u roku od tri mjeseca, neka se redovito predaje bilo u naš Provincijalat, bilo u Biskupski ordinariat.

UPUTA U VEZI SA “ZAVJETIMA”

Da ne bi bilo nejasnoća, dužan sam dati i jednu uputu u vezi sa tzv. „zavjetima“ prigodom patrona župe ili svetišta. **Nikad se ne smiju pomiješati tzv. „zavjeti“, odn. zavjetni darovi i misne intencije!**

Zavjetni dar može biti i dosta velik, ali ako je naglašeno da je to zavjetni dar, onda je samo dar. Misna intencija, bez obzira koliko ona nekome mogla izgledati kao malen i neznatan dar za misu – ona je uvijek misna intencija i nikad se ne smije pomiješati sa zavjetnim darovima. Ako je itko ikada to pomiješao, mora to ispraviti.

PUČKE MISIJE, SEMINARI I HODOČAŠĆA U SVRHU NOVE EVANGELIZACIJE

Povodom Godine vjere, a potaknuti i razmišljanjem o novoj evangelizaciji na globalnoj razini (na nivou Franjevačkog reda i cijele Crkve), naše provincijsko Vijeće za misije i evangelizaciju, na svojoj sjednici od 13. ožujka 2013., razmatralo je uz ostalo i moguće načine i različite inicijative: kako pokrenuti novu evangelizaciju i u našoj Provinciji.

Razumije se da **nova evangelizacija mora krenuti od nas samih**. Mi sami moramo postati svjesniji potrebe svog osobnog obraćenja i povratka Evanđelju Isusa Krista. Moramo učiniti konkretne, vidljive korake u tom pravcu, počevši od bolje pripreme za sv. misu, od pobožnijeg i proživljenijeg slavljenja euharistije, od češće osobne ispovijedi, od žarče molitve – zajedničke i osobne, sve angažiranijeg čitanja, razmatranja i meditacije nad tekstovima Sv. pisma, pa sve do tjelesne pokore i konkretnih djela milosrđa.

Ovaj prvi stupanj moramo odmah istodobno povezati s drugim, a i to je svojevrsno djelo milosrđa prema drugim ljudima i jedan od osnovnih elemenata nove evangelizacije: **što češće i što više biti na raspolaganju vjernicima za ispovijedanje**, posjećivati obitelji, a osobito bolesnike i poticati i njih na svagdanju zajedničku molitvu, na čitanje i razmatranje riječi Božje, na čestu sv. ispovijed i pričest, te na redovito sudjelovanje na sv. misi.

Drugi korak na putu nove evangelizacije bio bi organiziranje već poprilično zaboravljenih **pučkih misija** po našim samostanima i župama. Gdjegdje se uvriježilo shvaćanje da te pučke misije mogu voditi samo specijalizirani misionari. A što smo onda mi svećenici, ako ne Božji poslanici, misionari njegovu narodu?

Ipak, da ne bi tkogod popustio napasti ili „duhu lijnosti“, pa tražio izgovor u tome što se sam ne osjeća sposobnim to organizirati i voditi, a ne zna ni koga bi pozvao, naše provincijsko Vijeće za misije i evangelizaciju je odlučilo oformiti **dva tima pučkih misionara**, koji će biti na raspolaganju braći koja ih budu zvala da u njihovim župama održe pučke misije, koje mogu biti organizirane bilo kao trodnevnice uoči župnih patrona, bilo isključivo kao misije, neovisno o patronu.

Jedan tim pučkih misionara predvodit će **fra Pero Vrebac**, međuprovincijski tajnik za misije i evangelizaciju Južnoslavenske konferencije franjevačkih provincijala i ujedno duhovnik naših bogoslova na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu i sjemeništaraca u Visokom.

Drugi tim pučkih misionara predvodi **fra Joso Oršolić**, pročelnik provincijskog Vijeća za misije i evangelizaciju, pastoral i liturgiju.

Tko god želi organizirati u svojoj župi pučke misije, neka se obrati jednom od njih i neka dogovori odgovarajući datum i druge detalje. Poželjno je da sve veće župe i samostani organiziraju pučke misije u Godini vjere.

Nudi se još jedna inicijativa za promociju nove evangelizacije, a to je **seminar franjevačke duhovnosti za laike** – prije svega za Franjevačku mladež i Franjevački svjetovni red, ali i za sve druge zainteresirane za tu temu. Voditelj tih seminara bit će fra Pero Vrebac sa svojim suradnicima. Najbolje je da se udruže samostanska područja, pa da skupa organiziraju takav seminar, bilo u samostanskoj crkvi, bilo u nekoj od većih župa svog samostanskog područja – najradije tamo gdje ima najviše Franjevačke mladeži i gdje je bolje organiziran OFS.

Pored ovih načina, želimo potaknuti braću gvardijane i župnike da bilo samostalno, bilo udruženim snagama organiziraju **hodočašća u svetište Gospe Olovske** – najradije vikendom u svibnju i listopadu, ali i inače u bilo koje vrijeme tijekom godine, kad kome više odgovara. To se uvijek može lijepo organizirati i ostvariti, ali je potrebno (radi veće efikasnosti) dogovoriti termin sa čuvarom svetišta, **fra Ilijom Božićem**, kako bi on mogao što lješe dočekati hodočasnike i reći im nešto više o svetištu. Uz to potrebno je da s hodočasnicima uvijek dođe i nekolicina svećenika, da se svim hodočasnicima dadne prigoda da se u svetištu i ispovjede i pričeste.

Nadamo se da bi ove inicijative mogle pokrenuti s mrtve točke novu evangelizaciju kod nas. Zato ih toplo preporučujem svoj našoj braći u Provinciji.

Fra Lovro Gavran, provincijal

Svetište Gospe Olovske

MEĐUPROVINCJSKA I MEĐUREDOVNICKA SURADNJA

Susret definitora JKPM OFM, Međugorje, 18.-20. 2. 2013.

ZAPISNIK SA SJEDNICE JKPM OFM *Zagreb, 28. siječnja 2013.*

U prostorima Franjevačkoga provincialata Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu, na Kaptolu, bila je 28. siječnja 2013. sjednica JKPM OFM. Bili su prisutni svi provincialni ministri i tajnik Konferencije, a u radu je sudjelovao i fra Ernest Siekierka, naš generalni definator iz Rima. Donosimo najvažnije točke rada i zaključke:

1. Pozdrav i izvješće fra Ernesta Siekierke, generalnoga definitora

Fra Ernest je zahvalio na pozivu i prenio pozdrave Generalnoga ministra i generalnih definatora. Podsjetio je na neke važne događaje i susrete koji se pripremaju na razini Konferencije i Reda u 2013. godini, koji mogu pomoći da rastemo u življjenju svoga poziva i poslanja.

Prvi od njih je Susret provincialnih ministara i svih definatora u našoj Konferenciji, zatim Susret Generalnoga ministra sa braćom u privremenim zavjetima i s njihovim magistrima. Početkom ožujka je Seminar o novim oblicima evangelizacije na koji su pozvani predsjednici konferencija i oni provincialni ministri koji u svom bratstvu već imaju neke nove oblike evangelizacije ili ih žele pokrenuti. Krajem travnja i početkom svibnja je Europski kongres animatora PMOS-a i naša Konferencija je tome domaćin. U Rimu će od 20. – 25. svibnja 2013. biti susret predsjednika konferencija. U svibnju je u Rimu i Simpozij o vjernosti i ustrajnosti, proučavanje motiva napuštanja Reda na temelju istraživanja u našemu Redu. U rujnu 2013. bit će susret provincialnih tajnika za FS, a od 22. – 25. rujna 2013. bit će susret naših slavenskih konferencija u Rami i Međugorju. Od 21. – 26. listopada 2013. bit će u Rimu i Skupština UFME, a Plenarno vijeće Reda bit će od 17. do 23. studenoga 2013. godine u Kongresnom centru Palotinaca u Konstancinu, u blizini Varšave, u Poljskoj.

U skladu sa Nalogom br. 45 Generalnoga kapitula 2009., jedno od pitanja za raspravu i odlučivanje Plenarnoga vijeća Reda bit će broj i načini izbora generalnih definitora na Generalnom kapitulu 2015. godine. Generalni defitorij je za tajnika Plenarnoga vijeća imenovao fra Sinišu Balajića iz Provincije Presvetoga Otkupitelja (Split).

Podsjetio je na neke važne zaključke koji su doneseni na susretu Generalnoga ministra i generalnih definitora s našom Konferencijom (Split, rujan 2011.). Osjetio je potrebu podsjetiti na njih i pozvati na kratku provjeru što je od toga ostvareno ili barem započeto. To je i učinjeno i utvrđeno je da se je dosta toga pokrenulo, ali još puno toga treba ostvariti.

2. Izvješća za pojedina područja života i djelovanja JKPMOFM

Formacija i studiji. Fra Joško Kodžoman, povjerenik Konferencije za to područje, izvjestio je da se nisu uspjeli sastati, ali rade na izradi nacrt Pravilnika za Međuprovincijsko tajništvo i vjeruje da će to napraviti do sljedeće sjednice početkom ožujka u Samoboru.

On i fra Darko Tepert, međuprovincijski tajnik za FS, sastali su se i napravili prijedlog programa i dnevnoga reda za susret Generalnoga ministra sa braćom u privremenim zavjetima.

OFS i Frama. Fra Andrija Bilokapić, povjerenik Konferencije za to područje, izvjestio je da još uvijek nisu napravili nacrt Pravilnika. Zanimaо se je za to i u Rimu i razgovarao sa asistentima. Treba raditi pažljivo jer je to delikatno pitanje.

PMOS. Fra Stane Zore, povjerenik Konferencije za to područje, izvjestio je da je kontaktirao fra Miju Džolana, međuprovincijskog koordinatora animatora PMOS, i oni su napravili nacrt Pravilnika. Podijelio ga je svima prisutnima.

Misije i evangelizacija. Fra Lovro Gavran, povjerenik Konferencije za to područje, izvjestio je da su oni imali susret 14. i 15. studenoga 2012. u Sarajevu. Sudjelovali su svi provincijski tajnici. Izradili su nacrt Pravilnika Tajništva i predložili dosta prijedloga koje će Konferencija razmotriti.

Pastoral zvanja. Fra Željko Železnjak, povjerenik Konferencije za to područje, izvjestio je da se oni redovito sastaju dva puta na godinu. Promiču i suradnju sa dijecezanskim tijelima. Pripremaju materijale za nedjelju zvanja. Braća to lijepo prihvaćaju i koriste. Napravili su i nacrt Pravilnika. Razmišljali su i o izradi trogodišnjega plana, a nastavit će sa redovitim radnim sastancima odgovornih za pastoral zvanja. Spremaju se napraviti konkretna pitanja za provjeru motivacije kandidata koji nam dolaze.

Fra Ivan Sesar, predsjednik konferencije, zahvalio je svima i potaknuo ih da nastave s radom. Neka što prije, koji još nisu, dovrše nacrt pravilnika da se to može na sljedećoj sjednici i potvrditi. Jednako tako da se napravi i dugoročniji program rada, jer ako se to ne učini do ljeta onda će se opet čekati.

3. Susret provincijskih definitora u Medugorju, 18. – 20. veljače 2013.

Dogovoren je okvirni program toga susreta, a fra Ivan Sesar i fra Nikola Vukoja su zaduženi da što prije dorade program i da naprave detaljan dnevni red kako bi sudionici bili što prije obaviješteni. Svi će dobiti i Zapisnik sa zadnjeg susreta (prosinac, 2011.), kako bi se mogli bolje pripremiti za ovaj susret i provjeriti što je od njihovih prijedloga ostvareno.

Fra Ernest je pohvalio Konferenciju zbog organiziranja susreta provincijskih definitora jer smatra da je to vrlo važno u promicanju međuprovincijske suradnje i ohrabrio je provincijalne ministre da u tome ustraju.

4. Provjera i dorada programa susreta Generalnoga ministra s braćom u privremenim zavjetima (Samobor, 28. veljače – 2. ožujka 2013.)

Fra Joško Kodžoman, fra Darko Tepert i fra Frano Doljanin sastali su se i napravili prijedlog programa za susret Generalnoga ministra s našom mladom braćom, koji će uskoro biti u Samoboru. Provincijali su točku po točku raspravili i na kraju su napravili konačni program i dnevni red susreta.

Fra Joško Kodžoman i fra Darko Tepert će s magistrima dogоворити sve konkretnе ствари kako bi susret bio što bolje pripremljen (animatori liturgije, moderatori, prevoditelji, liturgijski tekstovi, zajednička rekreacija i predstavljanje...). Tada se mogu dogоворити i o zajedničkim pripremama za svečane zavjete kako bi provincijalni ministri na susretu u Samoboru mogli priхватити taj program.

Fra Željko Železnjak je prihvatio da Hrvatska franjevačka provincija snosi troškove hrane i smještaja za sve sudionike.

5. Pitanje delegata Generalnoga ministra za Provinciju sv. Jeronima (Zadar)

Fra Ernest je podsjetio na susret Generalnog definitorija sa fra Andrijom Bilokapićem, provincijalnim ministrom Provincije sv. Jeronima. Oni u Rimu osjećaju potrebu da im netko pomogne u rješavanju pitanja budućnosti te Provincije i najlogičnije im je bilo da to bude netko iz naše Konferencije, jer on će najbolje poznavati cijelu situaciju. Neki su provincijalni ministri poslali ime brata kao kandidata za tu službu, a između njih će Generalni definitorij imenovati jednoga ili dvojicu. Riječ je o suodgovornosti cijele Konferencije jer će i nadalje ona biti uključena u to rješavanje. Delegat će sve raditi u suradnji s Provincijom, s Generalnim definitorijem i sa Konferencijom.

6. Međuprovincijski tajnik za misije i evangelizaciju

Na prijedlog Međuprovincijskog tajništva za misije i evangelizaciju, a iznio ga je fra Lovro Gavran, provincijalni ministri su jednoglasno izabrali fra Peru Vrebca, člana provincije Bosne Srebrenе, na službu Međuprovincijskog tajnika za misije i evangelizaciju na mandat od tri godine.

Odlučeno je da sljedeća sjednica Konferencije bude u Samoboru za vrijeme susreta s Generalnim ministrom.

Na kraju je fra Ivan Sesar, predsjednik JKPM OFM, zahvalio svima, a osobito fra Ernestu, za sudjelovanje i doprinos koji su dali u radu. Sve je potaknuo da se brzo dadnu na preuzete obveze kako bi Konferencija bila učinkovitija.

Fra Ivan je svoj braći darovao novi Šematizam svoje Provincije, fra Lovro je darovao Pastoralni dnevnik svoje Provincije za 2013., i fra Željko Železnjak upravo tiskanu knjigu fra Alekse Benigara *Evangelje po Luki*.

Fra Ivan je također zahvalio i domaćinu fra Željku Železnjaku što nas je bratski ugostio u svom domu.

Fra Nikola Vukoja,
tajnik JKPM OFM

SUSRET ČLANOVA UPRAVA PROVINCIIA JKPM OFM

Međugorje, 18. - 20. 2. 2013.

U Međugorju je održan drugi susret Definitorija - uprava franjevačkih provincija Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Slovenije – JKPMOFM (Južnoslavenske konferencije provincijalnih ministara OFM) od 18. do 20. veljače 2013.

Domaćin susreta i predsjedatelj bila je predsjednik Konferencije dr. fra Ivan Sesar, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije. Dobrodošlicu svima u ime župe i frata koji djeluju u župi poželio je župnik fra Marinko Šakota. Prvi dan susreta bila je duhovna naravi. Predavanje „Vjerničko lice manjeg brata“ održao je i pokorničko slavlje predvodio tajnik Konferencije fra Nikola Vukoja. Zatim je bila prigoda za sakrament pomirenja.

Svi sudionici su sudjelovali u večernjem molitvenom programu u župnoj crkvi sv. Jakova. Provincijali su predvodili molitvu krunice prije svete mize. Euharistijsko slavlje predvodio je fra Nikola Vukoja. Drugi dan bio je radnog karaktera.

Nakon jutarnje molitve uslijedila je sjednica s osvrtom na ostvarenja zaključaka i prijedloga koji su doneseni na prošlom zasjedanju u Međugorju od 30. 11. do 1. 12. 2011. Rad u skupinama bio je prije podne i popodne. Poslijepodne izlaganje na temu „Vlast i služba upravljanja općenito i u redovničkom ustanovama, posebno upravljanje provincijama u Franjevačkom redu“ održao je prof. dr. fra Velimir Blažević. Euharistijsko slavlje predvodio je zadarski provincijal fra Andrija Bilokapić, a krunicu su predmolili članovi uprave.

Treći dan nakon jutarnje molitve održan je plenum – izvješće iz skupina, te donošenje konkretnih prijedloga. Između ostalog zaključeno je da se treći susret definitorija održi na Košljunu, susreti gvardijana i ekonomu svih provincija u Sarajevu i Samoboru, te da se organiziraju i duhovne obnove za članove cijele Konferencije u Asizu. Susret je završio misnim slavljem koje je predvodio fra Ivan Sesar.

fra Iko Skoko

ZAPISNIK II. SUSRETA PROVINCIJALNIH MINISTARA I PROVINCIIJSKIH DEFINITORIJA JKPMOFM

Međugorje, 18. – 20. veljače 2013.

Na poziv fra Ivana Sesara, predsjednika JKPMOFM, sabrali su se provincijalni ministri, provincijski vikari i definitori s područja JKPMOFM. Sudjelovali su svi provincijalni ministri, zatim provincijski vikari, te provincijski definitori.

18. veljače 2013.

Susret je započeo s bratskim ručkom zajedno s braćom iz Međugorja.
U 14: 30 započela je duhovna obnova s razmatranjem na temu „Vjerničko lice Manjega brata danas“, a slijedilo je pokorničko slavlje s pojedinačnim slavljem sakramenta pomirenja. To je animirao fra Nikola Vukoja.

Od 17 sati braća su sudjelovala u redovitom molitvenom programu s narodom, a neki provincijalni ministri i definitori su predmolili pojedine desetine krunice. Svi su sudjelovali u euharistijskom slavlju s narodom, koje je predslavio fra Nikola Vukoja.

19. veljače 2013.

1. Uvod u rad i provjera ostvarenja prijedloga s prošloga susreta

Radni dan započeo je molitvom Jutarnje u 7:30, a onda je fra Ivan Sesar, predsjednik JKPMOFM i moderator susreta, uveo u sadržaj i dinamiku rada. Sudionici su prihvatili predloženi dnevni red.

Fra Ivan je pozdravio braću i zahvalio im što su našli vremena i za ovaj susret koji je za nas važan jer nam pomaže da rastemo u svijesti pripadnosti jednom Redu i u odgovornosti svih nas za život i poslanje Manje braće u našim krajevima. Ovo je ujedno i snažan oblik međuprovincijske suradnje. Zamolio je braću da u radu po skupinama nastoje biti vrlo konkretni i realni. Formulirati samo one prijedloge koji su konkretni i ostvarivi.

Nakon toga je fra Nikola Vukoja, tajnik JKPMOFM, podsjetio na prijedloge koje su provincijski definitori formulirali na I. susretu provincijskih definitorija 1. i 2. prosinca 2011. I on je rekao da su ovakvi susreti zaživjeli u malo konferencija kao u našoj, i to je nešto što je vrijedno nastaviti jer na ovaj način ostvarujemo bratstvo i lakše tražimo načina kako danas u konkretnoj našoj situaciji živjeti našu karizmu i naše evangelizatorsko poslanje. Čitao je svaki prijedlog i osvrnuo se na to da li je i u kojoj mjeri ostvaren.

U razgovoru se je malo duže zadržalo na pitanju solidarnosti sa Zadarskom provincijom. Najprije je fra Andrija Bilokapić, provincijalni ministar, kratko priopćio što su oni u tom smislu poduzeli. Iz Generalne kurije OFM došao je zahtjev da se imenuje delegat Generalnoga ministra za Provinciju sv. Jeronima (Zadar) iz naše Konferencije. To je još u postupku i kako će se to ostvariti vidjet će se uskoro.

Nato je fra Ivan Sesar kratko izvjestio kako Konferencija u tome sudjeluje. Rekao je da je Konferencija spremna pomoći, ali ipak se nastoji tražiti neki novi put i način koji će pomoći oživljavanju Provincije.

Nadodao je da međuprovincijska suradnja na razini Konferencije na području početne formacije donekle ide, ali na razini trajne formacije šepamo. Bio je i prijedlog da se organizira formativni susret gvardijana i ekonoma s područja naše Konferencije, ali to do sada nismo uspjeli ostvariti. O tome neka se razgovara u grupama.

Nakon toga formirane su radne skupine koje su imale zadatak razmišljati, razgovarati i formulirati konkretnе i ostvarive prijedloge o kojima će se raspravljati na općoj skupštini.

2. Izlaganje fra Velimira Blaževića

U 14:30, naš poznati pravnik, fra Velimir Blažević održao je predavanje na temu: „Vlast i službe upravljanja općenito u redovničkim ustanovama, posebno upravljanje provincijama u Franjevačkom redu“. Bilo je nekoliko kratkih pitanja na koja je fra Velimir stručno odgovorio, a spomenuo je da je pripremio „Promptuarium“ koji može biti od pomoći svima u upravi.

Nakon toga nastavljen je rad po skupinama, a sudionici su i opet sudjelovali u redovitom molitvenom programu s narodom i u euharistijskom slavlju koje je predslavio fra Andrija Bilokapić, provincijalni ministar Provincije sv. Jeronima (Zadar).

20. veljače 2013.

Rad je započeo molitvom Jutarnje u 8:30, a nakon toga bilo je izvješće po skupinama. Ovdje donosimo najvažnije prijedloge koji su bili predloženi općoj skupštini.

a) Izvješće I. skupine: Koordinator: Fra Marijan Karaula, zapisničar: Fra Miroslav Tandarić

Spremni smo aktivno surađivati s delegatom za Zadarsku provinciju kojega odredi Generalni definitorij, s time da Zadarska provincija i dalje opstane.

Nužno je ove godine organizirati formativni susret za gvardijane i ekonome na razini JKPMOFM. Zbog velikoga broja braće treba razmišljati da se to učini u barem dva turnusa.

Susret provincijskih definitora naše Konferencije bi trebalo organizirati svaki put u drugoj provinciji. Predlaže se da se program ostvari u dva dana.

Predvidjeti mogućnost da, radi boljeg upoznavanja braće iz drugih provincija, braća koja to žele mogu prebivati određeno vrijeme u nekom samostanu druge provincije. To se može smatrati kao jedan oblika „moratorija“.

Za bolje upoznavanje mogu se organizirati i studijska putovanja braće u druge provincije.

b) Izvješće II. skupine: Koordinator: Fra Iko Skoko, zapisničar: Fra Zoran Bibić

Predlažemo da ovi susreti provincijalnih ministara i njihovih definitorija uz duhovnu i tematsku dimenziju budu obogaćeni i informativnim sadržajem. Provincijalni ministri mogu ukratko, u 10-ak minuta, predstaviti svaki svoju provinciju: osobitosti, rad, poteškoće.

Predlažemo da svake godine druga provincija bude domaćin ovakvih susreta.

Predlažemo da se u provincijska službena glasila uvede rubrika „Vijesti iz Konferencije“. U tu svrhu trebalo bi zadužiti tajnika Konferencije da u suradnji sa tajnicima provincija pripremi na nekoliko stranica najvažnije vijesti koje bi se objavljivale u navedenoj rubrici.

Predlažemo da se što prije organizira formativni susret za gvardijane i ekonome i da se takvi susreti organiziraju jednom u tri godine.

Predlažemo da se godišnje duhovne vježbe na razini Konferencije, osim u provincijama, organiziraju i u Asizu. Za moderatora prvih takvih duhovnih vježbi predlažemo fra Marinka Pejića.

Zbog različitih okolnosti za sada niti jedna provincija nije u mogućnosti samostalno osnovati samotište, iako postoji interes u više provincija. Predlažemo da osnivanje samotišta bude na međuprovincijskoj razini, po mogućnosti u jednoj od kuća provincije sv. Jeronima.

Predlažemo da se i dalje radi na osnivanju instituta ili centra za franjevaštvo. Jedan od važnih ciljeva toga instituta treba biti usmjeren upoznavanju i produbljivanju nove evangelizacije u franjevačkom obliku, kao odgovor na sve jače širenje potreba za evangelizacijom.

Predlažemo da Konferencija i dalje podržava misijske projekte i misijski duh Reda.

c) Izvješće III. skupine: Koordinator: Fra Stipe Nosić, zapisničar: Fra Milan Krišto

Predlaže se da se što prije organizira formativni susret za gvardijane i ekonome. Možda bi se moglo misliti da to bude i za samostanske vikare jer kao da te službe nisu uvijek jasno određene. Postavilo se je i pitanje ne bi li bilo bolje da se osoba župnika i gvardijana u pojedinim slučajevima objedini.

Postavilo se pitanje novih oblika evangelizacije i rada na pastoralu novih duhovnih zvanja. Istaknuta je važnost osobnoga kontakta, ali i potrebe da se izide iz svojih zatvorenih malih sigurnosti kako bismo bili blizu običnom malom čovjeku. Potrebno je pokrenuti više zajedničkih programa za pastoral zvanja i odrediti konkretnе ljude koji će se time baviti.

Treba razmišljati i tražiti načine kako naše samostane otvoriti mladima koji bi željeli izbližega iskusiti franjevački život.

Ponovno pokretanje pučkih misija i duhovnih obnova u našim župama.

Složili smo se kako bismo i na razini medija mogli više učiniti na međuprovincijskoj razini.

Podržava se spremnost u solidarnosti sa braćom Zadarske provincije. Nažalost, nismo mogli ponuditi neku konkretnu viziju te smo se zadržali na osobnim predviđanjima.

Osvojnuli samo se ponovno na novu evangelizaciju i na objedinjavanje napora u pronalaženju načina na koji bismo privukli mlade ljude i postali im pristupačniji. Može se nadahnjivati i učiti iz iskustva naše braće u Međugorju.

* * * * *

Sudionici su uzeli u obzir sve te prijedloge i nakon rasprave doneseno je nekoliko konkretnih zajedničkih prijedloga koje su u izvješćima iznijele uglavnom sve skupine i koji se mogu i trebaju ostvariti na razini Konferencije. Prijedlozi su upućeni JKPMOFM i provincijskim definitorijima naše Konferencije.

1. Formativni susret za gvardijane i ekonome

Svi osjećaju potrebu takve formacije za braću kojima se povjeravaju te teške i odgovorne dužnosti i zato je odlučeno da se takav susret što bolje i što prije organizira. Budući da se to tiče oko 140 naše braće, odlučeno je da se to upriliči u dva turnusa i u dva različita mesta i to kao jednodnevni radni susret.

Prvi će biti u Sarajevu, 4. rujna 2013., a drugi u Samoboru, 11. rujna 2013.

Glavna tema: Ovlasti i dužnosti gvardijana i ekonoma bratstva i njihov odnos.

Dinamika priprave, sadržaji i stručnjaci koji će to animirati i sama organizacija povjerava se Međuprovincijskom tajništvu za formaciju i studije.

2. III. susret provincijalnih ministara i provincijskih definitora JKPMOFM

Da bi se nastavila praksa snažnije međuprovincijske suradnje svi sudionici su predložili da se nastavi sa susretima provincijskih definitorija i to svake godine.

Slijedeći susret bit će u franjevačkom samostanu na Košljunu. Predloženo je da to bude u svibnju 2014., a fra Andrija će provjeriti kad je samostan slobodan i kad može prihvati sudionike. To će javiti Međuprovincijskom tajništvu za formaciju i studije koje će onda, u dogовору с Konferencijom, pripremiti dnevni red.

3. Za ovu godinu svi su provincijalati poslali obavijest o vremenu i mjestu duhovnih vježbi u svojoj provinciji i označili na kojima ima mjesta i za braću iz drugih provincija. S tom praksom treba nastaviti.

Uz to bit će i ponuda braći koja žele imati duhovne vježbe u Asizu. Fra Iko Skoko i fra Marinko Pejić će napraviti program i predložiti to braći iz cijele Konferencije koja su za to zainteresirana. Dobro je da imamo i tu ponudu.

4. Predlaže se da se na razini JKPMOFM imenuje povjerenstvo za izdavaštvo i sveukupnu medijsku djelatnost. To su svi prihvatili, a fra Miran Špelič i fra Janko Ćuro će to preciznije formulirati i dostaviti Konferenciji.

5. Predlaže se i mogućnost prebivanja, života i djelovanja u bratstvima drugih provincija. To bi se moglo uzeti kao svojevrsni moratorium. To je i do sada bilo moguće za one koji to žele i mogu. Uz to je spomenuta jedna konkretna mogućnost i potreba takvoga iskustva. Hercegovačka provincija i braća iz Međugorja pozivaju i mole svu braću koja žele doći u Međugorje i provesti određeno vrijeme u molitvi, meditaciji i u pomaganju u slavljima sakramenta pomirenja – dobro su došla. I to bi bio izvrstan način međuprovincijske suradnje.

Rečeno je da je dobro imati na umu i sve druge prijedloge koji su formulirani u skupinama, kao i prijedloge s prošloga susreta, ali ovih pet se smatra veoma konkretnim i ostvarivim.

Na kraju je fra Ivan Sesar, predsjednik Konferencije, zahvalio svima na sudjelovanju i poželio da i ovaj susret bude blagoslovjeni korak na putu međuprovincijske suradnje.

Svima je darovao nedavno tiskani Šematizam Hercegovačke provincije, a braća iz Bosne Srebrenе su svima darovali Pastoralni dnevnik 2013., i dvije knjige braće iz njihove Provincije: M. Semren, Življenje pred Bogom živim, i: L. Marković, Treći sukob ili susret islama i kršćanske civilizacije. (Europski islam ili islamska Europa).

Rad je završio slavlјem sv. mise zahvalnice u 11 sati u župnoj crkvi u Međugorju, a predslavio je fra Ivan Sesar. Braća iz Međugorja su nas počastila ručkom u svojoj blagovaonici, na čemu srdačno zahvaljujemo.

Obogaćeni iskustvom Međugorja i bratskom velikodušnom i radosnom gostoljubivošću naših domaćina, zahvalni Bogu i jedni drugima, braća su se uputila u svoje provincije.

Fra Nikola Vukoja,
tajnik JKPMOFM

SUSRET GENERALNOG MINISTRA S BRAĆOM U POČETNOJ FORMACIJI *(Samobor, 1.-2. ožujka 2013.)*

Susret Generalnog ministra OFM fra Josea R. Carballa s braćom u privremenim zavjetima na temu Franjevačka formacija u svjetlu izazova našega vremena započeo je u četvrtak, 28. veljače 2013., i traje do 2. ožujka 2013., u Samoboru u kući Tabor.

Na susretu sudjeluju svi provincijalni ministri JKPMOFM (fra Joško Kodžoman – Split, fra Ivan Sesar – Mostar, fra Lovro Gavran – Sarajevo, fra Željko Železnjak – Zagreb, fra Andrija Bilokapić – Zadar i fra Stane Zore – Ljubljana), provincijski tajnici za formaciju i studij, provincijski magistri početne formacije i braća u početnoj formacije iz cijele Južnoslavenske konferencije OFM. Na susretu je prisutno 117 sudionika. Osim Generalnog ministra na susretu sudjeluju generalni definitor fra Ernest Siekierka, generalni tajnik za formaciju i studij fra Vidal Rodríguez López i njegov zamjenik fra Sergiusz Bałdyga.

Početak susreta braće s privremenim zavjetima u Samoboru u kući susreta “Tabor” započeo je zajedničkim okupljanjem i molitvom Večernje. Nakon zajedničke večere uslijedilo je predstavljanje bogoslova iz pojedinih provincija. Našu su bogosloviju predstavili fra Ante Bešlić i fra Petar Komljenović. Nakon predstavljanja svi su zajedno, s pjesmom na usnama i pljeskom na rukama, dočekali Generalnog ministra koji je okupljenim bogoslovima rekao: Hvala vam što ste me dočekali radosno i s pjesmom na usnama, kako to obično mladi čine. Drago mi je vidjeti ovoliku grupu fratara. Jučer sam se vratio iz Indije gdje sam susreo također jako puno mlađih fratara. Uvijek kažem da franjevaštvo nije umrlo u Europi - evo i vi ste tome dokaz. Želio bih da ova tri dana provedemo u veselju, radosti i u razmišljanju. Hvala od srca.

U petak, 1. ožujka 2013., dan je započeo zajedničkom molitvom Jutarnje koju je predvodio fra Joško Kodžoman, provincijal provincije Presvetog Otkupitelja.

Nakon doručka i okupljanja sudionika u velikoj dvorani, prisutne je pozdravio fra Ivan Sesar, predsjednik JKPMOFM. Potom je fra Joško Kodžoman predstavio stanje početne i trajne formacije u Konferenciji u pet točaka: statistika, studij, početna formacija, Ratio formationis, trajna formacija.

Generalni ministar govorio je o franjevačkoj formaciji u svjetlu izazova našega vremena. Svoje je izlaganje podijelio u nekoliko točaka:

- Prije početne dolazi trajna formacija. Nijedna provincija koja se ozbiljno ne potrudi oko trajne formacije nema pravo primati u početnu formaciju.
- Formacija je put koji traje cijeli život. Nijedan mladi fratar ne smije biti pripušten svečanim zavjetima ako misli da njegova formacija time prestaje. Formacija započinje s prvim pozivom i završava smrću.
- Formacija je suočavanje Kristu, obraćenje, preobrazba života. Preobrazba uma i srca prema umu i srcu Kristovu. Srce se mora ispuniti Kristom, a ne glava idejama. To nas stavlja u evanđeosku dinamiku bez koje nema perspektive. Franjevački poziv sastoji se u evanđeoskom radikalizmu kojeg zavjetujemo.
- Formacija se ostvaruje u svakodnevnom životu. Ona mora biti integralna - vodi računa o osobi u cjelovitosti. Mladi čovjek koji od srca ne može reći hvala i oprosti ne smije biti pripušten zavjetima. Te su dvije riječi sažetak kršćanskog i franjevačkog života.
- Formacija mora promicati autentičnu samodisciplinu. Znam da je ta riječ "psovka" u modernom društvu ali bez nje nema rasta. Uvjerjen sam da nas ona dovodi do prave strasti za Krista. Fratar mora imati strast za život, ne smije biti mlak. Strast je zato još jedan temeljni kriterij radikalnog naslijedovanja.
- Franjevački poziv dar je Krista Crkvi. Moramo rasti u ljubavi prema Crkvi kakvu je imao sv. Franjo. Pozvani smo živjeti evanđelje i od toga ne smijemo odustati. Sve činiti s Crkvom, radi Crkve i u Crkvi. Jedini pravi kriterij je katolicitet.
- Formacija mora biti praćena. Ako odgojitelj ne živi s odgajanicima on ih ne prati. Bit će policajac ali ne i fratar.

Bit redovničkog života jest potpuno pripadanje Gospodinu. Bog je jedino bitno u našem životu. Ne može se razumjeti redovnički život bez te osvojenosti od Boga. Naglasak je na iskustvu Boga koje se ne može poistovjetiti s prakticiranjem molitava i pobožnosti iako je i to potrebno. Iskustvo Boga treba nas preobraziti u ikone Boga. Stoga je potrebno formirati se u pravoj vjeri. To je vjera koja obuhvaća cijelu moju osobu i predstavlja iskustvo povjerenja u Boga. Objedinujuća duhovnost, dinamična duhovnost koja od nas u isto vrijeme čini mistike i proroke. Strast za Boga i čovjeka, duhovnost prisutnosti koja nas preobražava u učenike i svjedočke. Nezaobilazna sredstva u formaciji za takvu duhovnost su: osobna i zajednička molitva, autentični liturgijski duh, bratski život, poslanje.

Nakon izlaganja i kratkog odmora uslijedio je razgovor braće u privremenim zavjetima s Generalnim ministrom gdje su braća imala sat i četrdeset i pet minuta vremena za postavljanje pitanja i razgovor.

U poslijepodnevnim satima fra Vidal Rodríguez López, generalni tajnik za formaciju i studij, održao je predavanje na temu „Važnost studija u našoj formaciji“. U predavanju je naglasio 10 smjernica koje se odnose na odgoj i studij u Redu s ciljem da postanemo nosioci Evađelja:

Odgoj i franjevački studij moraju biti čitav život povezani jer se odgoj i studij ne mogu odvajati.

Odgoj i franjevački studij moraju ciljati na pet prioriteta Reda: kontemplacija, bratstvo, malenost, misije i odgoj, inače postoji rizik da se odgoj i studij odvoje od života.

Odgoj i franjevački studij moraju hraniti zvanje. Studij nije sredstvo za pastoralno djelovanje. U životu tražimo mudrost koja će hraniti potrebu za Bogom.

Odgoj i franjevački studij pozvani su dati sredstva za dijalog s kulturom da donešemo Evandelje svakom čovjeku.

Odgoj i franjevački studij pozvani su odgojiti jednostavne ljude koji se stavlju u službu istine. Svaki oblik funkcionalne nepismenosti treba biti daleko.

Odgoj i franjevački studij uključeni su bratski život, život duhovnosti i franjevačkoga svjedočenja.

U odgoju i franjevačkom studiju mora se naučiti pedagogija zajedničkog rada i sposobnosti organizacije.

Kriteriji u razlučivanju početne i trajne formacije ne mogu biti samo akademskog karaktera.

U početnoj formaciji važno je praćenje na osobnoj i školskoj razini koje će biti stvarno, stalno i zrelo na ljudskoj, kršćanskoj i franjevačkoj razini.

Važno je dati vrijednost početnoj i trajnoj formaciji da se osjeti baština reda i aktualizira naša tradicija kao put ljepote preko različitih umjetnosti kao sredstvo nove evangelizacije.

Nakon predavanja braća u početnoj formaciji imali rad po grupama, a Generalni ministar je razgovarao s provincijalnim ministrima, odgojiteljima i tajnicima za formaciju i studij. Euharistijsko slavlje predvodio je generalni definitor fra Ernest Siekierka.

U subotu, 2. ožujka, na programu je predavanje koje će održati fra Sergiusz Bałdyga, zamjenik generalnog tajnika za formaciju i studij, na temu „Vjernost i ustrajnost u pozivu“. Nakon predavanja predviđen razgovor Generalnog ministra sa svim sudionicima, podjela iskustva i prijedlozi.

U poslijepodnevnim satima na programu je sinteza rada i formuliranje zaključaka, završna riječ fra Ivana Sesara, predsjednika JKPMOFM, i euharistijsko slavlje s Večernjom koje će predslaviti fra José R. Carballo, generalni ministar u zajedništvu sa svim provincijalima, odgojiteljima i tajnicima za formaciju i studij.

Treći dan susreta Generalnog ministra s braćom u početnoj formaciji, u subotu 2. ožujka 2013., započeo je molitvom Jutarnje a zatim kratkim osvrtom Generalnog ministra na pitanja koja su postavila mlada braća u petak, 1. ožujka, u susretu s Generalnim ministrom. On je zahvalio mladoj braći na iskrenosti i dao svoj komentar u deset točaka. Naglasio je da su pitanja mladih izazov na koji treba tražiti odgovore u zajedničkom dijalogu i promišljanju za bolju budućnost provincija i Reda.

Fra Sergiusz Bałdyga, zamjenik generalnog tajnika za formaciju i studij, održao je predavanje na temu „Vjernost i ustrajnost u pozivu“. Predavanje je podijelio u nekoliko točaka: Što ne mogu reći, tekstovi i nadahnuće, teškoće u vjernom nasljedovanju franjevačkog poziva, poziv na razmišljanje, razmatranje i zaključak – prijedlozi. Nakon predavanja uslijedio je rad po skupinama. U zajedničkom razgovoru svih sudionika s Generalnim ministrom odgojitelji i provincijalni ministri iznijeli svoje razmišljanje u svezi formacije i studija i dali neke odgovore na postavljena pitanja mlade braće. Generalni ministar je sva razmišljanja i prijedloge sažeo u nekoliko točaka: suradnja, specifična franjevačka formacija, zanimanje mladih za misije, osjećajnost (afektivnost) i važnost formativnog ozračja u odgojnim kućama.

Na kraju je izrazio zadovoljstvo i radost sudjelovanja na ovom susretu. Zahvalio je svim sudionicima.

Fra Ivan Sesar, predsjednik JKPMOFM, zahvalio je svim provincijalnim ministrima za organizaciju ovog susreta, posebno domaćinu fra Željku Železnjaku, generalnom ministru fra Jose-u R. Carballu i njegovim suradnicima. Posebnu zahvalnost izrekao je odgojiteljima koji su uložili trud i ljubav da budu na susretu i dovedu mladu braću.

Zahvalio je i mladoj braći na njihovom aktivnom sudjelovanju, kritikama i želji da žele živjeti istinsko franjevaštvo. Obećao im je pomoć, ohrabrio ih na započetom putu i uputio im pitanje na razmišljanje ‘što ja činim da moja zajednica bude bolja?’ Hvala na svemu i oprostite za slabosti i manjkavosti, završio je fra Ivan Sesar.

Na završetku susreta generalni ministar fra Jose R. Carballo predvodio je euharistijsko slavlje u kojem su sudjelovali provincijalni ministri, odgojitelji i mlađa braća u početnoj formaciji.

Fra Jose R. Carballo, generalni ministar OFM, na završetku susreta s mlađom braćom u Samoboru, 2. ožujka 2013., održao je homiliju koju je naslovio “*Ponovno otkriti radost vjerovanja i ponovno pronaći zanos u prenošenju vjere*”.

Ponovno otkriti radost vjerovanja i ponovno pronaći zanos u prenošenju vjere

“Predraga braćo, Gospodin vam dao mir!

Radostan sam što se sa svima vama susrećem u kontekstu euharistijskog slavlja i što za vas i s vama mogu slaviti sakrament ljubavi u prigodi našega susreta. Dok još jednom zahvaljujem Gospodinu, organizatorima i vama, draga mlađa braćo, za ovaj susret, u ovom euharistijskom kontekstu zahvaljujem Gospodinu za ljepotu koju je stavio u vaše mладенаčko srce, i za sve dobro što u vama i po vama čini. Njemu koji je Ljepota (usp. HvBo 5), i kojemu pripada svako Dobro (usp. HvBo 3), uzvraćajte svojim životom i svojim riječima ono što ste primili (usp. NPr 17).

U ovom kontekstu uzvraćanja potičem vas, ljubljeni od Gospodina, riječima Sestre Klare: sjećajući se svoje odluke da ćete nasljedovati Krista sukladno obliku franjevačkoga života, kao druga Rahela uvijek imajte pred očima svoje početke (usp. 2Pja 11), i nikad ne zaboravite vašu prvu ljubav (usp. Hoš 2, 9); naslijedujte Krista “brzim trkom, lakim korakom, nesputanih nogu, ne dopuštajući ni prašini da usporava vaš hod” (us. 2PJa 12). Neprestano se sjećajte, predraga moja braćo, svoga zavjetovanja, vjerno izvršavajte ono što ste Gospodinu Bogu obećali (PEr 8), i na taj način postojano izvršujte dobro djelo koje ste dobro započeli (usp. PEr 14).

Predraga mlađa braćo, među mnogim darovima kojima nas je blagoslovio Sveti Otac papa Benedikt XVI. rado ističem u ovom trenutku Godinu vjere, koju je on htio s ciljem da se ponovno otkrije radost vjere u sebi, i da se iznova pronađe zanos za prenošenje vjere (usp. Porta fidei 7). Radost i zanos, radost vjere i zanos u vjeri koju se na različite načine svjedoči i prenosi drugima.

Svi vjernici, ali osobito vi, ukoliko ste mlađi, pozvani ste da budete misionari radosti koja dolazi iz susreta s Kristom, iz onoga susreta koji je u temelju naše vjere u Onoga kojega s Franjom priznajemo kao svoje SVE, kao naše dostačno bogatstvo (usp. HvBo 4). Radost za kršćanina, još više za jednog mlađog franjevca, nije samo mogućnost, nego upravo obveza. Ali što je to radost? Za mene radost znači otkriće da smo zadovoljni, znači iskustvo punine smisla koje otvara budućnost i svakomu od nas omogućuje nadu.

I to nam dolazi, kao što prije rekoh, iz susreta s Kristom, jedinim koji može potpuno zadovoljiti našu žđ za puninom, kako se očituje u susretu sa Samarijankom (usp. Iv 4, 14). Ovo je radost koja prebiva u vjernikovoј dubini i koja se sastoji od njegova života u Bogu skrivena.

Ta je radost tako duboka da nam omogućuje da nalazimo radost i “u nevoljama” (2Kor 7, 4; Kol 1, 24). To je radost koju nam nitko ne može oduzeti. Mučenici svih vremena na to nas podsjećaju i to nam svjedoče.

Osjećam da su na osobit način vama, draga moja braćo, rečene ove riječi sv. Pavla Filipljanima: “Radujte se u Gospodinu uvijek! Ponavljam, radujte se!” (Fil 4, 4). Budući da je to vaša obveza, pozvani ste vježbati se u radosti: s jedne strane tako da nadvladate spiritum tristitiae koji vam uvijek prijeti, s druge strane stoga jer ne smijete lišiti svijet svjedočanstva radosti koja izvire iz vjere. Budite, stoga, draga mlada braćo, misionari radosti koja nam dolazi iz vjere u Isusa, imajući na umu da ćete to biti u onoj mjeri u kojoj će vaše nasljedovanje Isusa biti radosno, čak i onda kad to nasljedovanje Isusa uključuje svaki dan uzimati na sebe križ (usp. Mt 9, 23). Imajte uvijek na umu da je nasljedovanje koje je žalosno, uistinu žalosno nasljedovanje, nije ugodno Bogu i nije zarazno za ljude, osobito ne za mlade.

Upravo to radosno nasljedovanje učinit će da postanete oduševljeni u prenošenju vjere. Ne štedite energije u svjedočenju da je Isus izvor pune radosti i punina najdubljeg smisla života. Pripovijedajte drugima, kao Samarijanka svojim sugrađanima, da ste susreli Gospodina (usp. Iv 4, 28-29). Budite kao Ivan Krstitelj, kao Andrija ili kao Filip, radosni navjestitelji susreta s Onim o kojem su govorili proroci (usp. Iv 1, 40-45) i kojemu ste vi posvetili svoj život, i koga želite izbližega nasljedovati, povjeravajući njemu svoje mladenačko srce. Ako se vi odreknete toga da budete misionari među mladima, tko će ih drugi moći evangelizirati? Vi ste naravni misionari svojim vršnjacima. Neka vaše srce, ugrijano slušanjem riječi Gospodnje i susretom s njim, pokreće vaše korake da hitite prema drugim mladima, da im navijestite dobru vijest Evanđelja i lijepu vijest franjevačkoga poziva (usp. Lk 24, 33). Isus je htio osjetiti da vas treba, jednako kao što Crkva i Red osjećaju potrebu mladih koji će, dajući da ih sam Krist evangelizira, i oni evangelizirati druge mlade. Prihvativate s velikom odgovornošću i radošću svoje poslanje.

Ali, imajte na umu da ljudi našega vremena, osobito mladi, traže od vas, kao i od mene, ne samo da govorimo o Kristu, nego da na neki način učinimo da ga i oni vide. I stoga vas molim da budete kontemplativni motritelji njegova lica. U svakom trenutku imajte svoje srce okrenuto Gospodinu (usp. NPr 22, 19), neka ništa ne prijeći vaš obiteljski odnos s Njim, neka vas ništa ne dijeli od njega, neka se ništa ne postavlja između njega i vas (usp. NPr 23, 10). Ta kontemplacija lica Gospodinova učinit će vas posebnim darom Duha Redu, svijetu i samj Crkvi. Danas, u Godini vjere, tražim od vas radikalno opredjeljenje za vjeru i život, na takav način da budete “straža jutarnja” (usp. Iz 21, 11-12).

“Evo, ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta” (Mt 28, 20). Neka te riječi prate naš hod, neka oživljuju nadu vaših i naših srdaca, i neka hrane vašu i našu čvrstu vjeru i odlučnu volju da naslijedujemo stope Gospodina našega Isusa Krista.

Neka nas uvijek prati zaštita “Djevice koja je Crkvom postala” (PozDM 1). Njoj, “izabranoj od presvetoga Oca nebeskoga koji je posveti sa svojim presvetim ljubljenim Sinom” (PozDM 2), povjeravam vašu i našu vjernost, sada i zauvijek. Amen, amen, fiat, fiat.”

PROVINCIJAL FRA LOVRO GAVRAN IZABRAN ZA NOVOG PREDSJEDNIKA KVRPP BIH

Jedanaesta izborna skupština Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine (KVRPP BiH) održana je 9. ožujka na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu. Skupštinom je predsjedala predsjednica Konferencije s. Ivanka Mihaljević.

Na Skupštini su sudjelovali svi provincijalni poglavari i poglavarice sa sjedištem u BiH te devet predstavnika muških i ženskih redovničkih zajednica čiji članovi djeluju u Bosni i Hercegovini, s provincijalnim sjedištem izvan BiH. Na Skupštini je sudjelovao apostolski nuncij u BiH nadbiskup Luigi Pezzuto, delegat Biskupske konferencije BiH vrhbosanski pomoćni biskup dr. Pero Sudar te predstavnica Hrvatske Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica provincijalna glavarica sestara Uršulinki s. Jasna Lučić.

Nakon uvodnih riječi s. Ivanke Mihaljević te pozdrava biskupa Sudara uslijedilo je predavanje na temu Redovnici i nova evangelizacija. U svom predavanju biskup Sudar je kroz pet točaka približio važnost i ulogu redovništva u novoj evangelizaciji. Govoreći općenito o novoj evangelizaciji, te o redovnicima u novoj evangelizaciji, stanju Crkve u BiH, stanju bosansko-hercegovačkog društva kao i unutar crkvenom stanju koje je ujedno i izazov nove evangelizacije, biskup Sudar je istaknuo kako je uspjeh nove evangelizacije prvenstveno vezan za stanje duha u samoj Crkvi jer, da bi evangelizirala, Crkva, to jest njezini članovi, trebaju biti evangelizirani. "Katolička crkva u BiH i redovnici u njoj imaju, istina, tešku ali slavnu prošlost. Nikome ne treba dokazivati da nam sadašnjost a, čini se, ni budućnost, bar za skoro vrijeme, neće biti vedrija. Ali prošlost uči da nam je Bog uvijek davao dostatno snage da se breme života iznese i baklja vjere preda dalje. Stoga je dobro novu evangelizaciju, u užem, unutar crkvenom značenju, shvatiti i prihvati kao obnovljenu vjernost našoj prošlosti tako da preraste u posredovanje postojanosti vjere otaca naraštaju njihovih sinova. To na još izraženiji način vrijedi za vas redovnike i redovnice. Ništa od karizmi vaših utemeljitelja nije danas manje potrebno čovjeku i Crkvi u BiH nego je to bilo u vremenima vašega nastanka. Valja to samo u duhu zahtjeva nove evangelizacije pretvoriti u življenje prema prilikama mjesta i vremena i to s novim žarom, metodama i izričajima", istaknuo je biskup Sudar.

Apostolski nuncij u BiH mons. Luigi Pezzuto u svom obraćanju sudionicima Skupštine izrazio je radost i zahvalnost zbog susreta i upoznavanja predstavnika različitih redovničkih zajednica u BiH te osvrnuvši se na temu Skupštine istaknuo kako je za novu evangelizaciju neophodno crkveno zajedništvo i osjećaj crkvenosti.

Uslijedilo je euharistijsko slavlje koje je predslavio apostolski nuncij u BiH u suslavlju s mons. Perom Sudarom, provincijalom Bosne Srebrenе fra Lovrom Gavranom, provincijalom Hercegovačke franjevačke provincije fra Ivanom Sesarom, gvardijanom Franjevačke teologije fra Milom Babićem te prezbiterima članovima Konferencije i profesorima Franjevačke teologije u Sarajevu. Svečano euharistijsko slavlje pratio je skladnim pjevanjem zbor franjevačkih bogoslova pod ravnanjem fra Emanuela Josića.

U popodnevnom radu pročelnici povjerenstava koja djeluju pri KVRPP BiH podnijeli su izvješća. Uslijedilo je trogodišnje izvješće o radu i aktivnostima Konferencije koje je izložila predsjednica s. Ivanka Mihaljević.

U izbornom dijelu Skupštine za novog predsjednika Konferencije izabran je fra Lovro Gavran, provincijal Franjevačke provincije Sv. Križa Bosne Srebrenе, a za dopredsjednicu s. Franka Bagarić, provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki provincije Sv. Obitelji.

Tajništvo KVRPP BiH

IZVJEŠĆE SA IV. SEMINARA O NOVIM OBLICIMA EVANGELIZACIJE EUROPE U FRANJEVAČKOJ PERSPEKTIVI

Generalno tajništvo za misije i evangelizaciju Reda manje braće organiziralo je petodnevni seminar koji se odvijao u Grecciu, Italija, od 4. do 8. ožujka 2013. god. Ovo je četvrti po redu seminar ovakve vrste s temom o *Novim oblicima evangelizacije Europe u franjevačkoj perspektivi*. U radu seminara sudjelovali su 26 franjevaca (13 iz Italije, 3 iz Francuske, 3 iz Litvanije, 2 iz Nizozemske, 1 iz Poljske, 1 iz Njemačke, 1 iz Austrije, 1 iz Španjolske, 1 iz Turske i 1 iz BiH) koji žive u 13 manjih europskih bratstava nastojeći utrti put novoj evangelizaciji Europe. Susretu su nazočili generalni ministar Reda fra José Carballo, generalni definitori fra Vincenzo Brocanelli (Italija) i fra Vicente Felipe (Španjolska), trojica provincialnih ministara: fra Carlo Serri, predsjednik UFME, fra Mario Vaccari iz Ligurije i fra Pino Noto sa Sicilije, te članovi Generalnog tajništva iz Rima: fra Massimo Tedoldi, generalni tajnik za misije i evangelizaciju, fra Arturo Rios, generalni animator za evangelizaciju i fra Adriano Busatto, generalni asistent Tajništva za misije i evangelizaciju.

Generalni tajnik fra Massimo Tedoldi, otvarajući seminar, pozdravio je sudionike i ukratko izložio temu i dinamiku rada. U prvom predavanju fra Mario Vaccari, provincial Ligurije, iznio je *Povijesna sjećanja na početne inicijative o novim oblicima evangelizacije Europe*, kad je 2001. započeo živjeti u međunarodnom bratstvu u Francuskoj, život putnika-hodočasnika (itineranta), bez novca, putujući od misije do misije pješice, autostopom i javnim prijevozom. Njihov pokušaj življenja franjevačke karizme u jednostavnosti i prirodnosti učinio se zanimljivim generalnoj upravi Reda, pa je generalni ministar pozvao i ostalu braću iz drugih zemalja sa sličnim iskustvima na prvi susret u Asizu 2006. god. Tad su odlučili da će se redovito sastajati, izmjenjivati iskustva i dijeliti svoja razmišljanja s drugima. Drugi seminar su održali u Frascati-u (Rim) 2009. a treći u Carmelo Sassone-u (Rim) 2011. god. Kroz seminare su produbljivali suradnju, proučavali zajedno nazivlje, kako bi definirali što je to „novo“ u evangelizaciji, a što „tradicionalno“, te se propitivali o vlastitom stilu života: je li njihov način življenja uistinu franjevački i evangelizatorski?

U drugom predavanju fra Carlo Serri, predsjednik Unije Manje braće Europe (UFME), izrazio je potporu novim inicijativama u evangelizaciji govoreći o *Franjevačkom evanđeoskom životu na europskom tlu*. Naglasio je potrebu za novim načinima svjedočenja vjere i franjevaštva danas u sekulariziranoj i materijaliziranoj Europi, ohrabrujući franjevačku vizionarsku reformu.

Drugog dana seminara prije podne govorio je generalni ministar Reda manje braće fra José Carballo o *Novim oblicima evangelizacije u Europi*. Prije nego što progovorimo o novim oblicima evangelizacije, moramo govoriti o vjeri, istaknuo je fra José, i zapitati se: jesmo li mi vjernici i kakva je naša vjera?

Novost nove evangelizacije nije u vanjskim oblicima ili organizaciji, kako je naglasio generalni ministar, nego ta novost evangelizacije dolazi od osobe Isusa Krista! Krist je središte naše evangelizacije. Prije nego što krenemo evangelizirati druge moramo se dati evangelizirati sami! Radi se o obraćenju svakoga od nas osobno, a onda i drugih koji su u Crkvi. Potrebno je otkriti radost vjerovanja. Problem evangelizacije jest problem vjere.

Nova evangelizacija polazi od nas, od našeg „biti“ pa ide prema „djelovati“. Svjedočenje životom je važnije od svih naših pastoralnih aktivnosti. Prioriteti franjevačke vizije evangelizacije koje je fra José naglasio jesu: *primat iskustva Boga, svjedočanstvo bratskog života, te suradnja s laicima i franjevačkom obitelji*. Posebno je inzistirao na četiri franjevačka izazova: *prošnji, hodu (itineranciji), susretu i studiju*.

Prošnja je naš prosvjed protiv konzumerizma i materijalizma, a itinerancija (hod, pokretljivost) prosvjed protiv struktura, jer stavlja naš život u ruke Kristu protiv svake sigurnosti u zatvorenim samostanskim ili župskim zidinama. Potrebno je ići drugima u susret u suosjećanju i dijalogu s drugačijim vjerama i kulturama pri čemu je neophodan studij kao sastavni dio franjevačke evangelizacije.

Generalni ministar je na kraju potaknuo sudionike seminara da prouče izričaj „novo“ koji, prema njemu, nije u suprotnosti sa „starim“ ili „tradicionalnim“, nego se oni nadopunjavaju i dio su istog kontinuiranog procesa evangelizacije. Zato je pozvao na razmišljanje o pitanjima kao što su:

- Kako uskladiti tradicionalne oblike evangelizacije s novim?
- Što konkretno znači privilegirati nove oblike?
- Kako povezati nove oblike evangelizacije s promocijom duhovnih zvanja?
- Kako povezati danas različite razine suradnje: međuprovincijalnost, međunarodnost i nove oblike evangelizacije?
- Kako povezati lokalnost i međunarodnost?
- Kako se suočiti s novim izazovima u evangelizaciji danas?

Drugi dan popodne predavanje je održao isusovački general Adolfo Nicolás o *Novim oblicima evangelizacije*, započinjući razlikom između tradicionalnog i suvremenog pristupa evangelizaciji. Tradicionalni način evangelizacije bio je propovijedanje riječju. Sad to nije dovoljno. Današnji ljudi traže vjerodostojnost i svjedočanstvo života propovjednika, ne samo njegove riječi, hoće vidjeti vjerodostojnost zajednice – bratstva, ne samo pojedinca. Kako svjedočiti zajednički? Kako doprijeti našim propovijedima ne samo do mozga, nego do srca ljudi? Spomenuo je kako isusovci u svom pastoralu posvećuju puno pozornosti školovanju siromašne djece. Njihova sveučilišta umrežena su s bivšim studentima koji su razvili uspješan biznis i koji plaćaju studij siromašnima, s tim da ovi rade kod njih jedan dan u tjednu.

Sudionici IV. seminara o novoj evangelizaciji u Grecciu

Treći dan je bio posvećen radu u tri jezične skupine. Razmišljalo se i razgovaralo o kriterijima za definiranje novih oblika evangelizacije. Kao polazište poslužile su *karakteristike koje određuju nove oblike evangelizacije*, a koje su definirali sudionici na prijašnjim seminarima:

- Prvenstvo molitve i slušanja Riječi Božje osobno i u zajednici.
- Njegovanje istinskih bratskih odnosa.
- Jednostavan i umjeren način života s konkretnim izborom malenosti i evanđeoskog svjedočenja.
- Prihvatanje života s narodom, posebice siromašnima i „otpalima“.
- Zajedništvo s mjesnom Crkvom.
- Evangelizatorska misija s fokusom na granična područja s novim itinerantskim (putujućim) oblicima evangelizacije u manjim zajednicama među potrebnima.
- Raspoloživost za međuprovincijsku i međunarodnu suradnju, kao i suradnju s različitim bratstvima.

Četvrti dan su jezične skupine predstavile sažetke svojih razmišljanja, nakon čega se razvila plodna diskusija. Popodne se pristupilo formuliranju prijedloga i glasovanju o njima s namjerom da ovi prijedlozi postanu građa u izradi dokumenta Reda *Smjernice za novu evangelizaciju Europe*.

Peti dan ujutro s euharistijskim slavljem, koje je predvodio generalni ministar, završen je četvrti seminar o novim oblicima evangelizacije Europe u franjevačkoj perspektivi.

Sarajevo, 12. ožujka 2013.

Fra Pero Vrebac,
međuprovincijski tajnik JKPM
za misije i evangelizaciju

Sv. Franjo i gospođa Siromaština

IZ TAJNIŠTVA

Sa susreta s Generalnim ministrom u Samoboru

DOPUNA TABULE

Nove adrese, e-mailovi, brojevi telefona:

fra Slavko Topić – tel. +39 06 69 88 63 93; mob. +39 38 97 64 97 87;

fra Anđelko Kamenčić – pengjell@hotmail.com ;

fra Joso Oršolić – joso.orsolic@gmail.com ;

fra Vjeko Matić – ma.vjeko@gmail.com ; 063/33 75 40 ;

župa Bugojno – fax: 030/260 486 ;

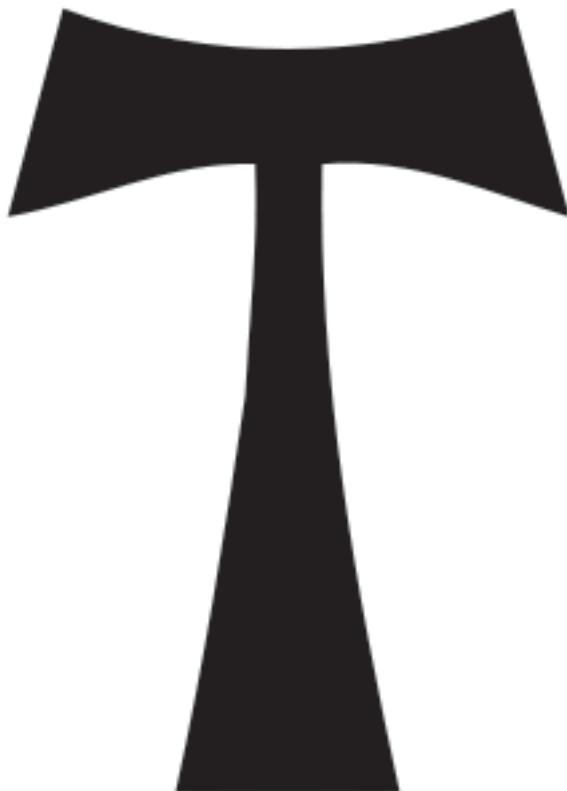
župa Busovača – fax: 030/732 035

IZ ZAPISNIKA DEFINITORIJALNIH SJEDNICA

Zapisnik VIII. sjednice

- Procitana izvješća sa sjednica Vijeća franjevačkih zajednica (25. 1. 2013. u Zagrebu), te sa sjednice Južnoslavenske konferencije provincijalnih ministara OFM (28. 1. 2013. u Zagrebu).
- Uprava je odlučila da fra Jozu Šarčevića pošalje na đakonsku praksu u župu Niš, kako bi pomogao župniku fra Niki Josiću u pastoralnim obvezama, osobito oko aktualnih priprema za proslavu jubileja 1700. obljetnice Milanskog edikta.
- Priprema za susret definitorija JKPM OFM u Međugrju (18. – 20. 2. 2013. u Međugorju)

PRILOZI

XV. obljetnica smrti fra Vjeke Ćurića

PROPOVIJED MNP. OCA PROVINCIJALA FRA LOVRE GAVRANA *XV. obljetnica smrti fra Vjeke Ćurića (Osoba, 31. 1. 2013)*

Dragi Kristovi vjernici, braćo i sestre!

Katolička Crkva na današnji dan slavi spomen sv. Ivana Don Bosca, velikog prijatelja i odgojitelja mladeži. I mi ga slavimo i častimo i ne zaboravljamo ga.

Mi ovom sv. misom *ne nadomještamo* spomendan sv. Ivana Don Bosca, zamjenjujući ga spomenom pokojnog fra Vjeke Ćurića – jer naš pokojni fra Vjeko još nije proglašen ni svetim ni blaženim, niti je za njega službeno pokrenut kanonski proces beatifikacije.

Zato mi danas nismo uzeli crvenu boju misnoga ruha, kao što se uvijek uzima prigodom slavlja mučenika, *niti smo uzeli misne tekstove od mučenika*, što će – nadamo se – biti normalna stvar nakon što fra Vjeko bude proglašen blaženim, ako to bude Božja volja. Sad za sad to ne činimo, jer još uvijek Crkva nije rekla svoj konačni sud o pokojnom fra Vjeki, iako ga Božji narod štuje, a to Crkva neće ni učiniti bez službenog kanonskog procesa.

Ovo je samo **misa zadušnica** za pok. fra Vjeku i **molitva** Bogu da nam dadne neki jasan znak: je li njegova sveta volja da se pokrene službeni proces za fra Vjekino proglašenje blaženim i svetim ili nije. S tim istim ciljem smo tiskali i vjernicima podijelili onu molitvu za fra Vjekinu beatifikaciju – kako bi nam Bog jasnim znakovima pokazao treba li pokretati kanonski proces ili ne, je li za to već stiglo vrijeme ili još nije.

Uvjeren sam da ste svi vi na redovnom vjeronomaku i iz propovijedi naših svećenika, kao i iz vjerskog tiska, dobro naučili i da svi znate da se vjernik prije svega moli Bogu i slavi Boga. Mi znamo da je Bog samo jedan, ali u Trojstvu – i trojstven u jedinstvu.

Tj. znamo da je naš jedan jedini Bog jedinstvo triju božanskih osoba: Otac, Sin i Duh Sveti.

Mi se molimo Bogu, klanjamo se samo Bogu, obožavamo samo Boga. (*Nikad vjernik ne obožava glazbu, sport, nekoga čovjeka ili bilo što na svijetu, osim jedinoga Boga. Sve možemo voljeti i poštivati, ali samo Boga možemo obožavati i samo se Bogu možemo klanjati.*)

Iza Boga prva po časti je Blažena Djevica Marija, zatim anđeli i arkanđeli, te sveci i blaženici. Mi se i njima molimo, i to upravo zato što su oni Božji vjerni sluge i prijatelji i ujedno naši posrednici i zagovornici kod Boga. Molimo im se da se i oni za nas mole i da nam isprose od Boga milosti koje su nam potrebne.

Ne treba da molimo za anđele, svece i blaženike, jer oni već uživaju puninu blaženstva u Kraljevstvu nebeskom. Možemo samo zahvaljivati Bogu za njih. Ali **treba da molimo za duše u čistilištu**, jer one još uvijek nisu postigle puno zajedništvo sa svetima. Još se čiste, još trpe zbog svojih grijeha iz zemaljskog života. Njima naše molitve mogu mnogo pomoći, ali i te duše svojim trpljenjem i svojim molitvama mogu pomoći nama. Stoga ne samo da smo dužni moliti se Bogu za duše u čistilištu, nego se slobodno možemo moliti i dušama u čistilištu za svoje potrebe – da se i one mole Bogu za nas i da nam budu zagovornici kod Boga. Dakle, mi možemo svojim molitvama pomoći svoje pokojne, ali i oni mogu pomoći nas. Zato ne zaboravimo se preporučivati u njihove molitve – pomolivši se prije svega za njihove duše!

U tom smislu mi se danas molimo Bogu za pokojnog fra Vjeku, ali se ujedno molimo i našem fra Vjeki, za kojega vjerujemo da je zaista pravi Kristov mučenik i da već uživa radost nebeskog Kraljevstva Božjega, da i on posreduje kod nebeskog Oca za naše potrebe – osobne i obiteljske, nacionalne i svjetske.

Ako Bog po fra Vjekinu zagovoru učini neko očito čudo (*npr. neko ozdravljenje od teške neizlječive bolesti, ili obraćenje nekog okorjelog grešnika, ili pomirenje velikih neprijatelja, ili spasenje iz bezizlazne situacije*) – onda je to jasan znak da je fra Vjeko prijatelj Božji, Božji miljenik, koji uživa Božju naklonost i radost Kraljevstva nebeskoga. U tom slučaju ga Crkva sa sigurnošću slobodno može proglašiti blaženim i svetim.

Bogu nije problem učiniti čudo, tj. ono što će začuditi i zadiviti ljude. Isus Krist je svojom božanskom snagom činio najrazličitija čudesa: umnažao je kruh, pretvarao vodu u vino, utišavao oluju na moru, ozdravljao neizlječive bolesnike, izgonio đavle iz opsjednutih, pa čak i uskrisivao mrtve. Jer Bogu je sve moguće. Njemu ništa nije teško. On rado uslišava molitve svojih vjernih.

Ali najveće je čudo obratiti ljudsko srce! Najteže je učiniti da čovjek povjeruje Bogu. Isus je činio velika čudesa, a čini ih i dan danas, ali mu ipak neki ljudi nisu vjerovali i ne vjeruju mu ni danas.

Zašto Bog ne učini to čudo da uništi nevjerojatu i na silu obrati nevjernike? – Zato što Bog poštuje našu ljudsku slobodu, koju nam je sam darovao. Bog tu slobodu ne uništava, čak ni da bi stvorio čudo vjere. On nam daje mogućnost vjere, daje nam argumente za vjeru, poziva nas da mu povjerujemo, ali mi moramo sami slobodno vjerovati Bogu da bismo bili sposobni izmoliti i prihvati druga Božja čudesna, koja Bog čini u korist onih koji mu vjeruju.

Bog hoće da ga njegova djeca ljube, a ne da ga se boje. A ljubavi nema bez slobode. Ne može se nikoga na silu ljubiti. Bogu ne trebaju robovi. On hoće ljubljenu djecu. Zato Bog nikoga ne prisiljava, nego samo poziva na vjeru. Ako se slobodno odazovemo, ako slobodno povjerujemo u Boga, ako slobodno i iskreno ljubimo Boga – onda će Bog učiniti i čudo, ako je to potrebno, da pomogne svom ljubljenom stvorenju koje ga voli i koje mu se moli.

Iako ne želim biti predug, danas moram spomenuti i **temu svetosti**. Je li pokojni fra Vjeko bio svet čovjek ili nije? – Zašto smo se mi danas okupili ovdje u njegov spomen?

Znamo da je savršeno svet samo Bog. Sve ostalo može biti sveto samo onoliko koliko pripada Bogu, koliko je povezano s Bogom i koliko svetosti od Boga dobiva.

U tom smislu je sveto i sve ono što pripada Bogu, što nas podsjeća na Boga i vodi nas k Bogu. Svet je Božji Sin, svet je Božji Duh, sveto je Božje ime, svet je Božji hram, svet je Božji oltar, svet je Božji lik, sveta je Božja riječ, svet je čovjek koji se posvetio Bogu sakramentima: krštenjem, krizmom, pričešću, ispovijedu, bolesničkim pomazanjem, svetim redom, sakramentom sv. ženidbe, redovničkim zavjetima, skrušenom pokorom, postom i molitvom. Svet je onaj tko misli kako ga Bog nadahnjuje, koji govori Božje riječi i čini Božja djela.

Znamo da nešto slično postoji i u prirodi: ima materijala koji provode struju i toplinu i onih koji je ne provode, nego mogu poslužiti samo kao izolatori. Svetac je onaj kvalitetni „provodnik“, koji uspješno prenosi Božju svetost na ljudе, koji zrači njegovim svjetlom, koji prenosi njegovu ljubav i dobrotu, koji čini Božja djela.

Naš pokojni fra Vjeko je imao sve ono što je potrebno svetu čovjeku. Od djetinjstva se posvetio Bogu i njegovoj Crkvi. Bio je Kristov svećenik i misionar. Bio je velik zaštitnik i dobrotvor ljudi u nevolji. Pitanje je samo je li ustrajao do kraja u toj svojoj posvećenosti Bogu i Božjim djelima. Pitanje je samo zašto je umro? Je li umro zato što nije mogao izbjegći smrt – ili zato što je želio činiti Božja djela, pa makar za to morao i glavom platiti?

- Da je pomagao samo jednu stranu u sukobu, lako bi se moglo reći da mu se druga strana s pravom osvetila, ali ne! Pomagao svakoga tko je bio u nevolji, samo ako mu je ikako mogao pomoći.
- Da je stradao u prvom napadu razbojnika, netko bi mogao reći da mu je to bila sudbina, odn. nesretan slučaj.
- Da nije mogao otici iz Ruande ili se nekamo skloniti, moglo bi se reći da je žrtva ljudske mržnje, ali možda ipak ne mučenik. Ali nije ni to.

On je nakon prvih prijetnji i napada bio u Europi. Prijatelji su ga dobronamjerno savjetovali da se više ne vraća u Ruandu, jer je stvarno bilo opasno. To je on i sam znao, ali ih nije poslušao. Htio se svakako vratiti svojim vjernicima za koje je i živio. Znao je da ide u smrtnu opasnost. Zato je, pozdravljajući se s prijateljima, i rekao: „*Ne znam hoćemo li se više vidjeti!*“ – I nisu se više vidjeli. Otišao je, i stradao!

Može li se za takvu smrt reći da to nije slobodno prihvaćeno mučeništvo iz ljubavi prema Bogu i njegovu narodu, nego ipak samo nesretan slučaj i posljedica ljudske nepravde i zlobe? Nitko razborit tako nešto neće reći.

Iz svega onoga što znamo o fra Vjeki, nama ostaje jedan jedini zaključak, a to je: **fra Vjeko je Kristov mučenik**, a to znači – **svetac!**

Nadamo se da će to i Crkva u skoroj budućnosti potvrditi svojim pravorijekom. Tako neka bude! Amen.

*Pokoj vječni daruj mu, Gospodine! ...
Slugo Božji, pokojni fra Vjeko, moli za nas!*

ŽIVOT U PUNINI

Komentar

U rituale ovog društva i u njegovu govornu kulturu spada i to da se žali na zdravstveni sustav: on je preskup, neefektivan i nepravedan, on čini bolesnim. Onda se navodi manjak liječnika, pogreške u obavljanju posla, neučinkovitost lijekova, manjkavost higijene u bolnicama. Jadikovanje iritira, jer činjenice izgledaju ipak drugačije. Ljudi u ovoj zemlji imaju najviši stupanj očekivanja životnog vijeka. Ured za statistiku Europske zajednice u Brüsselu objavljuje, da novorodene djevojčice u međuvremenu mogu računati s više od 82 godine života, a dječaci s više od 76 godina. To je deset godina više nego u svjetskom projektu.

Pitanje je samo: Što će ljudi raditi s toliko života? Kako će izguštirati vrijeme na zemlji, koje se sve više produžuje? Teolog Paul Michael Zulehner govorio je jednom, da je na mjesto religiozne onostrane utjehe u međuvremenu stupila neka vrsta ovostrane utjehe, koja sve očekuje **od sada i ovdje**. Jedno „iza toga“ je isključeno. „Mi živimo devedeset ili sutra još više godina, prije su ljudi naprotiv živjeli sedamdeset plus vječno.“

U slikovitoj riječi o dobrom pastiru u Ivanovom Evandelju Isus kaže: „Ja sam došao, da život imaju i da ga imaju u punini“. Što život u punini znači, tumače doduše ljudi različito za sebe: kao guštiranje vremena, kao sreću u ljubavi, kao veselje zbog unučadi i prauunučadi, kao užitak u putovanjima, kao dobro jelo i lijep stan, kao uspjeh u zvanju, kao priznanje, kao osjećaj vlastite vrijednosti, kao samoostvarenje, kao utjehu s Božje strane. Teško postaje uvijek onda, ako nas pristignu sjene postojanja: oronulost, bolest, duševne patnje, neuspjesi, strahovi, iskustvo granica ostvarivog. Ako prostori djelovanja postanu manji i uži, ako se poklonjeno vrijeme istopi do samo jedne točke, postaje uvijek teže govoriti o punini. Čak i kršćanski propovjednici zanijeme onda često, također i iz straha, da ljudi religiozno siluju, da im navlače nešto nečuvenog i nepristojnog, ako na koncu mogu ukazati još samo na Boga, Krista i uskrsnuće. Doista, punina života leži manje u zdravlju, sreći i blagostanju nego u malim zrncima zadovoljstva, s kojim mi to plaćamo, što nam je ustvari gratis dano, poklonjeno: malo života, upravo sada, danas, u ovom vremenu, slučajno, neizvodivo, zagonetno, pa ipak jedinstveno, neponovljivo, tako i ne drugačije. Što je htio, što hoće Bog od nas - i što hoćemo mi od njega? Život u punini je ustvari u biti samo ovo: jedno jedino veliko pitanje, katkada još jedina mučajuća molitva.

Preuzeto iz: *Christ in der Gegenwart*, god. 64, 16. prosinca 2012.
S njemačkog preveo: fra Živko Petričević

„SVJETSKA RELIGIJA“ BR. 3

Komentar

Prije jednog desetljeća sačinjavali su „nevjernici“, ateisti gotovo četvrtinu „svjetskih religija“ – iza kršćanstva s dvije milijarde, islama s milijardom i dvjesti milijuna i hinduizma s milijardom pristaša. Već pri koncu tisućljeća naziralo se, da udio nereligioznih ubrzano raste, iznad prirodnog povećanja stanovništva. Prema studijama američkog Pew Research Centra prestigli su oni koji ne vjeruju hinduse. Svaki šesti od sedam milijardi ljudi na zemaljskoj kugli ne osjeća se pripadnikom ni jedne religije. Oni koji ne vjeruju su sad „svjetska religija“ br. 3. Kršćani broje 2,2 milijuna, muslimani 1,6 milijuna. Zadnji su u međuvremenu prestigli svjetsku Katoličku Crkvu.

Doduše, brojevi ne govore ništa o duhovnoj snazi jedne religije. Relativna većina kršćana, koji sačinjavaju u svjetskom mjerilu samo nominalno tek jednu manjinu od trideset procenata, još jednom se relativizira s tim da mnogi kršteni jedva ozbiljno uzimaju vjeru i Crkvu. Svi putovi vjere pate duduše od toga, da se Božja plauzibilnost gubi uslijed znanstvenog objašnjenja, demitolizacije i opravdanog dokidanja magijskih misaonih svjetova.

Kulturno univerzalno prisutno kršćanstvo, dosada jedina prava svjetska religija, izazvano je, da razvije novu duhovnu snagu, sličnu onoj, koja je u antici postigla da naobraženim ljudima Isusovo uskrsnuće postane razvidno. Među tima su bili mnogi, koji su već u poganskim misterijskim kultovima razvili jednu „sakralnu“ slutnju za čudesno o svijetu, čovjeku i životu. Medijalno optimirana pozivna propaganda vjere, da li putem Facebook-a, Twitter-a ili SMS-a pomaže jedva da se uroni u zagonetni temelj religioznoga kako su ovo činili zamišljeni odrasli – u spoznaji onoga što uistinu znači, biti kršten u smrt i uskrsnuće Kristovo i tim u novo postojanje čovjekovo. Gdje božansko biva naočigled nezamislivih beskonačno – konačnih kozmičkih prostora kao i vremena sve nevjerojatnije i gdje zbog zastrašujuće praznine univerzuma i (pred) povijesti prijeti da sve odbijegne u beznačajno, mogle bi možda ipak još – sukladno fizikalnim teorijama - prouzročiti jedna vrsta tamne duhovne energije i jedna vrsta tamne duhovne materije ona religiozna ubrzanja i rotacije, koje nas približavaju najvećoj tajni. Oh čuda: Ništa ne postoji. Onda bi možda bile dovoljne i najmanje duhovno energetske jedinice, da iz ništa, usred vakuma jednog bezvjernog duševnog stanja, izazovu kvantni skok prema Bogu.

Preuzeto iz: *Christ in der Gegenwart*, god. 65, Freiburg, 13. siječanj 2013.
S njemačkog preveo: fra Živko Petričević

SVETO TRODNEVLJE

1. Ustanova godišnje svetkovine Uskrsa

U NZ nema izričitih podataka o godišnjem spomen-slavlju Uskrsa, osim tjednog slavljenja toga događaja prvog dana u tjednu, ili prvog dana po suboti. Dakle, svakog prvog dana u tjednu, koji se već od kraja 1. st. zove Dan Gospodnji (Otk 1,10), slavio se tjedni Uskrs, Dan proslavljenog Gospodina. Ipak iz mnoštva novozavjetnih neizričitih podataka može se sa sigurnošću tvrditi da se i godišnji spomen Gospodinove Pashe, Uskrsa, slavio već u 1. stoljeću.

U drugoj polovici 2. st. vodi se spor oko datuma godišnje proslave Uskrsa: kršćani Male Azije i Sirije slavili su ga 14. Nisana, na dan prvoga proljetnog uštapa, bez obzira na dan, dok su svi drugi kršćani slavili godišnji Uskrs nedjeljom iz 14. Nisana. Spor je okončan na Nicejskom saboru 325. odlukom da se godišnja svetkovina Uskrsa slavi nedjeljom iza 14. Nisana, odnosno iza prvoga proljetnog punog mjeseca. Tada je prihvaćeno i to da datum Uskrsa, ovisno o mjesecvima mijenjama, oscilira do pet tjedana, tj. od 22. III. do 25. IV.

2. Sveti trodnevlj Gospodinove muke, smrti i uskrsnuća

Crkva je u početku slavila svetkovinu Uskrsa samo jedan dan: noću izmeđeu subote i uskrsne nedjelje. Dakle izvorni način slavljenja godišnjeg Uskrsa objedinjavao je cijelokupno pashalno otajstvo u jedno slavlje, tj. u bdjenje kojim su kršćani isčekivali zoru Gospodinova uskrsnuća.

No tijekom 4. st., iz želje da se svake godine doživljeno naglase svi događaji Kristova otkupiteljskog otajstva i da ga se predoči u obrednoj imitaciji, razvilo se presveto trodnevlje Gospodina raspetog, pokopanog i uskrsljog, čuvajući njihovo unutarnje jedinstvo. Liturgijska slavlja od večeri Velikog četvrtka do večeri Uskrsljene nedjelje, od 4. st. do danas predstavljaju trodnevnu godišnju proslavu Pashalnog otajstva., nazvanu Pashalno, uskrsljno, ili sveto trodnevlje. Ova podjela na tri dana – petak, subotu i nedjelju – ne dijeli otajstvo Pashe, nego ga čini obredno doživljajnjim.

Budući da je prema shvaćanju Židova, i općenito u staro doba, dan započinjavao u večer prethodnog dana, zato je večer Velikog četvrtka sastavni dio triju narednih dana. Ispravno i s obzirom na sadržaj otajstva koje se slavi: Isus je na Posljednjoj večeri sakramentalno, tj. u svetome znaku, obredu, anticipirao svoju smrt na križu i te je večeri svojim krvavim znojenjem na Maslinskoj gori u pravom smislu započeo svoju muku. Misa Gospodnje večere treba biti jedina toga dana, ne uzimajući u obzir Misu posvete ulja koju biskup slavi ujutro ako je slavi toga dana. S Misom Gospodnje večere je povezan običaj pranja nogu iza evanđelja, gdje to preporučuju pastoralni razlozi. Nakon popričesne molitve prenosi se Svetotajstvo Kristova tijela u svetohranište pobočnog oltara ili u neku kapelicu za pričest vjernika na Veliki petak, a s glavnog oltara se uklone svi ukrasi (“denudatio altaris”). Od Slave u Misi Gospodnje večere do Slave u uskrslnom bdjenju zvona se ne oglašavaju niti se upotrebljavaju muzički instrumenti, a mjesto zvončima ta dva dana služi se po potrebi čegrtaljkama.

Kršćani su se odricali posebne liturgije na Veliki petak, spomendan na Isusovu smrt. Toga i slijedećeg dana održavao se strogi post u znak žalosti zbog Kristove smrti i njegova počinka u grobu. No krajem 4. st. u Jeruzalemu je u jutarnjim satima Velikoga petka poznat obred klanjanja svetom Križu, a poslije podne je održavana Služba riječi sa čitanjem Muke. O Službi riječi toga dana svjedoči i sv. Augustin za Sj. Afriku. Kao završetak Službe riječi i obreda klanjanja križu uveden je, već u ranom srednjem vijeku, obred svečane svete pričesti s darovima posvećenim na Misi Gospodnje večere; zato je taj obred pričesti nazvan Misa pretposvećenih darova. Tako strukturirano bogoslužje Velikoga petka proširilo se u 9/10. st. u svim krajevima Zapada. To su i danas tri osnovna dijela bogoslužja Velikog petka: Služba riječi, klanjanje križu i obred pričesti. Obredi počinju po pravilu u 15,00 sati i odvijaju se u najvećoj jednostavnosti u odjeći crvene boje.

Uskrslno bdjenje. Velika subota, kao spomendan Isusova počinka u grobu i dan posta žalovanja, kroz dugo vremensko razdoblje, sve do 14. st., nije imala nikakva bogoslužja. Bio je to dan iščekivanja u meditativnoj šutnji. No sa spuštanjem mraka počimalo je uskrslno bdjenje; sv. Augustin ga s punim pravom naziva “majkom svih bdjenja”. To je noćno bdjenje proslave Gospodinove smrti i uskrsnuća kad vjernici drže u rukama upaljene svijeće i čekaju kada će se vratiti Gospodin da ih, kad dođe, nađe budne i raspjevane njemu na slavu. Dakle u velikim antitezama noći i svjetla, posta i euharistijske gozbe, žalovanja i blagdanske radosti - proživljavala se na neodoljiv način opreka smrti i života, smrti i uskrsnuća, sila zla i proslavljenog Gospodina, starog i novog svijeta. Sve su te poruke divno i veoma izražajno istaknute u obnovljenoj liturgiji uskrsnog bdjenja, koje se sastoji od 4 glavna dijela: od - službe svjetla, bogoslužja riječi, te od krsne i euharistijske službe.

Sveto trodnevlje nije, dakle, niz od tri liturgijska dana, nego neprekiniti slijed događaja Isusove Pashe i nedjeljivoga novozavjetnog navještaja: „Predahoh vam ponajprije što i primih: Krist umrije za grijeha naše, bi pokopan i uskrišen treći dan po Pismima (1 Kor 15, 3-4)“. Dakle pashalna dimenzija nije svedena samo na događaj uskrsnoga jutra, nego na cjelokupni slijed događaja: slavimo pashu – muke, smrti-ukopa i uskrsnuća Kristova. To je liturgijski sadržaj godišnje, najstarije i najveće, kršćanske svetkovine Usksra.

Fra Benedikt Vujica

REDOVNICI I NOVA EVANGELIZACIJA

*Donosimo i nudimo braći na razmatranje cjelovito predavanje
Mons. Pere Sudara, pomoćnog biskupa vrhbosanskog i delegata BK BiH
na XI. Skupštini Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH,
održano na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu, 9. ožujka 2013.*

Uvod

Iako se može dobiti dojam da ponavljam ono što se nerijetko čuje u ovakvim prigodama, ipak će vam povjeriti svoj osjećaj nelagode što sam pristao govoriti vam o temi koju, zasigurno, po samoj naravi stvari, svatko od vas poznaje bolje od mene. A pristao sam jer me zamolila s. Ivanka i zato što je riječ o ovoj Skupštini. Nadam se da će me kod vas i pred vama, bar donekle, opravdati ova dobra volja i iskrena nakana.

Inače mi se čini da bi ovakve vrste zadaća, to jest iznošenja spoznaja o određenim temama, trebalo povjeravati isključivo ljudima od znanja i znanosti koji imaju temeljne preduvjete da se spreme. A nikako i nikada nama koji, zbog okolnosti u kojima živimo i radimo, vrijeme za pripremu moramo krasti od sebe i drugih. No, što je tu je, imajte strpljenja kojih četrdesetak minuta.

Ovo moje promišljanje neće se i ne može upuštati u strukturalne i asketske aspekte redovništva niti u narav njegova identiteta, pa ni u njegove današnje izazove. Stoga će, u pet kratkih točka, pokušati naznačiti mjesto redovnika u novoj evangelizaciji i način na koji bi zajednice koje predvodite mogle pridonijeti rješavanju nekih, čini mi se, važnih pitanja Crkve i društva u Bosni i Hercegovini. Temu bi valjalo produbit raspravom tražeći odgovore na pitanja poput ovih: Kako se općecrkvena načela odnosa redovništva i crkvene hijerarhije uklapaju i uprisutnjuju u ovdašnje unutarcrkvene odnose? Kako sve ono što osjećamo kao općehrvatsko povezujemo i živimo s bosansko-hercegovačkom stvarnošću i kršćanskim zasadama? Kakve izazove stavlja pred nas novonastalo stanje Crkve, hrvatskoga naroda i čovjeka u BiH u kontekstu nove evangelizacije?

1. Nova evangelizacija – što je, na koga se odnosi i komu je namijenjena?

Bilo je potrebno pola stoljeća da bi se od ideje o potrebi nove evangelizacije,¹ preko svijesti o njezinoj urgentnosti,² prispjelo k njezinoj konkretnoj primjeni³. Čini se da je upravo papa Pavao VI. koji je, nalijevajući saborske nove mjehove vinom nove interpretacije starih a uvijek novih teoloških sadržaja i crkvenih normi, naznačio temeljno značenje nove evangelizacije označivši je kao davanje novog odgovora na nove potrebe.⁴ Sam pojam nova evangelizacija uvest će papa Ivan Pavao II. prigodom pastoralnog pohoda Poljskoj 1979.⁵

1 Usp. Pavao VI, *Insegnamenti VI*, Vaticano, 1969. str. 316.

2 Usp. Benedikt XVI, *Homilija na zatvaranju specijalne sinode biskupa Bliskog Istoka 24.10.2010.* u: *Oservatore Romano* 25-26.10.2010. str. 8.

3 Usp. Benedikt XVI, Motu proprio *Ubi cumque et semper*; na: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_XVI/apost.letters/documents/hf_ben-XVI_apl_20100921_ubicumque-et-semper_it.html (10.09.2010)

4 Pavao VI, *Insegnamenti VI*, str. 316.

5 Usp. *Homilija na Misi u svetištu Sv. Križa*, u: *AAS* 71(1979.), 865.

Novina evangelizacije ne sastoji se u započinjanju svega iznova, već ... uključiti se u dugi hod naviještanja Evandjelja⁶ tako da to naviještanje bude novo u svom žaru, metodama i izričajima.⁷ Na tome tragu će, prije deset godina, biti rečeno da nova evangelizacija ne treba izmišljanje „novoga programa“. Program već postoji: to je onaj koji oduvijek proizlazi iz evandelja i žive predaje.⁸ Padom velikih protukršćanskih sistema na europskom kontinentu, nacizma i zatim komunizma , postavlja se hitan zadatak da se ponovo ljudima Europe ponudi oslobođiteljska poruka Evandjelja. Što se Zapad više odvaja od svojih kršćanskih korijena, to više postaje misijski teren, u obliku raznolikih ‘areopaga’. ⁹

Nova evangelizacija je namijenjena prvenstveno osobama koje su se, iako krštene, udaljile od Crkve i žive bez da se nadahnjuju na kršćanskoj praksi [...],da se pomogne tim ljudima u ponovnom susretu s Gospodinom, koji jedini daje duboki smisao i mir našem bivstvovanju; da im omogući ponovno otkrivanje vjere, izvora milosti koja donosi radost i nadu u njihov osobni, obiteljski i društveni život.¹⁰ A naviještanje se odvija u suvremenom društvu, u kojemu postoji intelektualna i ideološka odvojenost od Krista i Njegove Crkve; individualizam koji ukida odgovornost čovjeka prema drugomu; racionalizam koji religiju pretvara u „osobno pitanje“, te vrlo izraženo smanjenje prakticiranja vjere kod krštenika.¹¹

Pored svih nastojanja da ga se, i na temelju gore citiranih izjava crkvenoga učiteljstva, pobliže definira, pojam nove evangelizacije ostatiće ne uvijek jasan i definiran¹² jer nova evangelizacija ne znači obvezu izrade jedinstvenog i jednakog oblika za sve uvjete.¹³ Naprotiv, riječ je o sposobnosti Crkve znati čitati i odgonetati nove pojave ... da bi u njih ušla i pretvarala ih u mjesto svjedočenja i naviještanja Evandjelja¹⁴ pomažući društvima i cijelim kontinentima odrediti ponovno svoju budućnost u susretu s osobom i porukom Isusa Krista.¹⁵ Zadaća nove evangelizacije imala bi se prije svega shvatiti kao napor same Crkve da prepozna, upozna i prihvati novonastalo stanje u svijetu i svoje mjesto u njemu. Nakon što upozna i prihvati stanje u kojem se, nerijetko mimo ili protiv svoje volje, našla, Crkvi se otvaraju preduvjeti da u tome novonastalomu stanju i okolnostima svjedoči i naviješta. Nova se evangelizacija, dakle, odnosi najprije na samu Crkvu. I to na cijelu Crkvu. Ovu će činjenicu Sinoda biskupa o evangelizaciji snažno naglasiti dovikujući Pavlovski: jao onome koji misli da se nova evangelizacija ne odnosi na njega.¹⁶ U tome kontekstu može se reći da je jedan od preduvjeta nove evangelizacije buđenje i produbljivanje svijesti da su svi kršteni, na jednak način, u dostojanstvu djece Božje, da svi čine Crkvu i da im je temeljna zadaća naviještati Evandjelje. To je jedan od velikih, ali još na praktičnoj razini neubranih plodova Sabora.

6 *Poruka narodu Božjem s XIII. redovnog zajedanja Biskupske sinode*, br. 2.

7 Ivan Pavao II, *Govor XIX. zasjedanju CELAMA*, Port-au-Prince, 9. ožujka 1983., br. 3.

8 Ivan Pavao II, *Ulaskom u novo tisućljeće*, KS, Zagreb, 2001, str. 37.

9 Ivan Pavao Drugi, *Nadolaskom trećeg tisućljeća*, Zagreb, 1996. KS, str. 64, br. 57.

10 Benedikt XVI, *Homilija na misi svečanog otvaranja XIII. redovnog zasjedanja Biskupske sinode u Rimu*, 7. listopada 2012.

11 Kardinal D. Wuerl, *Izvješće nakon rasprave na Sinodi*, na: bitno.net

12 Sinoda biskupa, *Nuova evangelizzazione per la trasmissioe della fede cristiana*, Lineamenta n. 5 u: www.vatican.va/roman-curia/synod/documents

13 Benedikt XVI, *Ubi cumque...*(uvodni dio)

14 *Lineamenta ... br. 6.*

15 Ivan Pavao II, *Ecclesiae in Europa n. 2*, u: *AAS 95(2003.), 650*

16 *Poruka Božjem narodu ..., br. 5.*

Ne postavljajući u pitanje ništa od onoga što je primila kao sadržaj naviještanja i svjesna da ne može mijenjati uvjete u kojima je pozvana svoju zadaću izvršavati, Crkvi ostaje napor propitivanja o prikladnosti vlastitoga poimanja i prihvaćanja svijeta u kojem joj je živjeti i djelovati. Sinodalni oci poručuju da nova evangelizacija ima u svojem središtu Krista i pozornost prema ljudskoj osobi, da bi se ostvario susret s Njim. No, Njegovi su horizonti široki kao svijet i ne završavaju ni s jednim ljudskim iskustvom. To znači da ona njeguje s posebnom pažnjom dijalog s kulturama, u uvjerenju da se u svakoj od njih može naći "sjeme Riječi" o kojem su pričali drevni oci.

Napose, novoj je evangelizaciji potreban obnovljeni savez između vjere i razuma, u uvjerenju da vjera ima svoje resurse da prihvati svaki plod zdravog razuma otvorenog transcendenciji i ima snagu sanirati granice i proturječnosti u koje razum može pasti.¹⁷

2. Redovnici u novoj evangelizaciji

Dubla i iscrpna obrada ove teme tražila bi daleko više vremena nego ga ovom prilikom imamo. Stoga se ograničavam samo na temeljne naznake. Teško bi bilo govoriti o ulozi redovnika u novoj evangelizaciji bez tjesne povezanosti sa saborskog teologijom redovništva. Čini mi se da temelj uloge redovnika u novoj evangelizaciji valja, među ostalim, tražiti i u prvoj rečenici Dekreta o prilagođenoj obnovi redovničkoga života. Ondje se, naime, kaže: Nastojanje oko savršene ljubavi po evanđeoskim savjetima proistječe iz nauka i primjera božanskoga Učitelja, a pojavljuje se kao sjajan znak nebeskoga kraljevstva (1,1). I dalje: Prilagođena obnova redovničkoga života istodobno obuhvaća neprestano vraćanje na izvore svoga kršćanskoga života i na izvorno nadahnuće redovničkih ustanova, s jedne strane, i njihovu prilagodbu promijenjenim prilikama vremena, s druge strane (2,1). Tri su temeljna pojma saborske nauke o redovništvu koji, na najizravniji način, upućuju i na bit nove evangelizacije i redovnike čine prikladnima da se u nju uključe zanosno (Benedikt XVI) i plodno. Riječ je, dakle, o savršenoj ljubavi, o vraćanju na izvore i o prilagodbi promijenjenim prilikama vremena. Ako bi se u jednoj rečenici morao tražiti odgovor onoj starici koja je pitala u čemu nije valjala stara evangelizacija pa se uvodi nova, onda bi se, bojim se, moralo odgovoriti da se negdje zametnula, nekako izgubila bit Evandelja a onda i samoga Boga, a to je konkretna ljubav prema čovjeku jer je čovjek. Savršena ljubav prema čovjeku, utemeljena na vjeri u Boga i hranjena iz te vjere, uključuje dvije neraskidivo povezane stvarnosti, to jest prvenstveno zauzetost za čovjekovo vječno spasenje i trud oko njegova ljudskog dostojanstva na ovome svijetu.

Lažno se i besplodno trudi oko spasenja duša svatko komu su ljudsko dostojanstvo i temeljna ljudska prava i u Crkvi i u redovničkim zajednicama samo naklapanje modernista! Ali ovo dvostruko očitovanje jedne jedinstvene i zato savršene ljubavi ostvaruje se samo kroz zalaganje života.¹⁸ Bog je u ljudsku narav utkao sposobnost smislenoga zalaganja života samo zbog neprolaznih, vječnih vrednota. I Isus je položio život snagom svijesti da će ga ponovno zadobiti.¹⁹ U tome kontekstu Sabor ističe da su redovnici sjajan znak nebeskoga kraljevstva (1,1) i da vrlo cijeni način njihova ... života ... i čvrsto se pouzdaje u njihova tako plodna, skrovita i javna djela (25,1).

17 *Isto, br. 10.*

18 *Usp. Iv15, 13.*

19 *Zbog toga me i ljubi Otac što polažem život svoj da ga opet uzmem* (Iv 10, 17).

Mislim da se može ustvrditi kako je svaka velika karizma u Crkvi bila barem jedan vid svojevrsne nove evangelizacije za Crkvu. A karizma je velika ako je svojom porukom i svojim plodovima nadživjela vrijeme u kojem je nastala i prilagodila se novim vremenima i okolnostima te postala trajnom baštinom Kristove Crkve. U tome se kontekstu u korijenu svake redovničke zajednice nalazi skrovito sjeme nove evangelizacije. Imajući, barem implicitno, na umu ovu temeljnu oznaku redovništva, Sabor redovnike podsjeća i potiče da vjerno zadrže i razvijaju vlastitu djelatnost i neka je, imajući pred očima korist cijele Crkve i biskupija, prilagode potrebama vremena i mesta (20,1). Naime, uzaludan bi bio napor prilagođavanja promijenjenim prilikama ako se ne bi zahvaćao sadržaj s izvora. Vraćajući se svome izvoru, karizmi utemeljitelja, svaka se redovnička zajednica vraća Kristu i njegovoj poruci. S druge strane, vraćanje na izvore ostalo bi bez ploda ako se ne bi vodilo računa o prijemčivosti sadržaja u promijenjenim uvjetima.

Papa Ivan Pavao II. u tome će duhu doviknuti redovnicima: Vi nemate samo slavnu povijest koje se treba sjećati i koju treba pripovijedati, nego veliku povijest koju treba izgraditi! Gledajte u budućnost, u koju vas šalje Duh da s vama učini još velikih stvari.²⁰ U tome kontekstu Salvatore Currò tvrdi da su redovnici u prvom redu nove evangelizacije ako ona znači i hrabrost mjeriti se i s novim izazovima i kušati nove putove.²¹ A nova evangelizacija znači upravo to.

Kolika je potreba nove evangelizacije i pred kakvim se izazovima nalazi Crkva daje naslutiti i sama činjenica da, prema provedenoj anketi, u jednoj europskoj katoličkoj zemlji jedva jedna trećina praktičnih katolika vjeruje u život vječni. Postavlja se vrlo akutno i aktualno, a iznad svega bolno pitanje, kako takvim katolicima djelotvorno prenijeti duboko logičnu poruku svetoga Pavla: Ako nema uskrsnuća ... uzalud je doista propovijedanje naše, uzalud i vjera vaša.²² Ovo pitanje dobiva na svojoj težini u kontekstu vremena u kojem riječi sve manje dotiču srca ljudi i kao da ih uopće ne zahvaćaju u njihovim životnim stavovima. Što ostaje kao novi način navještanja uskrsnuća kao srži Evandelja ako je sve očitije da previše govora o Bogu može nerijetko postati zaprekom događaju Boga koji govori?²³ Čini se da će nova evangelizacija, pored propovijedanja Evandelja – od čega Crkva ne može odustati – sve više trebati redovnike koji onim što jesu, više od onoga što govore pa i rade, postaju znakovi posvemašnje raspoloživosti prema Bogu, Crkvi i ljudima, pa time i povlašteno sredstvo za uspješnu evangelizaciju ... koje može zadiviti i nekršćane.²⁴

Duboko svjesni ove činjenice, sinodalni su oci u svojoj Poruci naglasili ovu središnju temu nove evangelizacije te se, na izravan način, obratili redovnicima. Božji dar, koga vjera uprisutnjuje, nije samo jednostavno obećanje boljih uvjeta u ovom svijetu, već navještaj da je krajnji smisao života izvan ovog svijeta, u punom zajedništvu s Bogom koje nas čeka na kraju vremena. Posebni svjedoci tog vanzemaljskog horizonta smisla ljudskog bivstvovanja u Crkvi i svijetu oni su koje je Gospodin pozvao na posvećeni život, život koji je, jer je upravo potpuno posvećen njemu, u ostvarivanju siromaštva, čistoće i poslušnosti, znak budućeg svijeta koji relativizira svako dobro ovoga svijeta. Od članova Biskupske sinode neka dođe našoj braći i sestrama zahvalnost za njihovu vjernost Gospodinovu pozivu i za doprinos koji su dali i daju poslanju Crkve, poticaj na nadu u situacijama koje nisu lake za njih u ovim vremenima promjena, poziv da se potvrde kao svjedoci i promicatelji nove evangelizacije u različitim područjima života ovisno o karizmi koju im postavlja njihova pojedinačna ustanova.²⁵

20 Apostolska pobudnica *Posvećeni život*, 110.

21 S. Currò, *Riflessionedeisuperiorimaggioridell'USG, Vita Consacrata e nuova evangelizzazione*, u: *Testimoni*, 6/2012. i na: *Vocazioni.net*, str. 11.

22 1 Kor 15, 13-14.

23 S. Currò, *Nav. dj.*, str. 6.

24 Pavao VI, *Evangelii nuntiandi*, br. 69.

25 *Poruka Božjem narodu ...* br. 7.

Čini mi se važnim naglasiti da Sinoda redovnike potiče i poziva da budu svjedoci i promicatelji nove evangelizacije. I u tome nam valja prepoznati činjenicu i potrebu da su redovnici onim što jesu, to jest onim što opredjeljenje njihova života izražava, svjedoci i promicatelji nove evangelizacije. Živeći ono što po zavjetima jesu, redovnici sudjeluju u poslanju Crkve da naviješta i promiče istinu o Bogu i čovjeku kako ju je živio i objavio božanski Učitelj.

3. Stanje Crkve u BiH

Usuđujem se, pred vama, redovničkim poglavarima, iznijeti uvjerenje da se u Crkvi u BiH u zadnjim stoljećima ništa relevantno pozitivno, ali ni manje pozitivno nije dogodilo bez redovnika i njihova udjela. Stoga je utemeljeno zaključiti da se bez vas neće dogoditi ni nova evangelizacija. Bez mogućnosti i, u ovome osvrtu, bez potrebe upuštanja u podrobniju analizu stanja Crkve u BiH, čini mi se uputnim, u kontekstu teme, ukazati samo na jednu temeljnu, ali odlučujuću oznaku toga stanja, e da bi se uočila i naznačila zadaća redovnika u novoj evangelizaciji. Naime, uspjeh nove evangelizacije, kako god da se shvati, prvenstveno je vezan za stanje duha u samoj Crkvi jer, da bi evangelizirala, Crkva, to jest njezini članovi, trebaju biti evangelizirani. Uostalom, govor o stanju Crkve u BiH moguć je gotovo isključivo na temelju subjektivnoga opažanja, dojmova i zaključivanja. Zato taj govor ne može biti cjelovit, a vjerojatno ni objektivan. Naime, nedostaju, čini mi se, trijezna i nepristrana proučavanja, a onda i procjene stanja naše Crkve kao i uloge redovništva u njoj. Ponekad dobivam dojam da mi sami o sebi, a onda i drugi o nama, govorimo nekako, bilo pozitivno bilo negativno, odviše navijački.

Ono što se čini očitim i neospornim jest činjenica da se Crkva u BiH već desetljećima nalazi u stanju straha i tjeskobe. Naime, prijetnje izvana i, napose, suprotstavljenosti iznutra urodile su, možda i nesvesnjim, ali stvarnim osjećajem ugroženosti i svojevrsne bespomoćnosti. Istina, takvu je dijagnozu teško potkrijepiti navodima iz službenih tekstova jer su, uglavnom, pisani pod vidom stanja kakvo bi trebalo biti ili kakvim se želi, a ne kakvo stvarno jest. Međutim, gotovo redovito pozivanje na povijesna stradanja²⁶ koje kao da je u vremenima zadnjega rata i porača kulminiralo²⁷, rezultiralo je krivim uvjerenjem da su Crkvi u ovoj zemlji, ako ne dani, a ono godine ili desetljeća odbrojani. U takvome stanju duha Crkva se sve više navikava zauzimati svojevrstan obrambeni stav koji joj, s vremenom, postaje svojevrsnim uvjetnim refleksom i trebat će vremena da ga se oslobođimo. Koliko god moglo izgledati čudnim, u svjetlu rečenoga razumljivo je da se Crkva bolje snalazila dok joj je pristup društvenim događanjima bio onemogućen nego kada je, s demokratskim promjenama, dobila punu slobodu djelovanja u zamjenu za područje djelovanja. Ostaje otvorenim pitanje umješnosti vodstva Crkve i kakvoće vjere puka u vremenu izlaska iz sakristije.

26 ... bosanski biskup ... zbog životne opasanosti ... prenio svoje sjedište u Đakovo ... Nakon oslobođenja Slavonije ispod turske vlasti ... stanje bosanskih katolika postalo je još nesnošljivije ... (Pastirska poslanica bosansko-hercegovačkih biskupa, Sarajevo 1981, str. 7 i 9)

Danas boravimo po šumama poput divljih zvijeri, pošto smo napustili pet glavnih samostana, jer nismo mogli nadonositi Turcima jela i pića ... Uvijek nas tuku, muče, vrše bezbrojna nasilja i zlostavljanja nad nama. (Fra Martin Brguljanin, 1655. Kongregaciji za raširenje vjere, u: Fra Ignacije Gavran, *Suputnici bosanske povijesti*, Sarajevo-Zagreb, str.63-64)

Ni povijest Crkve, makar bila zapisana na tvrdi kamen, nije nam uspjela prenijeti poruku koliko je puta Crkva u Bosni i Hercegovini bila bacana u prah i pepeo i odrezivana poput mladice kad god je ponovno nicala iz skrivena korijena. Bila je to povijest borbe između života i smrti, nade i tjeskobe. ... svome smiraju ide još jedan težak i po posljedicama kaban rušilački vihor u kojem smo ... stradali kao nikad dosada, nad nama se poput Damaklova mača, po tko zna koji put, njiše prijeteće pitanje našeg fizičkog opstanka. (Poslanica biskupa BK BiH, Sarajevo 26. siječnja 1995. u: *Pastirske poslanice, izjave i apeli katoličkih biskupa BiH 1990-1997*, Sarajevo 1997, str. 97 i 83)

27 Usp. Poslanice biskupa BK BiH ... Sarajevo 1997. i 2009.

Usudio bih se ustvrditi da se vodstvo Crkve, vođeno bogobojaznošću i čovjekoljubljem više nego teološkom vizijom vlastite uloge ili nekim programom, u svome djelovanju nije iznevjerilo Evanđelju niti se ogriješilo o čovjeka. Međutim, ne bih se usudio ustvrditi da je dostatno prepoznalo znakove i zahtjeve vremena i do kraja izvršilo svoju ulogu na planu šire društvene zajednice u vremenima sveopće kušnje ljudskosti. Pod pojmom vodstva Crkve podrazumijevam i redovničke poglavare, iako vi, strogo gledano, niste dio hijerarhije! Na drugoj strani, valja priznati da tradicionalna vjera puka nije tome puku bila dostatnim nadahnućem i snagom za djelovanje u skladu s Evanđeljem, a vodeće političke i ideološke struje našle su se u svojevrsnome raskoraku.

Zato se ne bih složio s, gotovo prevladavajućim, uvjerenjem da su aktualno stanje katoličkoga puka i položaj Katoličke crkve u bosansko-hercegovačkome društvu takvi kakvi jesu danas samo zbog neprijateljskog djelovanje drugih.

A bojati se da bi ovakvo uvriježeno mišljenje moglo postati dodatnom zaprekom oslobođanju osjećaja ugroženosti i pozitivnome odnosu Crkve prema stvaranosti društva kojemu je pozvana sijati sjeme nove evangelizacije.

4. Stanje bosansko-hercegovačkog društva

U odnosu na bosansko-hercegovačko društvo, čini mi se potrebnim ukazati na jedno njegovo svojstvo zbog kojega su, protivno temeljnog evanđeoskom shvaćanju, klijali, nipošto bezazleni, i unutarcrkveni prijepori. Koliko god se bosansko-hercegovačko društvo s pravom moglo gledati prije svega kao složeno zbog svojih razlika i suprotstavljenosti, to nije jedini i za vjernika ne bi smio biti prioritetni vid i pristup tome društvu. Istina, negativno povijesno pamćenje, zločini ratova, nepravde i nasilja porača kao i mira uvelike su zasjenile pozitivne strane i mogućnosti ovoga društva i dobrano usporavale pa i zaustavljale njegov napredak. Ljudi, čiju viziju svijeta istinski prožima i oplemenjuje vjera u Boga, ljubitelja čovjeka, razlike toga svijeta i njegovih društava, između ostaloga, prepoznaju i prihvataju kao izraz i potvrdu Božje dobrote. I to ne samo one nacionalne i kulturne razlike nego i vjerske. Prihvatajući i pozitivno uvažavajući vjerske razlike, vjernik ne dokazuje samo spremnost poštovati čovjeka i njegovo dostojanstvo, nego potvrđuje vjerodostojnost i autentičnost svoje vjere.

Uz ideološku netrpeljivost, nacionalnu zagriženost i socijalnu isključivost, političku i ekonomsku besperspektivnost, kontekst ovog društva u velikoj je mjeri danas opterećen i nejasnim i nedorečenim mjestom i ulogom vjere i religije. To je ostavilo i ostavlja previše prostora za ciljano svrstavanje vjerskih zajednica i Crkava među čimbenike negativnih naboja.²⁸ Budući da se zlorabljivanje opravdanih razlika posve negativno odražava na svagdašnji život ljudi, sve veći broj građana ove zemlje počinje razlike vjere, pa i samu vjeru doživljavati kao nešto u sebi negativno. Za razliku od protuvjerskih i protureligijskih fenomena u zapadnoeuropskim sredinama čiji protagonisti odbacuju ideju Boga i transcendenciju, u bosansko-hercegovačkom društvu sve se više javljaju protivnici Crkava i vjerskih zajednica koji brane čistoću ideje Boga od onoga što ovdje, prema njihovu shvaćanju, zastupaju i čine Crkve i vjerske zajednice.²⁹ I zbog toga smo, bojim se, sve više pred opasnošću u komunizmu svikle, samo izokrenute hipokrizije. Naime, tada se velik broj građana javno ponašao prema vjeri neodređeno, a privatno i u krugu obitelji živio je svoje vjersko uvjerenje. S padom komunizma skoro su se svi ti ljudi javno svrstali među vjernike, ali i zbog gore naznačenih razloga oni sve manje žive prema načelima vjere koju deklarativno isповijedaju.

28 ... teško je promišljati religijsko i etičko, kada je u pitanju aktualnost bosanskohercegovačkog društva, a ne dati za pravo francuskom filozofu Janu Baudrillardu, koji kaže da je zlo potpuno prirodno, dok je postojanje dobra u sferi čuda. (D. Abazović, *Religija u tranziciji*, Sarajevo 2010. Rabic, str. 8)

29 Vjera je ta koja spaja izvana, a razdvaja unutar BiH. Ondje, str. 10.

Sve to zahtijeva pročišćenje mjesta i uloge vjere i religije u životu čovjeka i društva. Aktivna uloga Crkve tu ne bi smjela izostati. Bosansko-hercegovačko društvo je Crkvi izazov, ne samo zbog njezine potrebe i zahtjeva da se u njemu održi, nego i zbog naravi njezina poslanja. Jedno od temeljnih svojstava Kristove Crkve jest općeljudska otvorenost, uvažavanje i prihvatanje različitosti. A u temelju je toga odnosa ona savršena ljubav kao poziv i izazov redovnicima, ali i svima koji u Krista vjeruju. Življenje i kršćansko djelovanje u nacionalno i, pogotovo vjerski, izmiješanome bosansko-hercegovačkome društvu mnogima je od nas postalo besmisleno, gotovo izdajnički. Međutim, bilo bi dostatno prisjetiti se samo najdirljivijih Isusovih pohvala vjere onih koji drugačije vjeruju (žena Feničanka, Samaritanac, Rimski satnik ...) pa da se prepozna važnost mjesta i uzvišenost poslanja Crkve u ovoj i zbog razlika vjere beznađem opustošenoj zemlji. K tome, kao da uporno zaboravljamo da smo mi potomci pogana. Bit će spasonosno ne budemo li i pređi! Tu bi nam mogla pomoći dobro shvaćena i ostvarena nova evangelizacija!

5. Unutarcrkvene rane – izazov novoj evangelizaciji

Ako bi se morala izdvojiti prvotna zadaća Katolička crkve u BiH, a s njom i izazov novoj evangelizaciji pa s tim i redovnicima u njoj, bilo bi to, bez obzira na sve druge prioritete, nastojanje oko njezinoga ostanka i opstanka u ovoj zemlji. Bespredmetno bi bilo postavljati pitanja zašto su se Crkva i hrvatski narod našli u stanju u kojem su danas i tražiti odgovore na ta pitanja. Mislim da nam je sam način postavljanja pitanja i davanja odgovora, i na planu unutarcrkvenih odnosa, već donio više štete nego koristi. Međutim, kako god se stvari promatrale i postavljale, ostaje činjenica da se broj katolika u BiH iz godine u godinu smanjuje. Primjerice, u Vrhbosanskoj nadbiskupiji broj se katolika u 2012. godini smanjio za 3.055. Iz te činjenice proizlaze neke obvezе za svakoga katolika i za Crkvu u cjelini. Ako je nova evangelizacija novi pogled na budućnost Crkve³⁰, valja nam se pitati kamo usmjeriti taj pogled i na koji način djelovati? Uvjeren sam da Crkva ostanku i opstanku Hrvata katolika u BiH ne može kvalitativno doprinijeti isključivim i izoliranim nastojanjem oko ovoga cilja. Naime, ljudi iz ove zemlje, Hrvati katolici prije svih, ne bježe toliko od materijalne bijede, nacionalne i vjerske ugroženosti koliko od razloga te bijede i diskriminacije. U ovoj zemlji dovedene su u pitanje one općeljudske vrednote bez kojih život postaje jedva moguć. Zato i poslanje Crkve poprima svoju specifičnu težinu. U tome ozračju nova bi evangelizacija uključivala i nastojanje oko općeljudskih, a time i temeljeno evandeoskih vrednota. Imamo li hrabrosti glasno kazati da naš kršćanski odnos prema čovjeku ne može biti uvjetovan trenutnim položajem što ga Hrvati i katolici imaju u ovoj zemlji, kao i to da naš odnos prema ovoj našoj domovini ne može biti vezan isključivo za političke odnose u njoj jer to, zasigurno, ne bi bilo u skladu s kršćanskom antropologijom i socijalnim naukom Crkve? Evandeoski kvasac istine o čovjeku, koji bi novom evangelizacijom valjalo ponuditi, može i treba doprinijeti ljudskijim međuodnosima koji su preduvjet svih drugih odnosa. Svojim doprinosom kakvoći međuljudskih odnosa Crkva će doprinijeti ozdravljenju bosansko-hercegovačkoga društva, a time pomoći stvaranju uvjeta i za ravnopravniji položaj Hrvata katolika. Čini mi se da bi nam cjelovitije čitanje Evandelja, to jest nova evangelizacija mogla pomoći shvatiti da se opće i posebno ne isključuju, nego dopunjaju i omogućavaju.³¹ To će reći da naše evandeosko zalaganje za dobrobit ove zemlje i ljudi u njoj ne umanjuje, nego konkretizira našu ljubav prema vlastitome narodu i doprinosi stvaranju uvjeta za njegov ostanak i opstanak! Jasno, kao što je strpljivost osnovno mjerilo snage, tako je i vjera mjerilo mudrosti.

30 Kardinal D. Wuerl, *Izvješće nakon rasprave na Sinodi*, na: bitno.net

31 Usp. Mk 9, 40.

U ovom je kontekstu neophodno trajno se podsjećati na Isusovu pouku da budemo mudri kao zmije, a bezazleni kao golubovi.³² Bezazlenost nas osposobljava za otvorenost prema drugima, a mudrost uči da to ne može biti činjeno tako da bude na štetu ljubavi prema onome što jesmo i komu pripadamo. Nerijetko mi se čini da ne pravimo razliku između naivnosti i bezazlenosti! Upravo nam vrijeme rata i porača to bolno pokazuje, kako na političkome, tako na crkvenome polju djelovanja.

Međutim, da bi se kvalitetno angažirala u društvu i zasvijedočila općeljudske vrjednote Evandelja i potvrdila vjernost sebi, Crkva bi svoje unutarcrkvene odnose, u duhu nove evangelizacije, morala sve više uskladiti s Evandeljem. Nisu potrebne dubinske analize da bi se uočila potreba evangelizacije unutar crkvenih odnosa, uključujući i njihovu redovničku sastavnicu. Možda je potrebno puno više hrabrosti da bi se to priznalo!

Našemu mentalitetu svojstveno je ne otvarati teška pitanja i ne dirati bolne rane. Barem ne tamo gdje bi to bilo potrebno i korisno i od strane onih čija je to prvotna zadaća. Ali ih, zato, s lakoćom otvaramo i po njima kopamo tamo gdje više šteti nego koristi. Veliki znak vjere i evanđeoske hrabrosti bilo bi nastojanje da se dogodi obrat, to jest da se teška pitanja otvaraju i u duhu vjere raspravljavaju tamo gdje ih je moguće, ako ne rješavati, onda barem smisleno i s vjerom podnositи. Smatram sretnom okolnošću već ustaljenu praksu zajedničkih radnih susreta članova BK i Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH. To je mjesto na kojemu je potrebno i moguće raspravljati pitanja odnosa redovnika i biskupa ordinarija i davati odgovore na konkretnе teškoće. Nema veće štete od one kada se dar bogatstva prometne u nesreću siromaštva! To se, možda, i može dogoditi bez osobne krivnje, ali nikako bez štete za opće dobro, u ovome slučaju za Narod Božji. Da bi se bogomdano bogatstvo očuvalo i dobro duša zaštitilo, trebat će svestranoga iskrenog nastojanja da bi se došlo do koncilskoga sklada između autonomije i uključenosti te poštovanja i prihvaćanja. Jedino je tako moguće ozdravljati od bahatosti i isključivosti na jednoj i podaništva i poltronstva na drugoj strani.

Osim pitanja načelnoga odnosa redovnika prema dijecezanskome kleru koji, uvelike, registrira i prati modalitet i tonalitet odnosa redovništva i hijerarhije, zadnja desetljeća su izrodila i neke druge i drugačije odnose pred kojima se, opet poradi vjerodostojnosti, ne bi smjele zatvarati oči i ne otvarati usta. U ovome ratu kulminirala je jedna dodatna opasna podjela Crkve u BiH. To je ona regionalna koja je, za trenutak, gotovo nadrasla i potisnula onu između redovničkih i dijecezanskih svećenika. I dok je razlog onoj prvoj pseudocrkvene, ovoj drugoj je čisto političke naravi. U prvoj su se redovnice različito svrstale. U drugoj su, uglavnom, slijedile crtu razdvajanja. Povremeno iskrenje u medijima ukazuje na dubinu jaza. Ne vjerujem da bi ova podjela mogla biti otklonjena nekim sladunjavim pozivima, a još manje ishitrenim djelovanjem. Zasigurno će trebati vremena, a i izvanske okolnosti će, uvjeren sam, sve više pozitivno djelovati. Međutim, pozitivan primjer i ciljano djelovanje crkvenih i redovničkih poglavara ne bi ostalo bez učinka.

Želio bih ukazati na još jedan odnos unutar naroda Božjega a koji bi, vrlo brzo, mogao očitovati svoje negativne učinke i pretvoriti se u zapreku novoj evangelizaciji. A držim da su upravo redovnici i redovnice pozvani na tome području dati svoj pozitivan primjer. To je odnos klerika i posvećenih osoba, na jednoj, i laika, na drugoj strani te, još važniji, odnos muškaraca i žena! I u ovoj točci su nas učinci Sabora, kako oni pozitivni tako oni negativni, zaobišli. Ova Crkva ima još, ali bojim se, malo vremena da razvoj tih odnosa usmjeri u evanđeoskome duhu.

Nakon što pokaže više pozornosti i zauzetosti za ova, čini mi se, temeljna pitanja ili, ako hoćete, opredjeljenja u kojima se dokazuje ljudska zrelost i crkvena ukorijenjenost, Crkva u BiH i redovnici u njoj moći će vjerodostojnije i plodnije provesti novu evangelizaciju na onim poljima i pitanjima na koja upućuju i upozoravaju smjernice opće Crkve i napose Poruka Sinode.

32 Usp. Mt 10, 16.

U njihovu su središtu dva temeljna zahtjeva i cilja nove evangelizacije, a to su voditi muškarce i žene našeg vremena Isusu jer tako, kao kršćani, izvršavamo svoje temeljno poslanje i odgovaramo na potrebu oživljavanja vjere koja je u opasnosti zatamnjena.³³ Redovnici će, po uzoru na božanskog Učitelja, u okviru ovoga temeljnog kršćanskog poslanja i služenja čovjeku naći snaga i prostora za svjedočanstvo povlaštene blizine i solidarnosti sa slabima, siromasima i onima koji su životom ranjeni. Time će, na najbolji način, potvrditi autentičnost življenja vlastitoga poslanja, ali i nove evangelizacije.³⁴ Nova evangelizacija u BiH ostala bi manjkavom ako bi u ovoj Crkvi ponestalo iskrenih zagovornika, a napose djelatnika praštanja i pomirenja među ljudima i narodima, ali i Crkvama i religijama. To će biti mučan i dugotrajan proces. Međutim, moralna je obveza živuće generacije snagom vjere otvarati taj proces.

Žive rane mogu doticati samo oni u čijim srcima plamsa ljubav prema čovjeku. A ljubav uvijek nalazi načina koji raspršuje sumnje i otklanja nepovjerenje. Samo u ozračju iskrenoga prihvaćanja čovjeka, jer je čovjek – dijete Božje – moguće je otvarati, tako potrebne, prostore životnoga dijaloga s vjerama i kulturama. Ja bih ovo video kao specifično polje nove evangelizacije Crkve u BiH.

Zaključak

Držim da bi Katolička crkva u BiH, a s njom i u njoj i redovnici, s posebnom pozornošću trebala prihvatiti upozorenje Poruke Sinode da je naša dužnost pobijediti bojazan vjerom, obeshrabrenje nadom i ravnodušnost ljubavlju.³⁵ Bojati se kako nema puno mjesta na kugli zemaljskoj na kojima ljudi toliko trebaju istinske vjere, čvrste nade i nepatvorene ljubavi kao u BiH. Ne poznajem ni jednu redovničku karizmu koja, na ovaj ili onaj način, ne bi sadržavala ovo troje. I površnim poznавanjem stanja Crkve u BiH, znam da ona bez redovnika ne bi bila u stanju ni izbliza odgovoriti ovomu duboko evanđeoskome pozivu. Tijekom susreta europskih i afričkih biskupa priupitao me jedan biskup za teškoće koje Crkva u BiH ima s redovnicima. Odgovorio sam mu da, između ostalih, imamo i pastoralnih nesporazuma s redovnicima. Ali sam nadodao da bismo imali puno više teškoća, pa i onih pastoralnih, kada ne bismo imali redovnika. Kao završetak ovih mojih natuknica o ulozi redovnika u novoj evangelizaciji, držim korisnim naglasiti ono što, zasigurno, svi znamo. A to je potreba veće svijesti o naravnoj međuvisnosti i skladu između punine života, snage i prosperiteta redovničkih zajednica i uspješnosti poslanja Crkve u BiH. Na temelju saborske nauke, teologija naglašava da je dobro Crkve svrha i najviše pravilo posvećenoga života³⁶ te da biskupi, promičući redovnički život, vrše svoju iskonsku pastoralnu zadaću.³⁷ Stoga je prvi preduvjet nove evangelizacije, ali i našega opstanka, izlazak iz lažne dileme da bi vodstvu Crkve bilo lakše bez redovnika, a redovnicima bez crkvenih pastoralnih normi koje ih obvezuju i biskupa kojima su u pastoralu posve podređeni. Naime, samo svijest o posvemašnoj međusobnoj upućenosti i identičnosti cilja može otkloniti napast da nam i Evanđelje postane sredstvo crkvene i društvene nadmoći pojedinaca ili zajednica.

Katolička crkva u BiH i redovnici u njoj imaju, istina, tešku, ali slavnu prošlost. Nikome ne treba dokazivati da nam sadašnjost a, čini se, ni budućnost, bar za skoro vrijeme, neće biti vedrija.

33 *Poruka Božjem narodu ...* br. 2.

34 *Ondje*, br. 12.

35 *Ondje*, br. 5.

36 J. Galot, *Redovnici i obnova*, Zagreb, 1973., str. 40

37 Kongregacija za redovnike i ustanove posvećenog života i Kongregacija za biskupe, *Mutuae relationes*, 9c, u: *Enchiridion vaticanicum*, VI/603.

Ali prošlost uči da nam je Bog uvijek davao dostatno snage da se breme života iznese i baklja vjere preda dalje. Stoga mi se čini da bi našu novu evangelizaciju, u užemu, unutarcrkvenom značenju, valjalo shvatiti i prihvati kao obnovljenu vjernost našoj prošlosti tako da preraste u posredovanje postojanosti vjere otaca naraštaju njihovih sinova. To na još izraženiji način vrijedi za vas redovnike i redovnice. Ništa od karizmi vaših utemeljitelja nije danas manje potrebno čovjeku i Crkvi u BiH nego je to bilo u vremenima vašega nastanka. Valja to samo u duhu zahtjeva nove evangelizacije pretvoriti u življenje prema prilikama mjesta i vremena, i to s novim žarom, metodama i izričajima.

Mons. Pero Sudar, biskup

XI. izborna skupština KVRPP BiH

IZ PROVINCije

XV. obljetnica fra Vjekine smrti u Ruandi

TISKANA KNJIGA FRA ANĐELKA KAMENČIĆA

Sarajevo - 19. siječnja 2013. u nakladi Svjetla riječi izišla je iz tiska knjiga fra Anđelka Kamenčića, *Život i uspomene*. Radi se o fra Anđelkovoj kratkoj autobiografiji, na svega 125 stranica, s dosta lijepih ilustracija.

Kad uzmeš čitati tu knjižicu, ne da ti se ostaviti je dok je ne pročitaš. Jer, kao što reče lektor ovog djela, fra Mirko Filipović: Tekst je živahan, plastičan, ima detalja koje je zanimljivo i važno pamtitи. Po mnogim dijelovima mogao bi se snimiti film... Žao mi je što nema više detalja iz djetinjstva, likova, ljudi, događaja, običaja – a ne samo dječijih marifetluka. Zato fra Mirko i poručuje fra Anđelku: Neka još piše – sad ima vremena!

Zaista, fra Anđelko tek sad ima vremena! Rođen je u Stojčićima, župa Jelaške, 31.10.1943. Osnovnu školu je završio u rodnom mjestu i Varešu, gimnaziju u Franjevačkom sjemeništu u Visokom, Franjevačku teologiju u Sarajevu. Za svećenika je zaređen 9. 7. 1967. – i odmah je poslan na službu u Đakovicu.

Među Albancima je djelovao 43 godine: 26 u Đakovici i 17 u Albaniji. Trenutno je župnik na Cetinju u Crnoj Gori i duhovnik časnih sestara franjevki od Bezgrešnog Začeća.

Kako je živio, što je radio i što je sve preživio, u kratkim je crtama opisao u ovom djelu – a sad će imati vremena još detaljnije opisivati događaje, koji naše čitatelje mogu zanimati i koje bi trebalo oteti zaboravu. Želimo mu mnogo uspjeha u tome! (FIA)

ODRŽANA GODIŠNJA SKUPŠTINA FRAME BOSNE SREBRENE

Visoko - U Konviktu Franjevačke klasične gimnazije u Visokom, od 18. do 20. siječnja održana je redovna godišnja skupština Franjevačke mladeži Bosne Srebrenе.

Skupštinom je predsjedalo Područno vijeće Frame, na čelu s Majom Santai, područnom predsjednicom i fra Danijelom Rajićem, područnim duhovnim asistentom, a sudjelovali su predstavnici 37 mjesnih bratstava Frame.

Program skupštine počeo je slavljenom sv. mise u samostanskoj crkvi, koju je predvodio fra Danijel Rajić, uz koncelebraciju fra Stjepana Pavličevića i fra Marinka Živkovića. Ovim svetim misnim slavljenom, prvoga dana Molitvene osmine za jedinstvo kršćana, i framaši su se uključili u istu.

Radni dio skupštine započeo je pozdravom Maje Santai, područne predsjednice, koja je iskazala zahvalnost i radost što se na skupštinu odazvalo 37 bratstava Frame, od kojih je pet u osnutku, što je znak da se Franjevačka mladež širi. Skupštinu je pozdravio i fra Danijel, istakнуvši kako je Frama na uzlaznoj putanji, i to ne samo po broju, nego i po kvaliteti rada. On je zahvalio duhovnim asistentima koji prate rad Frame i Područnom vijeću na zauzetom radu.

Nazočni predstavnici Frama iznijeli su izvješća o radu njihovih mjesnih bratstava kroz koje se ogledalo bogatstvo projekata koje su framaši tijekom 2012. godine realizirali u svojim župama. Također je predstavljen rad Frame u 2012. godini na područnoj razini.

Trećeg dana skupštine, u nedjelju 20. siječnja, predstavljen je okvirni plan aktivnosti za ovu godinu, a skupštinu je pohodio i pozdravio brat Željko Majdandžić, doministar Područnog bratstva Franjevačkog svjetovnog reda, koji je istaknuo radost što se sve više radi na povezivanju OFS-a i Frame. Na samom kraju radnog dijela skupštine doneseni su zaključci i izabrani delegati Područnog bratstva Frame Bosne Srebrenе za Nacionalnu skupštinu Frame i OFS-a koja će u travnju biti održana u Rami i na kojoj će se birati i novo Nacionalno vijeće Frame BiH.

Redovna godišnja skupština Frame završena je slavljenom svete mise, koju je predvodio fra Danijel Rajić.(I. V.)

XV. OBLJETNICA SMRTI FRA VJEKE ĆURIĆA

Osova - 31. siječnja 2013. napunilo se točno petnaest godina od ubojstva našega subrata i afričkog misionara fra Vjeke Ćurića.

Fra Vjeko Ćurić je rođen u Lupoglavlju, župa Osova kod Žepča. Bio je član naše Provincije i dio franjevačkog misionarskog plana Projekt Afrika. Od 1983. do svoje smrti fra Vjeko je djelovao u Ruandi, u kojoj je 1994. izbio strašan rat između dva plemena: Hutu i Tutsi. Bio je to strašno krvav rat, te je većina stranaca i misionara napustila zemlju.

No, fra Vjeko je iz velike ljubavi prema ovom narodu i prema ova oba plemena ostao kako bi radio na smirivanju sukoba i pomirenju. Zbog svoje zauzetosti oko spašavanja progonjenih s obje zaraćene strane, te zbog brige oko izbjeglica i ranjenika, fra Vjeko je bio više puta i u smrtnoj opasnosti.

Nije se dao pokolebiti i nije htio napustiti svoj narod. Prvi atentat je uspio izbjegći 1996. godine, no onaj dvije godine kasnije koštao ga je života. 31. siječnja 1998. ubijen je u glavnom gradu Ruande, Kigaliju. Pokopan je u Kivumu u župnoj crkvi koju je zajedno sa svojim pukom sagradio.

Tako je u fra Vjekinoj rodnoj župi Osovi, uz sudjelovanje velikog broja vjernika i svećenika, slavljena sveta misa zadušnica za njega. Na zadušnici je bila prisutna i njegova majka, braća, sestra, te ostala rodbina. Misu je predvodio i propovijedao mnp. o. fra Lovro Gavran, provincijal Bosne Srebrenе. Uz njega u koncelebraciji bilo je još dvadesetak svećenika.

Na koncu misnoga slavlja izmoljena je po prvi puta javno molitva za pokretanje procesa beatifikacije fra Vjeke Ćurića, a koju je odobrio uzoriti kardinal Vinko Puljić, nadbiskup Vrhbosanski. (FIA)

OBLJETNICA FRA VJEKINE SMRTI OBILJEŽENA U RUANDI

Ruanda - U četvrtak 31. siječnja 2013. godine, na petnaestu godišnjicu smrti fra Vjeke Ćurića, franjevca Bosne Srebrenе i člana Istočnoafričke franjevačke provincije svetoga Franje Asiškoga, mgr. Smaragde Mbonyintega, mjesni biskup prve ruandske katoličke biskupije Kabgayi, predslavio je svečano euharistijsko slavlje u zajedništvu s jedanaest svećenika među kojima je bio fra Joso Oršolić, definitor i posebni izaslanik fra Lovre Gavrana, provincijala Bosne Srebrenе, te trojica franjevaca-misionara iste provincije koji djeluju na afričkom kontinentu: fra Miro Babić iz Kenije, fra Ivica K. Pavlović iz Kraljevine Maroka i fra Ivica Perić, član domaćega bratstva u Kivumu.

Ostali koncelebranti bili su: fra Aloys Hakizimana, župnik, fra Fidele Nsengiyumva, član bratstva u Kivumu te braća iz susjednoga i jedinoga drugog ruanskog bratstva u Mbaziju: fra Kizito Ngomanzungu, fra Philippe Ntawuhiganayo, fra Joseph Bishyanuka te fra Ivan, talijanski franjevac u prolazu. U ime odsutnoga provincijala ove provincije, fra Carmela Giannonea, sve nazočne pozdravio je definitor fra Nicodeme Kibuzehose, član burundijskoga bratstva u Gitegi. U punoj crkvi bili su prisutni, osim redovnica iz različitih redovničkih zajednica, brojni mlađi iz franjevačkoga srednjoškolskog centra Otac Vjeko, nastavnici i župljani.

U svojoj propovijedi biskup Smaragde je govorio o svojem susretu i dobrom poznanstvu sa fra Vjekom. U svjetlu Radosne vijesti, naglasio je, svet je onaj koji ima vjeru a iz vjere fra Vjeko je volio djecu i mladež te pomagao udovice i raseljene. Samo iz biskupove uže obitelji fra Vjeko je sagradio 16 domova i tako zbrinuo udovice i njihovu djecu. Neopisiva je njegova uloga u doprinosu za odgoj, pastoral i humanitarno-socijalna pitanja biskupije, a time postaje i pravi primjer svima kako treba raditi. „On je heroj.“

Kada nekoga volite, kazao je u četvrtak biskup Smaragde, onda želite njegovu blizinu. Dobro je što se njegov grob nalazi u blizini, u crkvi. Mgr. Smaragde se osvrnuo na pitanje pravde i pronalaska ubojica, pogotovo naručitelja uboštava te se prisjetio kako je fra Vjeko uvijek bio nasmijan i vesel i sa svima bio u dobrim odnosima jer je tražio susret i dijalog. „Ubojica je poznavao fra Vjeku a vjerojatno i fra Vjeko njega jer sestra smrt je došla u trenutku kada je uspostavljeni dijalog nasilno prekinut“, naglasio je biskup.

Prije samoga kraja euharistijskoga slavlja, svoje svjedočanstvo je iznijela sestra franjevka Epiphania koja je bila u župi kobnoga 31. siječnja 1998. godine. Prisjetila se tih zadnjih trenutaka sa fra Vjekom i njihovoga zadnjega susreta u župi gdje su pripremali proslavu Svjećnice ili Dana posvećenoga života. „Budući da je fra Vjeko imao nedovršenih obveza, zamolio nas je da nastavimo sa organiziranjem proslave svetkovine te oko polovice sastanka prije nego sto će napustiti prostoriju, zamolio nas je da ne zaboravimo staviti molitvu svetoga Franje za mir. Oko 18 sati otišla sam upaliti generator koji je opskrbljivao strujom crkvu, ambulantu, samostan i našu kuću. Nešto nije bilo u redu jer u svakoj zgradbi samo je jedna žarulja žarila. Nikada nismo imali tako nešto. Pitala sam se što bi to značilo, ugasila generator i otišla spavati. Ujutro, probudili su me krizi, jauci i plač žena. Fra Vjeko je ubijen oko 18 sati. Odmah sam se sjetila da samo jedna upaljena žarulja bio je znak jednoga ugašenog svjetla na ovome svijetu.“

Na koncu euharistijskog slavlja, biskup je uz pratnju puka izmolio molitvu za proglašenje fra Vjeke blaženim, blagoslovio njegov grob koji se nalazi u podnožju oltara, a skupina vjernika položila je na grob vijence i upaljene svijeće. Don Sebastijan Marković, hrvatski salezijanac u Kigaliju, položio je buket s 41 ružom.

I školski centar Otac Vjeko aktivno se uključio u proslavu ove značajne obljetnice.

Naime, nakon svete mise svi prisutni u crkvi uputili su se u dvorište Centra i prisustvovali bogatome i uspješnome programu koji su učenici i nastavnici predstavili svojim gostima. Učenici su recitirali vlastite stihove i pjevali pjesme čije riječi govore o fra Vjeku i njegovim djelima, a kroz kratke šaljive kazališne komade i tradicionalnim plesom pokazali su zahvalnost franjevcima i fra Vjeku za sve što su učinili i čine za njih i njihov kraj. Poruka mlađih mladima i svim gostima bila je: „Ne ponavljajmo ono sto je fra Vjeko rekao, već ono što je činio!“

Fra Ivica K. Pavlović

NOVA KNJIGA FRA LUKE MARKOVIĆA

Sarajevo - Ovih dana je u izdanju Rabica iz Sarajeva izšla iz tiska nova knjiga fra Luke Markovića, bosanskog franjevca, pod nazivom *Treći sukob ili susret islama i kršćanske civilizacije (Europski islam ili islamska Europa)*.

U nastavku Vam donosimo tekst iz Uvoda, koji je svojevrsni sažetak onoga o čemu knjiga govori.

„Početak 21. stoljeća obilježen je u zapadnom svijetu sve učestalijim diskusijama o povratku religija, ili bolje rečeno religioznog u životu čovjeka, koji se, razočaran nemogućnošću materijalnog da mu ispuni dublji smisao života, sve više okreće duhovnoj strani. Stara priča prosvjetiteljstva, pogotovo materijalistički orijentiranih filozofa i sociologa iz 18. i 19. stoljeća, kako će religije iščeznuti zauvijek iz života čovjeka, pokazuje se netočnom. što više, potreba za duhovnim u Europi pokazuje se sve jačom, iako, istina, ne uvijek u klasičnom smislu, pripadnošću nekih od kršćanskih crkava. Naprotiv, broj kršćana koji se zanimaju za kršćansku liturgiju i rituale je u zapadnim društvima sve manji.

Ali na drugoj strani povećava se broj onih koji svoje duhovno zadovoljenje traže u različitim meditacijama, sektama ili ezoterici.

A nije beznačajan niti broj onih koji se odlučuju za neke druge religijske zajednice, kao što su budizam ili islam.“ (FIA)

NOVOM NUNCIJU U BIH PRIREĐENA SRDAČNA DOBRODOŠLICA

Sarajevo - U sarajevskoj zračnoj luci, u nedjelju 10. veljače 2013., priređen je srdačan doček novom Apostolskom nunciјu u Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori nadbiskupu Luigiju Pezzutu (Luiđi Pecuto) prigodom njegova dolaska u Bosnu i Hercegovinu.

Odmah po izlasku iz zrakoplova riječi dobrodošlice uputili su mu nadbiskup vrhbosanski kardinal Vinko Puljić i predsjednik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine mons. dr. Franjo Komarica te dosadašnji otpravnik poslova Apostolske nunciјature mons. Joseph Arshad.

Potom su mu u holu zračne luke dobrodošlicu zaželjeli franjevački provincijali Franjevačke provincije Bosne Srebrenе i Hercegovačke franjevačke provincije fra Lovro Gavran i fra Ivan Sesar kao i sve četiri provincialne glavarice u Bosni i Hercegovini: Školskih sestara franjevki Bosansko-hrvatske provincije s. Ivanka Mihaljević, predsjednica Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica u BiH, sestara Služavki Malog Isusa Provincija Bezgrješnog začeća BDM s. Admirata Lučić, sestara Milosrdnica svetog Vinka Paulskog Provincije Majke Divne s. Terezija Karača i Školskih sestara franjevki Hercegovačke provincije s. Franka Bagarić.

Dobrodošlicu nunciјu Pezzutu izrazili su delegat biskupa mostarsko-duvanjskog i apostolskog upravitelja trebinjsko-mrkanskog mons. dr. Ratka Perića don Stipe Gale, vicerektor Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa zajedno s rektorom preč. Marko Zubakom, generalni vikar Vrhbosanske nadbiskupije mons. mr. Luka Tunjić te dekan sarajevskog dekanata preč. Pavlo Šekerija.

U svom obraćanju nuncij Pezzuto je kazao da prenosi blagoslov i ljubav Svetog Oca ističući da njegova nazočnost u Bosni i Hercegovini ima samo karakter posredništva. Kazao je kako je siguran da će iza njegove osobe i djelovanja znati vidjeti djelovanje samog Pape. „Sveopća Crkva želi biti prisutna u svakom narodu i svakoj zemlji“, kazao je nuncij Pezzuto zahvaljujući za vrlo srdačan doček. „Vani je snijeg i hladno, ali ovdje je tako toplo i srdačno“, rekao je nuncij Pezutto istaknuvši kako vidi određenu povezanost između Latinske Amerike, odakle dolazi, i ljudskosti, blizine i ljudske topline kojom je dočekan u Bosni i Hercegovini.

„Ovaj znak prijateljstva je ohrabrenje za sve ono što bih želio i što ću moći učiniti za vas“, riječi su nuncija Pezzuta koji je istaknuo da otvara ne samo svoje srce nego i vrata Apostolske nunciature svima koji imaju potrebu razgovarati te povjeriti mu svoje brige i poteškoće. „Rado ću primiti sve one koji mi se obrate“, zaključio je nuncij Pezzuto. (FIA)

NAŠ MISIONAR FRA IVICA PAVLOVIĆ POSJETIO MISIJSKU SREDIŠNJCU

Sarajevo - U ponedjeljak 11. veljače, u prijepodnevnim satima, Misiju središnjicu u Sarajevu, u pravnji tajnika provincije fra Davora Dominovića, posjetio je fra Ivica K. Pavlović, OFM, član provincije Bosne Srebrene, višegodišnji misionar u Maroku.

U središtu razgovora s nacionalnim ravnateljem Papinskih misijskih djela u Bosni i Hercegovini don Ivanom Štironjom bila je tema o misijskom poslanju u toj, službeno islamskoj, afričkoj zemlji, Kraljevini Maroku. Fra Ivica je na jednostavan i zanimljiv način predstavio Crkvu u Maroku gdje postoje dva Apostolska vikarijata, jedan sa sjedištem u Rabatu i drugi u Tangeru.

Fra Ivica je na početku svoga misionarskoga djelovanja vršio službu župnika u glavnom gradu Rabatu (2002.-2004.), za vjernike koji govore španjolskim jezikom,

a od 2004. do danas u službi je župnika i brine se za vjernike koji govore francuskim jezikom u milijunskom gradu Marrakechu. Živi u zajednici s četvoricom braće koji dolaze iz četiri različite zemlje, s četiri kontinenta: jedan iz Amerike, drugi iz Francuske, treći s Filipina i četvrti iz Konga.

Fra Ivica je naglasio da su odnosi s ljudima korektni, dobri i u okvirima zakona. Govorio je o djelovanju Crkve koja kroz školstvo, karitativno djelovanje, kao i kroz djelovanje u zdravstvu, ima svoju ulogu u izgradnji dijaloga i društvenoga života općenito. Inače u Maroku djeluje više redovničkih zajednica među kojima su i sestre Majke Terezije koje žive i djeluju u dvije kuće a koje zbog svoga djelovanja uživaju posebno poštovanje.

„Uz ugodni razgovor o životu i djelovanju Crkve u Maroku, o radostima i poteškoćama na koje kao misionar nailazi, bila je to prigoda da fra Ivici zaželimo dobro zdravlje, blagoslovljeno djelovanje na njivi Gospodnjoj te mu uručimo i materijalnu potporu u ime misijskih djelatnika i animatora, te prijatelja i darovatelja misija i misionara“, stoji u priopćenju iz ureda PMD. (FIA)

U IZDANJU KS TISKANA NOVA KNJIGA FRA VELIMIRA BLAŽEVIĆA

Zagreb - U izdanju Kršćanske sadašnjosti u Zagrebu, u drugoj polovici prošle godine, izšla je nova knjiga umirovljenog dugogodišnjeg profesora crkvenog prava na Franjevačkoj teologiji dr. fra Velimira Blaževića pod naslovom *Crkveni partikularni sabori i dijecezanske sinode na području Hrvatske i drugih južnoslavenskih zemalja*.

Razne vrste crkvenih sabora, kao i dijecezanske sinode tijekom povijesti, održavani su i na području današnje Hrvatske i drugih južnoslavenskih zemalja. Njima se bavi ova knjiga, koja se po brojnosti evidentiranih i ukratko prikazanih sabora i dijecezanskih sinoda na navedenom području

može držati jedinstvenom na hrvatskom jeziku. To potvrđuje i broj od 51 sabora, od kojih su neki bili generalni i ekstrateritorijalni (sirmijski – Srijemska Mitrovica) u 4. st., a većina njih nacionalni i pokrajinski u 6. te od 10 st. pa dalje, te više od 360 dijecezanskih sinoda od 12. st. pa do najnovijih vremena, za koje se pouzdano zna iz objavljene literature i sačuvanih pisanih izvora.

S obzirom na ulogu koju su crkveni sabori i dijecezanske sinode općenito imali za očuvanje čistoće vjere i uređivanje crkvene stege i čudorednog života klera i naroda, a takvu ulogu i važnost imali su također partikularni sabori i dijecezanske sinode na ovom našem južnoslavenskom i balkanskom prostoru, ova knjiga u tom pogledu baca više svjetla na našu prošlost i svakako može biti dobro polazište za daljnja istraživanja. (FIA)

ONLINE PROMOCIJA FRAMINE HIMNE MIR I DOBRO

Sarajevo - U četvrtak 14. veljače 2013. godine u 21 sat, na službenom facebook profilu Frame Bosne Srebrenе, upriličena je online promocija video spota himne Frame *Mir i dobro*. Budući da je promocija bila na blagdan sv. Valentina, ona je dar mladima i onima koji su zaljubljeni, a to su svi: zaljubljeni u neku dragu osobu suprotnog spola, u Krista, u život. Pjesma je urađena povodom Godine vjere i 1700. obljetnice Milanskog edikta, a također je i poruka mira, franjevačke radoštiti podrške framaša iz Bosne Srebrenе mladima i Crkvi u Hrvatskoj koji se bore za uvođenje u škole spolnog odgoja prema kršćanskim načelima.

Na ovogodišnjoj V. školi animatora Frame Bosne Srebrenе, održanoj od 8. do 10. veljače u Konviktu Franjevačke klasične gimnazije u Visokom, osmišljena je prigodna koreografija za himnu Frame. Koreografija ne nosi naziv Gangnam style. Nije joj cilj proslaviti čovjeka i njegovo umijeće. Zove se Frama style i slavi Boga, tvorca života i

jedinog od kojeg dolazi svaka snaga, svaki pokret, svako dobro.

Tekst i glazbu za pjesmu napisao je fra Danijel Rajić, područni duhovni asistent Frame Bosne Srebrenе, dok je aranžman urađen u studiju Joco Music House u Fojnici. Pjesmu izvodi band sjemeništaraca Franjevačkog sjemeništa u Visokom Gloria, s glavnim vokalima Nikolom Matoševićem, Emanuelom Babićem i autorom pjesme. Zahvaljujući TV KISS-u snimljen je i video spot u kojem su sudjelovali svi sudionici Škole animatora. Cjelokupan projekt ima cilj potaknuti mlade da se, s rukom u ruci zajedno, kao Kristovi vitezovi i princeze, odvaže i bore za kršćanske vrijednosti. Ne trebaju se bojati krenuti za Kristom, nego po primjeru sv. Franje, trebaju svjedočiti u društvu, pjevati i ne dati se ušutkati u širenju Radosne vijesti. Pjesma je također i zahvala Gospodinu za dar života, zajedništva, vjere, nade a iznad svega ljubavi. (FIA)

DUHOVNA OBNOVA FRANJEVAČKIH POSTULANATA I SJEMENIŠTARACA

Visoko/Medugorje - Ove Korizme, kao i dosadašnjih godina, franjevački sjemeništarci i postulanti imali su duhovnu obnovu. Duhovnik i voditelj programa pod gesлом iz Lukinog evanđelja Hajdete za mnom i učiniti će vas ribarima ljudi bio je fra Danijel Rajić. Duhovna obnova započela je u petak 15. veljače u 15 sati pjesmom, zazivom Duha Svetoga te razmatranjem biblijskih tekstova na temu Duhovni poziv danas.

Drugi dan započeo je dosta rano, u 5:30 sati kad su se uputili s velikom radošću u Medugorje. Prvo su posjetili djecu kod sestara Misionarki ranjene obitelji u Vionici. Sa sestrama i djecom slavili su sv. misu, poslušali predavanje na temu Tko je apostol? i izmolili Krunicu milosrdnog Isusa. Poigravši se s djecom uputili su se prema Majčinom selu gdje ih je dočekao fra Svetozar Kraljević, upravitelj Majčinog sela i zajednice za liječenje ovisnika Milosrdni Otac.

Fra Svetozar je uputio par riječi o nastanku centra, o osnivaču pokojnom fra Slavku Barbariću te pozvao ih da uvijek budu otvoreni prema potrebnima.

U centru su im se pridružili franjevački postulanti iz Mostara sa svojim meštom fra Stankom Mabićem. Slijedio je ručak kojeg su pripremili momci iz zajednice.

Penjući se prema mjestu ukazanja molili su Gospinu krunicu. Nakana je bila za nova duhovna zvanja i učvršćivanje naše vjere. Molili su da franjevački kandidati iz cijele BiH - sol Hrvata katolika u BiH ne oblјutave, jer ako i sol blјutavi čime će se ona osoliti. Pod večernjom sv. misom u 18 sati ministirali su naši đaci, a pjevalo je i sjemenišni zbor. Poslije sv. mise i večere uputili su se prema Visokom osnaženi duhom i bogati novim životnim iskustvima. Treći dan u 8 sati ujutro imali su predavanje na temu Moliti srcem, meditativnu molitvu te izmjerenjivanje osobnih doživljaja tijekom ovih dana. Duhovna obnova završila je sv. misom u crkvi sv. Bonaventure.

(FIA)

VII. EUROPSKO PRVENSTVO SVEĆENIKA U MALOM NOGOMETU

Slovenija - Ovogodišnje, sedmo po redu, Europsko prvenstvo svećenika u malom nogometu održano je u Sloveniji, točnije u Celju i Žalecu. Prvenstvo je počelo 25. veljače a završeno je 1. ožujka.

Domaćini su ove godine bili slovenski svećenici okupljeni u Sportskom društvu PAX. Broj sudionika ovog natjecanja se iz godine u godinu povećava, tako da su ove godine nastupile reprezentacije svećenika iz 13 država.

Osim domaćina tu su bili predstavnici Austrije, Ukrajine, Slovačke, Bjelorusije, Rumunjske, Portugala, Italije, Poljske, Mađarske, Crne Gore, Hrvatske i naše Bosne i Hercegovine. U reprezentaciji svećenika BiH ima i braće iz naše Provincije.

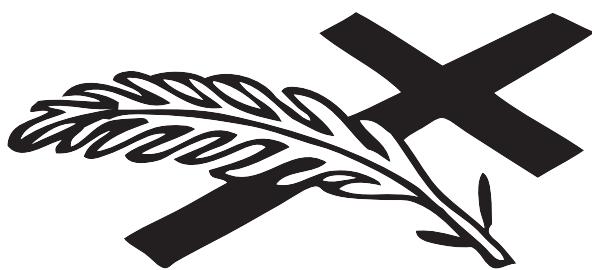
Na postolje za prvo mjesto ove godine su se popeli svećenici iz Poljske koji su u finalu bili bolji od naših svećenika iz Bosne i Hercegovine. U utakmici za treće mjesto Slovaci su bili uspješniji od svećenika iz Hrvatske.

Našim reprezentativcima čestitamo i želimo im zlatnu medalju na EP 2014. (FIA)

Nogometna reprezentacija svećenika BiH

IN MEMORIAM

FRA VINKO (TOMISLAV) PETROVIĆ (1930 - 2013)

Oproštajni govor gvardijana fra Tomislava Brkovića na sprovodu + fra Vinka Petrovića

Dragi oče provincijale fra Lovro, braćo misnici, bogoslovi, časne sestre, poštovana rodbino i prijatelji, dragi župljani, Božji narode! U ime braće frata u našem samostanu i fra Vinkove rodbine, svima vama zahvaljujem na sudjelovanju u ispraćaju fra Vinka na vječni pokoj!

Fra Vinkov životni hod izgledao je ovako:

Pokojni fra Vinko rođen je 4. travnja 1930. u Prozoru, od roditelja Ive i Ane r. Zane. Na krštenju je dobio ime Tomislav. U obitelji Ive i Ane rodilo se ukupno desetero djece: četiri sina i šest kćeri, živa je još samo

sestra Danica. U toj obitelji tri su sina postali svećenici: fra Vinko, vlč. Zvonko i vlč. Miroslav. Fra Vinko je osnovnu školu pohađao u Prozoru u periodu 1939-1943. i u Travniku od 1943-1945.

Srednju je školu završio u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Visokom, u periodu od 1945-1949. godine.

Teološki je fakultet završio na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu od 1952-1957. Franjevački habit obukao je 5. listopada 1949. u Kraljevoj Sutjesci, a prve redovničke zavjete položio je 6. listopada 1950. godine u Kraljevoj Sutjesci. Svečane zavjete položio je 7. listopada 1953. u Sarajevu. Subđakonat primio je 1. studenog 1955. u Sarajevu, a đakonat 18. ožujka 1956. u Sarajevu. Za prezbitera ga je zaredio sarajevski nadbiskup mons. Marko Alaupović 1. srpnja 1956. u Sarajevu. Na Šćitu je 27. kolovoza 2006. proslavio zlatnu misu (50 godina svećeništva).

Službovao je kao župni vikar u sljedećim mjestima:

- 1. 8. 1959. - 1. 7. 1962. u župi i samostanu Rama-Šćit
- 1. 7. 1962. - 1.10. 1962. u župi Tolisa
- 1. 10. 1962. - 1. 7. 1963. u župi Ulice
- 1. 7. 1963. - 1. 7. 1964. u župi Vijaka kod Vareša
- 1. 7. 1964. - 1. 7. 1968. u župi i samostanu Rama-Šćit
- 1. 7. 1968. - 1. 7. 1970. u župi Dobretići
- 1. 7. 1970. - 3. 11. 1970. u župi Tramošnica
- 3. 11. 1970. - 1. 7. 1977. u župi i samostanu Kraljeva Sutjeska
- 28. 10. 1977. - 1. 7. 1979. u župi Šurkovac
- 1. 7. 1979. - 1. 6. 1983. u župi i samostanu Fojnica
- 1. 6. 1983. do smrti 18. 2. 2013. u župi i samostanu Rama-Šćit

Ovo su samo šturi podaci. Ostavljamo po strani mnogo toga, i zapretanoga, što ni sam fra Vinko, vjerojatno, nije mogao ispričati. Rado bih da pred fra Vinkovim mrtvim tijelom zastanemo i dopustimo da nas, u jednostavnoj vjeri, s pouzdanjem u Božju dobrotu, dotakne otajstvo smrti i tajnoviti smisao ljudskoga života, i to života svakog pojedinca.

Htio bih da u pokojnikovom životu, kao i u životu svakoga čovjeka od kojega se oprštamo, prepoznamo iskonsku želju da se bude dobar, da se dosegne životna sreća, i onda kada se nije uspijevalo i onda kada se grijesilo, i onda kada se gubilo i kada se radovalo. Zahvaljujem svima vama koji ste došli moliti se i zahvaliti Bogu za fra Vinka.

Fra Vinko je bio vrlo originalna, jedinstvena, kompleksna, svojevrsna i nenadomjestiva ličnost. Bio je usamljeni individualac koji je znao stvarati svoj vlastiti svijet i živjeti u svom vlastitom ambijentu. Bio je nepokolebljiv u svom uvjerenju, prihvaćanju života i životnim odlukama.

Pokojni fra Vinko bio je, kako sam već rekao, originalna ličnost. Kako njegov lik zapisati u kroniku i utisnuti u sjećanje njegovoj braći? To bi vjerojatno mogao uraditi Ivo Andrić, ili netko s umjetničkim darom i poznavanjem fratarske duše. Fra Vinko će ostati zapamćen po mnogobrojnim anegdotama i zgodama iz njegova života. Danas, kada je Bog pozvao fra Vinka, prisjećam se jedne njegove zgode kada je pitao jednog fratra u kojoj je brzini vozio preko nasipa. Fra Vinka je Bog pozvao na svoje nebeske ceste, u svoj nebeski svijet u kojem ove naše ljudske kategorije vremena, prostora, posla i zanata ne igraju toliko važnu ulogu. Anegdote i uspomene su kao ključanica kroz koju se vidi više nego kroz širom otvorena vrata! Upravo je fra Vinkov život bio takav, kao ključanica kroz koju se širi pogled u daljinu. A što će se dogoditi u daljini, to često puta nije znao ni shvaćao pokojni fra Vinko. Tražio je svoj životni prostor, često izmičući da mu se pomogne.

Možda je u svojim životnim prostorima stresao sva bremena koja su bila preteška za njegova ramena, probleme kojima ni sam nije mogao naći rješenje. Možda je u svojoj samoći postizao opuštenost i susret sa Stvoriteljem, pronalazio tragove Božje ljepote i blizine.

Kao da su se na fra Vinku obistinile riječi koje je zapisao Ivo Andrić: „Žao mi je kada pomislim da izumire svakim danom naša stara Bosna, a nema nikog da zabilježi i sačuva mrku ljepotu nekadašnjeg života, i žao mi je kad pomislim da sa svakom starom ženom umre jedan stih i sa svakim fratom biva zakopana jedna istorija...“ Tako se i s fra Vinkom danas pokapa jedna historija života.

Dugo će u sjećanju ostati njegove brojne priče. Na primjer, priča o cijepanju drva, o vožnji autom i o tome tko je bolji vozač, zatim njegove omiljene priče o hrani i mjestima gdje se najbolje jelo, kao i mnoge druge.

Veselje je fra Vinko izražavao harmonikom i pjesmom. Uvijek je negdje iza čoška pratio što se događa u samostanu, tko dolazi i kada odlazi. U svojoj originalnosti nedostajat će samostanskoj zajednici. Nedostajat će njegova harmonika, njegova riječ bolan, kao i njegove obavijesti prije jutarnje mise o najnovijim događanjima diljem svijeta. Pratio je, naime, svjetska događanja na radiju i televiziji i o tome na uranku izvještavao braću u samostanu.

Važno je spomenuti i njegova dječačka sjećanja iz Drugog svjetskog rata. U brojnoj obitelji, fra Vinko je ostao nepotkupljivo vezan za put nenasilja i otvorenosti za sve ljudе. O tim je sjećanjima gotovo uvijek pričao fratrима i gostima koji bi dolazili u samostan. Pričao je o Talijanima, Nijemcima, četnicima, stradanjima Prozora, Rame... Iskustva iz Drugog svjetskog rata, odnosno neimaština i glad povezane s ratom, odredili su najvećim dijelom i njegov život. Zbog toga je uvijek govorio o hrani i bojao se za sutrašnji dan da ne bi ostao gladan.

Pokojni fra Vinko, dužnu zahvalnost u Tvoje, kao i u naše ime, izričemo i svima onima koji su ti pomagali u životu, koji su Te voljeli i brinuli se za Tebe u bolesti. Zahvaljujemo ljudima iz Doma zdravlja, ravnatelju dr. Anti Markešiću, medicinskom osoblju – sestrama Maji, Antoniji i Ljubici - i bolničarima Zdravku, Kati i Ani te svima drugima iz Doma zdravlja koji su u svaku dobu bili spremni da s radošću, prema svojim mogućnostima, pomognu bolesnima u našem samostanu! Zahvaljujemo također i Kliničkom centru Mostar i dr. Slavku Golemcu. Velika hvala fratrима i sestrama u samostanu: fra Živku, fra Miljenku i fra Stjepanu; hvala sestri Vereni i sestri Emi, koja se za fra Vinka najviše brinula. Hvala svima vama koji ste se danas ovdje okupili.

Zahvaljujem svima vjernicima iz susjedstva, kao i cijeloj župi, na pomoći koju ste pružali nama i fra Vinku. Hvala ocu provincijalu fra Lovri, braći svećenicima, bogoslovima, časnim sestrama i svima vama, dragi vjernici, koji ste došli ispratiti našeg pokojnog fra Vinka iz vremena u vječnost!

Dragi fra Vinko, zahvaljujemo ti za zajednički provedene godine fratarskog života. Nadamo se da se u Božjoj blizini otapaju svi ljudski grijesi i nesporazumi, da se uzvraća radost života za sve nepravde i nerazumijevanja, da se stišava ovozemna čežnja naših srca za puninom života. Neka ti Gospodin podari svoj mir, a nama snagu da nastavimo činiti dobro!

Pokoj vječni daruj mu, Gospodine!

Homilija mnp. oca provincijala fra Lovre Gavrana na sprovodu + fra Vinka Petrovića

Draga braćo svećenici i časne sestre, poštovana rodbino i prijatelji pokojnog fra Vinka, dragi vjernici – u ime sve braće Franjevačke provincije Bosne Srebrenе svima vam izražavam bratsku sućut povodom smrti pokojnog fra Vinka Petrovića!

Kao što upravo čusmo iz Evanđelja po Mateju, Isus Krist jednom zgodom reče: „Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, što si ovo (otajstva Kraljevstva nebeskoga) sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima“ (Mt 11, 25). Jedan od takvih malenih Božjih sluga bio je i naš pokojni brat fra Vinko.

Neki se ljudi tijekom cijelog svog života posvećuju knjizi, drugi odgoju, neki upravnim funkcijama i politici, drugi socijalnom radu i zdravstvu... A naš fra Vinko se posvetio isključivo Bogu. Sve ostalo mu je bilo sporedno.

Kad umru uspješni ljudi, koji su učinili velike stvari u ljudskim očima, naša se misao uglavnom zaustavlja na tim vanjskim stvarima i na ljudskim djelima, a redovito se zaboravi ono što je mnogo važnije od tih djela, a to je: sama pokojnikova osoba i ono što je Bog učinio u tom i po tom čovjeku.

Danas to nije tako, jer je pokojni fra Vinko bio vrlo jednostavan čovjek, svećenik i redovnik, manji brat sv. Franje. Bog mu je dao dosta dug životni vijek, ali on je uvijek vršio skromne službe u Franjevačkoj provinciji Bosni Srebrenoj. Tijekom 27 godina služio je kao župni vikar u devet župa, i to u sedam različitih samostanskih područja, a posljednjih 30 godina proveo je u samostanu u Rami, kao ispovjednik i orguljaš. Uljepšavao je službu Božju u crkvi pjesmom i orguljskom pratnjom, a izvan crkve je razveseljavao braću ljude također svojom pjesmom uz harmoniku. Nekome to može izgledati premalo, ali unositi radost u srca ljudi – to nije mala stvar! Već napomenusmo da ni kod najvećih i najuspješnijih ljudi sve ono što su oni učinili svojom ljudskom pameću i snagom nije ništa – u usporedbi s onim što je Bog učinio u njima i po njima. Ta je činjenica posebno očita u životu pokojnog fra Vinka. A što je to Bog učinio u njegovu životu?

Prije svega darovao mu je život, kao i svima nama. Zar je to malo? – Nije malo, ali Bog uvijek daje više!

Dao mu je razum, slobodnu volju i besmrtnu dušu, po čemu ga je učinio sličnim sebi, ali ni tu se Bog nije zaustavio.

Po sakramantu krštenja učinio ga je svojim ljubljenim sinom, bratom Isusa Krista. Ima li veće ljubavi i sreće, od toga da nas sam Bog voli kao svoga jedinorođenoga Sina? – Dakako da nema. Zato nas sv. Leon Veliki, papa, potiče: „Kršćanine, upoznaj svoje dostojanstvo!“

Ali, budući da je Božja ljubav bezgranična, On je svome posvojenom sinu fra Vinku podario i druga sredstva spasenja i posvećenja: sakramente pomirenja, sv. pričesti i krizme – hraneći ga Tijelom i Krvlju Kristovom i dajući mu svoj božanski život po Duhu Svetom.

No, ni tu se Bog nije zaustavio: pozvao je pokojnog fra Vinka i u svoju službu – svećeničku i redovničku. Mi na ovom svijetu nikad nećemo moći do kraja dokučiti uzvišenost svećeničke službe. Da bismo barem donekle dočarali tko je svećenik, pogledajmo kako ga shvaća sv. Franjo Asiški! Sv. Franjo je običavao reći: Kad bi se preda mnom pojavili istodobno Božji andeo i svećenik, ja bih prvo pozdravio svećenika, pa tek onda andela – jer svećenici nam uprisutnjuju Isusa Krista u našim crkvama i hrane nas Kristovim Tijelom i Krvlju, a takvu vlast i čast Bog nije dao andelima!

Kad bismo bili svjesni te činjenice, daleko bismo više cijenili svoje svećeništvo i bilo bi daleko više svećeničkih i redovničkih zvanja, nego što ih trenutno ima.

Neizmjerno je veliko ono što je Bog učinio po svom svećeniku fra Vinku. Da je pokojni fra Vinko slavio samo jednu jedinu sv. misu u životu, bila bi to ogromna čast za njega i velika korist za Božji narod – jer je sv. misa spomen-čin na Kristovu muku, smrt i uskrsnuće, tj. nastavljanje Kristova djela spasenja. A fra Vinko je slavio sv. misu svaki dan, tako da ih je tijekom svoga života slavio barem dvadesetak tisuća. Tako Bog po svom svećeniku spašava i posvećuje svoj narod. A koliko je tek djece krsti fra Vinko?! Koliko ih je Bog po njemu uključio u svoju nebesku obitelj?! I koliko je pokornika ispovjedio?! Krstiti jedno dijete i odriješiti od grijeha jednog raskajanog pokornika – tj. spasiti jednoga čovjeka! – to vrijedi više nego sagraditi deset crkava. Živa Crkva vrijedi neusporedivo više nego mrtva kamena građevina. A fra Vinko je u 57 godina svoje svećeničke službe krstio na stotine djece i ispovjedio na tisuće pokornika. Bog je po njemu na tisuće ljudi pomirio sa sobom, a to je jako veliko!

Zato, braćo i sestre, posvijestimo sebi činjenicu da mi danas ispraćamo na posljednje počivalište jednog Kristovog svećenika, po kojem nam je Bog učinio mnoga divna djela svoje ljubavi, čiju ćemo vrijednost pravo upoznati tek u vječnosti!

A ovdje na zemlji nastojmo naslijedovati fra Vinkovu vedru narav, radost, gostoljubivost, sposobnost divljenja svakom Božjem stvorenju, spremnost na šalu, radinost i osobito strpljivost u bolesti – a to nije malo!

Neka ga dobri i milosrdni Otac nebeski obilno nagradi za svako dobro djelo što ga je učinio tijekom svoga zemaljskog života – i neka mu milostivo oprosti sve grijeha i propuste, kojih je i on, kao i svaki grešan čovjek, sigurno imao!

Pokoj vječni daruj mu, Gospodine! ...

PETAR ĆURIĆ (1932 - 2013)

U Lupoglavu je 21. veljače 2013., u svom obiteljskom domu, preminuo Petar Ćurić u 81. godini. Petar je rođen 26.11.1932. u mjestu Lupoglav, župa Osova, od roditelja Nike i Pavice r. Vrbić. Godine 1954. vjenčao se s Anom r. Jurić iz župe Bistrica. U braku su stekli šestero djece: Antuna, Vjekoslava, Ljubicu, Ivicu, Niku i Dragana.

Njihov sin Vjeko postao je franjevac svećenik, član Franjevačke provincije Bosne Srebrenе. Svoj život posvetio je misionarsom radu za koji je i život dao kad je ubijen za vrijeme krvavoga rata u Ruandi 1998.

Petar će ljudima svoga žepačkog, a i duhovnoj braći svoga sina fra Vjeke, ostati u sjećanju kao marljiv i vrlo radostan čovjek. Bio je susretljiv čovjek i pri svakom susretu je pokazivao istinsku radost i spremnost za ugodan razgovor. U njegovim razgovorima mogla se uvijek prepoznati briga za svećenike, jer ih je sve cijenio kao svoga fra Vjeku. Svoju vedrinu nije gubio ni u dugoj bolesti.

Ukopne obrede 22. veljače na groblju Vučica u Lupoglavu predvodio je župnik fra Antun Perković, a misu zadušnicu u ime Franjevačke provincije Bosne Srebrenе predvodio je fra Janko Ćuro uz nekoliko svećenika. U ime svećenika Vrhbosanske nadbiskupije bio je prisutan i dekan žepačkog dekanata Zlatko Ivkić.

Pokoj vječni daruj mu, Gospodine!

Fra Miroslav Jonjić

Homilija definitora fra Janka Ćure na sprovodu + Petra Ćurića

Draga Ana, Ljubice, Antune, Niko, Ivica, Drago! Draga rodbino, prijatelji i poznanici pokojnog Petra! Braćo i sestre!

U ime provincijala fra Lovre Gavrana i sve braće Franjevačke provincije Bosne Srebrenе, kao i u svoje osobno ime, želim Vam u ovom teškom trenutku bola izraziti kršćansku sućut i bratsku blizinu u povodu smrti pokojnog Petra, oca pokojnog misionara fra Vjeke, člana naše Provincije.

Smrt roditelja, majke ili oca, kad god se ona dogodi, uvijek nam se čini prerano, jer nas uzajamna, nesebična i bezgranična ljubav oslobađa okova zakona fizike, i time materijalnog i prolaznog, te uvodi u prostranstva nebeske, trajne, istinske ljubavi čiju nam je sliku sam Bog objavio, učeći nas da ga smijemo i možemo zvati Ocem. A On je sam nas prozvao svojom ljubljenom djecom! Ta slika duboke i osvijedočene vjere omogućava nam da na ovom mjestu otvorenog groba ne vidimo tamu nego svjetlost, da u svemu ovome prolaznome prepoznamo vječno, da ne svjedočimo kraju nego početku, da ne vidimo besmisao nego jedini pravi smisao ovozemaljskog putovanja gdje pšenično zrno prvo mora umrijeti da bi donijelo obilat plod.

A pokojni Petar je svoj ovozemaljski život upravo živio, uz sve nedostatke od kojih nije oslobođen ničiji život, od kraja, od ovog trenutka smrti, jer je samo na taj način, imajući u vidu kraj zemaljskog života, mogao neopterećeno proživjeti svoj život skromno, radno i doista biti, što bi mi danas rekli, duša od čovjeka. Takav život, koliko god ga životne račundžije pokušavale nazivati naivnim, upravo otkriva jedinstvenu ljepotu i privlačnost ljudskog bića koga je Bog, ni više ni manje, stvorio na svoju sliku. Zasigurno su ta jednostavnost i djetinje povjerenje majke Ane i pokojnog Pere u Boga i Njegov plan, mogli stvoriti i utrti put jednom misionaru, požrtvovnom svećeniku i fratu fra Vjeki Ćuriću, kojemu su svi ljudi bili istinska braća i sestre i samim time vrijedni one krajnje i najveće žrtve – smrti, makar oni živjeli u dalekoj Africi, govorili drugačiji jezik i imali drugačiju boju kože...

Draga braćo i sestre, draga Ana, djeco, rodbino i prijatelji pokojnog Pere!

Kad bismo željeli podvući onu glavnu liniju ispod inspirativnih života pokojnog oca Petra i njegova sina fra Vjeke, usudili bismo se s pravom reći da su obojica čvrsto vjerovala kako ona najveća, savršena Božanska ljubav ne štiti od bola i bolnih padova nego štiti u boli i u teškim životnim situacijama. Samo na taj način možemo razumjeti velike žrtve na koje su se bili odvaživali bez zadrške i ljudskih računica. Naime, sve što čovjek učini, stvoriti i daruje u svom ovozemaljskom životu, ima trajnu vrijednost jedino ako je učinjeno u Bogu i radi Boga. Sve ostalo se raspline i nestane kao da ga nikad nije ni bilo. Kad čovjek počne gledati ovim očima iz ove perspektive Božanskog, onda sve dobije smisao i postane vrijedno života, ali i smrti. Štoviše, kao kršćani mi vjerujemo da se baš u smrti događa onaj najvažniji osobni susret malog, umornog i bolesnog čovjeka s Božjom očinskom ljubavlju, koja poručuje: Dodite k meni, svi vi umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti. Iz perspektive ovakve vjere trebamo razumjeti i sa zahvalnošću ispratiti život pokojnog Pere.

Utemeljeni na toj vjeri, smijemo vjerovati da će se pokojni Petar susresti sa svojim sinom fra Vjekom u naručju Dobrog Oca i roditi se na novi, neprolazni i vječni život u kojem su cijelim svojim bićem vjerovali i prema kojemu su živjeli. A nama neka njihov život bude inspiracija i izvor snage za daljnji životni hod u ostvarivanju svega dobrog ovdje na zemlji.

Pokoj vječni daruj mu, Gospodine!

VINKO PEJIĆ (1932 - 2013)

Dana 17. ožujka 2013., u bolnici u Tuzli preminuo je Vinko Pejić, otac fra Marinka Pejića, člana naše Provincije i profesora na Franjevačkoj teologiji. Sprovod + Vinka bio je u Gornjoj Obodnici (župa BREŠKE) u ponedjeljak (18. 3. 2013.) u 13,00 sati. Misu zadušnicu i sprovod predvodio je vikar Provincije fra Marijan Karaula, a u koncelebraciji je bilo dvadesetak fratara.

Pokojni Vinko je rođen 16. 12. 1932. godine. Sa suprugom Anicom Pejić r. Filipović imao je 7 djece: fra Marinku, Miju, Stjepana, Marku, Šimu, Slavicu i Dragicu. U ime cijele Provincije našem fra Marinku i ostalim članovima njegove obitelji izražavamo kršćansku sućut.

Pokoj vječni daruj mu, Gospodine!

FIA